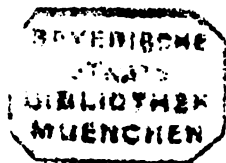

4° L. As. 240 ^w

Gericke

Ex bibliotheca
Steph. Quatremeri.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

VOORBERIGT.

Het door velen te kennen gegeven verlangen naar een hulpmiddel tot het aanleeren der *Javaansche taal*, heeft mij tot de uitgave van dit werk doen besluiten. Ik zal geene verschooning behoeven te vragen wegens de gebreken van deze *eerste* onderneming, daar elk verstandige beoordeelaar, die de moeilijkheid daarvan beseft, mij die gereedelijk van zelve zal toestaan. Voor hen, die zich van dit hulpmiddel zullen bedienen, om de *Javaansche taal* te leeren, heb ik de volgende aanmerkingen en ophelderingen noodig geoordeeld.

De woorden, welke in dit werk voorkomen, zijn door mij in zes klassen onderscheiden; in 1°. *Kromo*, woorden van de taal des ondergeschikten jegens den meerderen, 2°. *Ngoko*, woorden van de taal des meerderen jegens den onderhoorigen, 3°. *Kromo* en *Ngoko*, woorden, die zonder onderscheid door personen van alle rangen gebezigd worden, 4°. *Madhjo*, woorden der taal tusschen personen van

gelijken rang in hunne vertrouwelijke gesprekken, 5°. in *Kawische* en 6°. in *Arabische* woorden. Dikwijls gebeurt het, dat de ondergeschikte in zijne taal tot den meerderen, wanneer hij van zichzelf spreekt, gebruik maakt van woorden, die Ngoko zijn, waardoor hij eene grootere nederigheid tracht aan den dag te leggen. Onder Kawische woorden zijn niet alleen die begrepen, welke tot de oude dichtertaal der Javanen behooren, maar ook zulke, welke in de hedendaagsche Javaansche gezangen door derzelve uitgangen van het algemeene taalgebruik afwijken. In Arabische woorden is aan de uitspraak der Javanen in dit werk de voorkeur gegeven. Verscheidene Kawische, Arabische en zelfs enkele Maleische woorden, welke door derzelve algemeen gebruik het burgerregt in de Javaansche taal hebben verkregen, zijn in de klas der woorden, die tegelijk Kromo en Ngoko zijn, opgenomen.

In de behandeling der enkele taaldeelen (*partes orationis*) ben ik van de gewone volgorde afgeweken, oordeelende, dat de door mij gekozen schikking van dezelve voor den leerling der Javaansche taal gemakkelijker zal wezen. Van eenige taaldeelen is geheel geen gewag gemaakt, omdat dezelve of in het Javaansch niet aanwezig zijn, zoo als het *Lidwoord*, of geene spraakkunstige behandeling vereischen, en derhalve slechts in een woordenboek te pas kunnen komen, zoo als

de *Voorzetsels*, *Bijwoorden*, *Voegwoorden* en *Tusschenwerpsels*.

De stukken, welke in het *Javaansch Leer- en Leesboek* gevonden worden, zijn of uittreksels van Javaansche handschriften, of tot dit bijzondere einde door eenen kundigen Javaan opgesteld. Men zal daarin den overgang van het *gemakkelijke* tot het *meer moeilijke*, zoo wel als de verscheidenheid van taal en stijl ontdekken. De twee brieven, No. 11 en 12, zijn mij door den heer kolonel NAHUIJS ter plaatsing toegezonden, die zich tevens verantwoordelijk voor dezelve heeft gesteld. De *Papali* is een uittreksel van een grooter werk in dichtmaat van den onder de Javanen zoo zeer beroemden vorst, *Kjahi-Hageng-Seselo*, die vóór omtrent drie eeuwen geleefd heeft en te *Seselo* in het distrikt *Grobogan* begraven ligt. Dit uittreksel bevat vijf en twintig *Podhos* of *Stanzas*, waarvan de wijze der dichtmaat *Dangdang-Gendis* genoemd wordt. Elke stanza bestaat uit *tien* regels. De twee eerste regels hebben *tien lettergrepen*, de derde heeft *acht*, de vierde *zeven*, de vijfde *negen*, de zesde *zeven*, de zevende *zes*, de achtste *acht*, de negende *twaalf* en de tiende heeft *zeven lettergrepen*. De *eerste*, *vijfde* en *negende* regel eindigen met *Woeloe*, de *tweede* en *zesde* eindigen met eenen *medeklinker*, de *derde* met *Taling*, de *vierde* en *zevende* met *Soekoe* en de *achtste* en *tiende* eindigen met eene *Legenno*.

Omtrent de alphabetische rangschikking der Sandangngans , welke enkele medeklinkers zijn , en der Haksoro-Pandjen vindt men in § 4 en 8 het noodige aangeteekend.

Ik vleije mij met de hoop van eens in staat te zullen zijn om aan dit werk eene meerdere volmaaktheid en uitbreiding te kunnen geven. Moge het intusschen eenigzins beantwoorden aan het doel van

DEN SCHRIJVER,

Batavia in Januarij 1831.

VERKORTINGEN.

Arb.	beteekent;	Arabisch.
Ch.	»	Chineesch.
Eig. naamw.	»	Eigen naamwoord,
Hl.	»	Hollandsch.
Kr.	»	Kromo.
Kw.	»	Kawisch.
Mdj.	»	Madhjo.
MI.	»	Maleisch.
Ng.	»	Ngoko.

Enkele geringe of algemeen bekende verkortingen zal men ligtelijk door het gebruik leeren kennen.

INHOUD.

EERSTE GRONDEN DER JAVAANSCH E TAAL.

HET SCHRIFT.

§	1.	Haksoros.	Bl.	3.
»	2.	Pasangngans.	»	4.
»	3.	Gebruik der Pasangngans.	»	6.
»	4.	Sandangngans.	»	7.
»	5.	Verandering van den oorspronkelijken zelfklinker der Haksoros en Pasangngans.	»	10.
»	6.	Verdubbeling van enkele Haksoros.	»	12.
»	7.	Haksoro - Gede.	»	13.
»	8.	Haksoro - Pandjen.	»	14.
»	9.	Podhos.	»	15.
»	10.	Ongkos.	»	16.
»	11.	Het lezen,	»	—

VOORNAAMWOORDEN.

»	12.	Persoonlijke voornaamwoorden.	»	20.
»	13.	Voornaamwoorden van den eersten persoon.	»	21.
»	14.	» van den tweeden persoon.	»	22.

- § 15. Bezittelijke voornaamwoorden Bl. 23.
 » 16. Suffixa ^אאֵלֶיךָ\ ^אאֵלַי en ^אאֵלַי\ » 25.
 » 17. Verdere voornaamwoorden. . . . » 27.

TELWOORDEN.

- » 18. Hoofdgetallen. . . . » 28.
 » 19. Vervolg der Hoofdgetallen. . . . » 30.
 » 20. Verdere getallen. . . . » 33.

ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

- » 21. Vorm der zelfstandige naamwoorden. » 36.
 » 22. Geslacht „ „ „ . » 40.
 » 23. Naamval „ „ „ . » —
 » 24. Getal „ „ „ . » 43.

BIJVOEGELIJKE NAAMWOORDEN.

- » 25. Trappen van vergelijking » 45.

WERKWOORDEN.

- » 26. Soort en vorm der werkwoorden. . . . » 48.
 » 27. Verlengde vorm „ „ » 52.
 » 28. Wijzen „ „ » 53.
 » 29. Tijden „ „ » 55.
 » 30. Vervoeging van een werkwoord in Kromo. » 57.
 » 31. „ van een werkwoord in Ngoko. » 59.

- § 32. Werkwoorden, wier eerste Haksoro veranderd wordt. Bl. 61.
- » 33. Voorbeelden van de verandering der eerste Haksoro. » 64.
- » 34. Het voorzetsel *WA*. » 67.
- » 35. Eenige algemeene regelen der Syntaxis. » 68.

JAVAANSCH LEER- EN LEESBOEK.

GESPREEKEN.

- Van 1 tot 5. » 3.

BRIEVEN.

6. Brief van Radhen-Toemenggoeng Padhmo-dhi
Prodjo aan Dhemang Soero - Kerti . . . » 11.
7. Brief van Kangdjeng Radhen - hadhi - Pati
Djaja'ning - Ngrat aan Radhen - Ronggo
Socro - Pramejo. » 13.
8. Brief van Mas Singngo - dhi - Wirjo aan Mas
Singngo - Joedho. » 15.
9. Brief van Radhen - Ngabehi Dhorosembodho
aan Radhen - Ngabehi Goenno - Tjidhro. » 17.

10. Brief van Radhen-Mas-Harijo Prawiro-Broto
aan Radhen-hadhi-Pati Sosro-dhi'ning-
Ngrat. Bl. 21.
11. Brief van Soesoehoennan Pakoe - Boewono
den Zesden aan Z. E. den Luitenant
Gouverneur Generaal H. M. DE KOCK. » 27.
12. Brief van Pangeran-hadhi-Pati-Harijo Mang-
koe-Negoro aan Z. E. den Gouverneur
Generaal J. VAN DEN BOSCH. . . . » 33.

VERHALEN:

13. Verheffing van Djoko-Pirangon tot Koning
van Messir. » 39.
14. Droom van Rodjo Pirangon. . . . » 45.
15. Komst van Nabi Moeso in Madhain . . » 49.
16. Hadji Soko. » 63.

WETTEN.

17. Bepaling omtrent gevondene goederen. . » 73.
18. „ „ overspelers. . . . » —
19. „ „ het schaken van vrouwen. » 77.
20. „ „ geoorloofde en niet geoor-
loofde spelen. » 79.

21. Verplichting omtrent het dragen van Hobors. Bl. 81.
22. Bepaling omtrent het koopen van gestolene
of geroofde goederen. . . . » 83.
23. Verplichting om roovers te helpen nasporen
en oppakken. . . . » 85.
24. In hoe veel tijd eene zaak door de Regt-
bank moet worden afgedaan. . . » 89.
25. Bepaling omtrent het verhuren van landerijen. » 91.
26. Over hetzelfde onderwerp. . . . » 93.

UITTREKSELS UIT DE DHOSO-NOMO.

- Van 27 tot 31. . . . » 95.
- 32 *PAPALI*. . . . » 101.

EERSTE
GRONDEN
DER
JAVAANSCH E T A A L .

HET SCHRIFT.

§ 1.

HAKSOROS.

Het Javaansche Alphabet, *Tjarakan* \ᮊᮧᮒᮧᮒᮧᮒᮧᮒ\ genaamd, bestaat uit twintig letters of *Haksoros* \ᮊᮧᮒᮧᮒᮧᮒᮧᮒ\; welker gedaanten en namen zijn:

ᮊ ᮋ ᮌ ᮍ ᮎ ᮏ ᮐ ᮑ ᮒ ᮓ ᮔ ᮕ ᮖ ᮗ ᮘ ᮙ ᮚ

Ho No Tjo Ro Ko Dho To So Wo Lo Po Do Djo

ᮛ ᮜ ᮝ ᮞ ᮟ ᮠ ᮡ ᮢ

Jo Njo Mo Go Bo Tho Ngo

Elke Haksoro heeft eenen medeklinker en eenen zelfklinker, en vormt derhalve eene lettergreep.

De Haksoro wordt als medeklinker en zelfklinker *Legenno* \ᮊᮧᮒᮧᮒᮧᮒᮧᮒ\ genaamd.

ᮊ is de zachtste van alle Haksoros en behoudt in de uitspraak alleen haren zelfklinker. De medeklinker gaat of verloren of verandert in den medeklinker der voorafgaande Haksoro.

De medeklinker van ᳚ is zachter dan die van ᳚\ de eerste is door *dh* en de laatste door *d* uitgedrukt.

᳚ en ᳚ verschillen in de uitspraak weinig van elkander; als orthographisch onderscheid is de eerste door *t* en de laatste door *th* aangetoond.

De medeklinker van ᳚ is gelijk aan de Hoogduitsche *g* in *geben*, *Gott*, *gehen*.

De medeklinker van ᳚ wordt door den neus uitgesproken en is door de twee letters *ng* uitgedrukt.

De zelfklinker der Haksoros is de klank tusschen *a* en *o*, gelijk aan de Engelsche *aw* in de woorden *law*, *saw*. Daar de klank echter meer van de *o* heeft dan van de *a*, zoo is dezelve in de uitspraak bij voorkeur door de eerste letter uitgedrukt.

De zelfklinker der Haksoros wordt in eene zuivere *a* veranderd, of door eenen anderen klinker vervangen of gaat geheel verloren, zoo als nader zal worden aangetoond (zie § 5).

§ 2.

PASANGNGANS.

Behalve de twintig Haksoros bestaan er nog twintig *Pasangngans* ᳚ waarvan zestien in gedaante verschillen van de Hak-

soros , maar die allen denzelfden naam en kracht hebben , als :

𐌆 𐌇 𐌈 𐌉 𐌊 𐌋 𐌌 𐌍 𐌎 𐌏 𐌐 𐌑 𐌒 𐌓 𐌔
Ho No Tjo Ro Ko Dho To So Wo Lo Po Do Djo
 𐌕 𐌖 𐌗 𐌘 𐌙 𐌚 𐌛 𐌜
Jo Njo Mo Go Bo Tho Ngo.

De Pasangngans 𐌆 𐌇 en 𐌈 staan met de Haksoros op denzelfden regel, terwijl 𐌉 𐌊 en 𐌋 met de Haksoros aan de rechter zijde verbonden worden. Alle de overige Pasangngans staan onder den regel.

𐌉 𐌊 𐌋 en 𐌌 verschillen in gedaante niet van de Haksoros; alleen hare plaatsing onder den regel maakt dezelve tot Pasangngans.

𐌍 𐌎 en 𐌏 nemen als Pasangngans de gedaante van hare gelijknamige Haksoros aan, wanneer bij dezelve *Soekoe* of *Tjokro* (zie § 4) gevoegd wordt; b. v. 𐌍𐌎𐌏 𐌐 *karepkoe*, 𐌍𐌎𐌏𐌐𐌑 *kapal - koelo* 𐌍𐌎𐌏𐌐𐌑𐌒 *kantoen*, 𐌍𐌎𐌏 *sastro*, 𐌍𐌎𐌏𐌐 *hestri*, 𐌍𐌎𐌏𐌐𐌑𐌒 *ngloewihhi*, 𐌍𐌎𐌏𐌐𐌑𐌒 *ngloeroeg*.

Wanneer de Pasangngans 𐌈 en 𐌉 onder de Haksoro 𐌍 te staan komen, wordt deze als 𐌍 uitgesproken; b. v. 𐌍𐌎𐌏 𐌐 𐌍 *kontjo*, 𐌍𐌎𐌏𐌐𐌑 𐌍

volgende woord begint, in eene Pasangngan te veranderen. Heeft dit plaats aan het einde van eene zinsnede, en er dus geen woord meer op volgt, zoo gebruikt men ter doeding van den zelfklinker der laatste Haksoro het teeken ၂ *Paten*, *Pangkon* of *Kisas* genaamd, hetwelk aan de regter zijde van de Haksoro geplaatst wordt, als: ဂမာ၂ *gaman*, ဂဟာ၂ *haran*, ဂဟာ၂ *hannak*.

Er kan geene Pasangngan of Paten te staan komen onder of naast de Haksoro ဂ omdat de medeklinker van dezelve te zacht is om verdubbeld of op zich zelve gehoord te kunnen worden.

Wordt de Haksoro ဂ door eene Pasangngan of door Paten van haren zelfklinker beroofd, zoo gaat meestal ook de medeklinker van dezelve in de uitspraak verloren, of wordt slechts flauwelijk gehoord.

§ 4.

SANDANGNGANS.

Onder *Sandangngans* ဂမာ၂ *verstaat* men een zeker getal teekens, die of enkele medeklinkers of enkele zelfklinkers zijn.

Tot de eerste soort behooren :

၂ *Wignjan* ဂမာ၂. Dit teeken staat aan het einde van eene lettergreep of van een woord, en drukt de letter *h* uit, als: ဂဟာ၂

tjahjo, ᮊᮧᮒᮧᮒ *kabeh*. Wignjan dient somwijlen tot verdubbeling van de ᮊᮧ en heeft derhalve in de alphabetische orde den rang van deze Haksoro ontvangen.

(of ᮊ *Tjokro* ᮊᮧᮒᮧᮒ) staat of op zich zelve aan de linker zijde van de Haksoro of Pasangngan of wordt aan de regter zijde beneden met dezelve verbonden, als: ᮊᮧᮒᮧᮒ *troes*, ᮊᮧᮒᮧᮒ *hasroe*, ᮊᮧᮒᮧᮒ *hendhro*, ᮊᮧᮒᮧᮒ *sri*, ᮊᮧᮒᮧᮒ *santri*. Tjokro drukt den medeklinker *r* uit, die onmiddelijk na den medeklinker der Haksoro of Pasangngan, waarmede dezelve verbonden is, gehoord wordt. In de alphabetische volgorde staat Tjokro gelijk met de Haksoro ᮊᮧ

ᮊᮧᮒᮧᮒ *Lajar* ᮊᮧᮒᮧᮒ wordt boven de Haksoro geplaatst en sluit den medeklinker en zelf klinker van dezelve door de letter *r*; b. v. ᮊᮧᮒᮧᮒ *karso*, ᮊᮧᮒᮧᮒ *dahar*, ᮊᮧᮒᮧᮒ *soerjo*. Lajar wordt insgelijks onder de Haksoro ᮊᮧ gerangschikt.

ᮊᮧᮒᮧᮒ *Pingkal* ᮊᮧᮒᮧᮒ wordt aan de regter zijde met de Haksoro verbonden en als *j* of *w* uitgesproken, als: ᮊᮧᮒᮧᮒ *kadhjo*, ᮊᮧᮒᮧᮒ *lagjo*, ᮊᮧᮒᮧᮒ *Jwang*. Dit teeken komt alleen voor in Kawische woorden.

• *Tjetjak* \ ㄨㄨㄨㄨ \ staat boven de Haksoro en voegt bij den zelfklinker van dezelve of van de Pasangngan de letters *ng*, als: ㄨㄨㄨㄨ *sangsojo*, ㄨㄨㄨㄨ *gessang*, ㄨㄨㄨㄨ *dateng*, ㄨㄨㄨㄨ *lintang*, ㄨㄨㄨㄨ *lannang*.

Tjetjak staat gelijk met den medeklinker der Haksoro ㄨㄨ

Enkele zelfklinkers zijn de volgende:

ㄨ *Pepet* \ ㄨㄨㄨㄨ \ Dit teeken staat boven den regel en drukt de korte *e* uit, als: ㄨㄨㄨㄨ *kenno*, ㄨㄨㄨㄨ *bekel*, ㄨㄨㄨㄨ *temen*, ㄨㄨㄨㄨ *njekel*.

ㄨ *Taling* \ ㄨㄨㄨㄨ \ staat aan de linker zijde van de Haksoro en wordt als eene lange *e* uitgesproken, als: ㄨㄨㄨㄨ *gen*, ㄨㄨㄨㄨ *dhe-dhe*, ㄨㄨㄨㄨ *dhereng*.

ㄨ *Taroeng* \ ㄨㄨㄨㄨ \ op de rechter zijde van de Haksoro, drukt, vereenigd met de voorafgaande *Taling*, den zuiveren zelfklinker *o* uit, als: ㄨㄨㄨㄨ *gon*, ㄨㄨㄨㄨ *paron*, ㄨㄨㄨㄨ *lodok*.

ㄨ *Woeloe* \ ㄨㄨㄨㄨ \ staat boven den regel en wordt als *i* uitgesproken; b. v. ㄨㄨㄨㄨ *hiki*, ㄨㄨㄨㄨ *sikil*, ㄨㄨㄨㄨ *sisip*, ㄨㄨㄨㄨ *wiwit*.

ㄨ *Soekoe* \ ㄨㄨㄨㄨ \ wordt aan de rechter zijde met de Haksoro of Pasangngan verbonden en drukt den zelfklinker *oe* uit; b. v. ㄨㄨㄨㄨ *dhoe-*

dhoe , *toemoet* , *loeloehoer* , *koemoekoes* ,
poeroen - poeroen .

Wanneer Pepet boven de Haksoros *Ro* of *Lo* te staan komt, heeft er eene zamentrekking plaats, waardoor nog de volgende twee teekens ontstaan, als :

Po-tjerrek \ *re* \ Dit teeken, zijnde eene *Po* met een haakje van onderen, staat met de Haksoros op denzelfden regel en wordt als *Ro* met Pepet *re* uitgesproken; b. v. *remen* , *pareng* , *harep* .

Ngo-lelet \ *le* \ zijnde de Haksoro *Ngo* verbonden met de Pasangngan *No* , staat met de Haksoros op denzelfden regel, en wordt in plaats van *Lo* met Pepet *le* uitgesproken, als : *dhalem* , *lekso* , *gelem* , *lebet* .

§ 5.

VERANDERING VAN DEN OORSPRONKELIJKEN ZELFKLINKER DER HAKSOROS EN PASANGNGANS.

De oorspronkelijke zelfklinker der Haksoros en Pasangngans wordt door eenen anderen zelfklinker vervangen, verandert in eene zuivere *a* , of gaat geheel verloren.

4. In woorden, welke uit drie Legennos (zie § 1) bestaan, wordt de klank der eerste Haksoro dikwijls in *a* veranderd; b. v. හගමන *hagomo*, නගලන *ngalogo*, නගරන *nagoro*, සධොස *sadhojo*. In de twee laatste woorden gaat de klank der eerste Haksoro meestal in eene korte *e* over, weshalve Pepet boven dezelve geplaatst is, als ච්ඤානගරන *Mangkoe-Negoro*, ධීපනගරන *Dhipo-Negoro*.

De zelfklinker gaat geheel verloren van elke Haksoro, die eene Pasangngan onder of naast haar heeft, of door Paten van denzelyen beroofd wordt (zie § 3).

§ 6.

VERDUBBELING VAN ENKELE HAKSOROS.

De verdubbeling van enkele Haksoros geschiedt door twee Haksoros zoodanig zamen te voegen, dat de eerste haren zelfklinker, die meestal Pepet is, verliest, en de volgende als Pasangngan onder dezelve te staan komt; b. v. ච්ඤා voor ච්ඤාච්ඤා *pedang*, සලා voor සලාසලා of සලාසලා *salawe*, සකලංකොඤ්ඤා voor $\text{සකලංකොඤ්ඤාසකලංකොඤ්ඤා}$ *sakalangkoeng*, පුර voor පුරපුර *poro*, ච්ඤා voor ච්ඤාච්ඤා *perang*, ච්ඤාච්ඤා voor ච්ඤාච්ඤාච්ඤා *perak*. De Tjokro staat hier, zoo als overal, in plaats van *Ro*-Pasangngan.

HAKSORO-GEDE.

Van de Hoksoros 𑄛𑄛 𑄛𑄛 𑄛𑄛 𑄛𑄛 𑄛𑄛 en 𑄛𑄛 bestaan er nog de volgende kapitale vormen : 𑄛𑄛 *No.* 𑄛𑄛 *Ko.* 𑄛𑄛 *To.* 𑄛𑄛 *So.* 𑄛𑄛 *Po.* 𑄛𑄛 *Go.* 𑄛𑄛 *Bo.*

In het Javaansche schrift komt nog eene tweede kapitale *So* voor, die gevormd wordt door een streepje aan de regter zijde van de Haksoro *Po* te voegen; doch deze vorm wordt in den Javaanschen druk niet gevonden.

De kapitale letters of *Haksoro-gede* worden in het begin, midden of aan het einde geplaatst van eigene namen of van woorden, die van bijzonder aanbelang worden geoordeeld; b. v. 𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛 *Soesoehoennan*, 𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛 *Pakoe-Boewono*, 𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛 *Mangkoe-Negoro*, 𑄛𑄛𑄛𑄛 *Noto* (bestierder), 𑄛𑄛𑄛𑄛 *Moeso*, 𑄛𑄛𑄛𑄛 *Praboe* (vorst), 𑄛𑄛𑄛𑄛 *Nabi* (profeet).

Dikwijls gebruikt men de kapitale letters onverschillig; men schrijft b. v. 𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛 *Pangeran* in plaats van 𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛𑄛 (Prins), 𑄛𑄛𑄛𑄛 in plaats van 𑄛𑄛𑄛𑄛 *soergo* (hemel), 𑄛𑄛𑄛𑄛 in plaats van 𑄛𑄛𑄛𑄛 *boemi* (aarde).

§ 8.

HAKSORO - PANDJEN.

In Arabische en Kawische woorden vindt men nog volgende letters, die als *zelfklinkers* met de overige Haksoros op denzelfden regel staan en *Haksoro - Pandjen*, $\text{ا ب ج د ه و ز ح ط ي ك ل م ن هـ و}$ genoemd worden, als:

ا beteekent *a*; b. v. in ا ل ل ه *Allah* (God), ا ه ا د ه (*Ahadh*) één.

» *e*; » » ا ه ا *eko* (één), ا ه ا *etoeh* (water).

» *i*; » » ا ه ا *iman* (geloof), ا ه ا *indhoe* (schrift).

» *o*; » » ا ه ا *ongko* (getal).

» *oe*; » » ا ه ا *oepadhi*.

De Haksoro-Pandjen zijn in de alphabetische orde gerangschikt onder de Haksoro *Ho*, wordende deze letter bij dezelve verondersteld, gelijk te zien is in het woord ا ه ا hetwelk bij deszelfs verbuiging de *Ho* aannemt, als: ا ه ا *hangkannipoen* (deszelfs getal).

De Arabische letters $\text{ا ب ج د ه و ز ح ط ي ك ل م ن هـ و}$ en ا ب ج د ه و worden in het Javaansch uitgedrukt door drie punten te plaatsen boven de volgende Haksoros:

ا ب ج د ه و

PODHOS.

Onder *Podhos* \UQ\ verstaat men zoodanige teekens, die in het begin van eenen brief, van elke stanza eens gedichts of van cenig opstel, en aan het einde van eene zinsnede of van elken regel eener stanza geplaatst worden. Zij zijn de volgende:

 Podho-loehoer. Met dit teeken begint de meerdere in rang zijne brieven aan den minderen.

 Podho-madhjo. Dit teeken gebruiken personen van gelijken rang in het begin hunner brieven.

Deze beide *Podhos* worden tevens gebezigd in het begin van elke stanza eens gedichts.

 Podho-handap, gebruikt de mindere in het begin zijner brieven aan den meerderen.

|| *Podho-bab*, staat in het begin eener nieuwe afdeeling eens briefs of van een opstel.

\ *Podho-lingso*, wordt aan het einde van eene zinsnede of van elken regel eener stanza geplaatst. Deze *Podho* wordt tegelijk als Interpunctatie-teeken gebezigd en staat in plaats van , ; : . ? !

∴ *Podho-handegging-tjelatoe*, staat somwijlen in plaats van *Podho-lingso*.

In de Javaansche gezangen vindt men nog de volgende teekens, welke echter in den druk niet aanwezig zijn, als: *Woeloe-moentak*, een punt in de *Woeloe*; *Doergo-moere*, een streepje boven *Taling*; *Soekoe-mendoet*, een haakje door *Soekoe*, en *Podho-Watjan-hanglegenno*, die overeenkomst heeft met de *Taroeng*.

§ 10.

ONGKOS.

De *Ongkos* \ꦒꦏꦱ\ talleters, zijn de volgende:

ᮘ	ᮙ	ᮚ	ᮛ	ᮜ	ᮝ	ᮞ	ᮟ	ᮠ	ᮡ	ᮢ
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	0.	

Bij zamengestelde getallen volgt men den algemeenen regel, naar welken de eerste rang, beginnende van de regter zijde te tellen, de één-, de tweede de tien-, de derde de honderd-, de vierde de duizendheden enz. aantoot; b. v. ᮘᮙᮚᮛ 11, ᮙᮚᮛ 20, ᮙᮚᮛᮜ 36, ᮙᮚᮛᮜᮝ 50, ᮘᮙᮚᮛᮜᮝ 178, ᮙᮚᮛᮜᮝᮞ 439, ᮘᮙᮚᮛᮜᮝᮞ 1758, ᮘᮙᮚᮛᮜᮝᮞᮠ 1830.

§ 11.

HET LEZEN.

Men leest het Javaansch van de linker naar de regter hand.

Elk woord afzonderlijk geschreven , luidt het bovenstaande aldus :

Negari Bali wonten tijang , boedhinnipoen lankoeng dhenne roso , padhamellannipoen sabin , namannipoen Djoko-Pirangon. Mireng kabar jen negari Messir hawis tedo , Djoko - Pirangon ladjeng kesah dateng negari Messir , bekto dhagangngan pantoen hoetawi hoewos. Sareng dhoemoegi negari Messir , kapanggih tijang doesoen hing Karas , doesoen hing Karas poenniko toemoet negari Bali , hannomo Kjahi-Haman. Hanoenggil pondok Djoko-Pirangon kalih Kjahi-Haman ; sami hasadhe dhedhagangngannipoen. Kjahi-Haman sareng mirso tjahjannipoen Djoko-Pirangon , Kjahi-Haman hanggrahhito , jen Ki-Djoko-Pirangon bade dhadhos ratoe ; ladjeng hanoet Ki-Haman dateng Ki-Djoko-Pirangon ; sakarsannipoen Ki-Djoko-Pirangon , Ki-Haman hamitoeoet ; dateng hing poendhi-poendhi Kjahi-Haman boten kantoenkantoen.

VOORNAAMWOORDEN.

§ 12.

PERSOONLIJKE VOORNAAMWOORDEN.

Men heeft in het Javaansch verscheidene voornaamwoorden voor den *eersten* en *tweeden* persoon, maar geen, dat den *derden* persoon uitdrukt. Gelijk in alle onbeschaafde talen wordt in den verhalen-den stijl de naam des persoons of der zaak, waarvan gesproken wordt, herhaald, of men laat het werkwoord zonder eenige nadere aanwijzing onmiddelijk volgen. Zeer zelden gebeurt het, dat men de woorden ^၁ပါယံပီယံ *pijambak* Kr. en ^၂သေဝေ *dewe* Ng. (zelf, eigen), of met derzelve aanhechtingen ^၁ပါယံပီယံ and ^၂သေဝေ as: ^၁ပါယံပီယံ ^၂သေဝေ and ^၃သေဝေ ^၄သေဝေ as voornaamwoorden van den *derden* persoon gebruikt.

Er wordt geen onderscheid gemaakt ten opzigt van het geslacht, den naamval of het getal. Om het meervoudige uit te drukken voegt men bij de voornaamwoorden een der volgende woorden, als: ^၁တၢ်တၢ် *တၢ်တၢ်* ^၂တၢ်တၢ် *တၢ်တၢ်* ^၃တၢ်တၢ် *တၢ်တၢ်* ^၄တၢ်တၢ် *တၢ်တၢ်* of ^၅တၢ်တၢ် *တၢ်တၢ်* ^၆တၢ်တၢ် *တၢ်တၢ်* die de beteekenis hebben van: *zamen*, *allen*, *velen*.

§ 13.

VOORNAAMWOORDEN VAN DEN EERSTEN PERSOON.

ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ \ Dit woord gebruikt de mindere , wanneer hij tot den meerderen spreekt , of wordt door personen van gelijken rang gebezigd.

ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ of ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁꦠꦸꦭꦁ \ schijnen eene verlenging te zijn van het vorige ; het eerste drukt eene grootere nederigheid des sprekers uit dan ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ \ en het laatste komt alleen voor in Javaansche gezangen.

ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ \ bezigt de meerdere tot zijnen minderen , of het gemeene volk onder elkander.

ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ of ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ \ is gelijk aan ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ \ maar komt zelden voor.

ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ of ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ \ wordt alleen door den vorst gebruikt , wanneer hij tot zijne onderdanen spreekt.

ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ^᠘ \ bezigen alleen voorname ambtenaren , b. v. de Rijksbestierder en Regenten , in hunne officiele brieven of bevelschriften aan de onderdanen van den vorst.

Verdere voornaamwoorden van den eersten persoon , die alleen in gezangen voorkomen , en van Kawischen oorsprong zijn , zijn de volgende : ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ^᠘ \ ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ^᠘ \ ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ^᠘ \ ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ^᠘ \ of ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ^᠘ \ ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ^᠘ \ ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ^᠘ \ en ꦏꦺꦗꦁꦠꦸꦭꦁ^᠘ \

Kawische voornaamwoorden van den tweeden persoon , die alleen in gezangen voorkomen , zijn : $\text{မာကဲ} \setminus \text{မဟုကဲ} \setminus$ en $\text{မုကဲမုကဲ} \setminus$

§ 15.

BEZITTELIJKE VOORNAAMWOORDEN.

De persoonlijke voornaamwoorden worden *bezittelijke* , wanneer dezelve achter zelfstandige naamwoorden te staan komen ; b. v. $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ *mijn hart* , $\text{ဘဏ္ဍာ} \setminus \text{ဘဏ္ဍာ} \setminus$ *mijn vader* , $\text{မဟုကဲ} \setminus \text{မဟုကဲ} \setminus$ *mijn bevel* , $\text{စာပိ} \setminus \text{စာပိ} \setminus$ *mijn brief* , $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ *uwe echtgenoot* , $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ *uw verzoek* , $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ *uw kind*.

$\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ en $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ veranderen als bezittelijke voornaamwoorden in $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ en $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ wanneer het zelfstandige naamwoorden op eene Legenno of eenen zelfklinker eindigt , als : $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ *mijn broeder* , $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ *mijne onderdanen* , $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ *uwe vrouw* , $\text{မိမိ} \setminus \text{မိမိ} \setminus$ *uwe moeder*.

Eindigt het zelfstandige naamwoord met eene Haksoro , die van

haren zelfklinker beroofd is, zoo verandert de sa in sa^{a} en de sa in sa^{a} in den medeklinker, waarmede het woord sluit; b. v. $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ sa^{a}
 sa^{a} *mijne soldaten*, $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *uw vader*. Hetzelfde heeft plaats, wanneer het naamwoord eindigt met eene Sandanggan, die enkele medeklinker is, als: $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *mijne leer*, $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *mijn brief*, $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *uwe fakkel*.

sa^{a} verliest als bezittelijk voornaamwoord de sa als: $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *mijn kind*, $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *mijn huis*, $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *mijn paard*, $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *mijn wil*.

sa^{a} komt als bezittelijk voornaamwoord niet voor; men voegt in plaats van hetzelfde sa^{a} achter het zelfstandige naamwoord; b. v. $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *uw huis*, $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *uw kind*, $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *uw werk*, $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *uw naam*. In $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ *uw ambtgenoot*, is de Taling-Taroeng van $\text{sa}^{\text{a}} \text{sa}^{\text{a}}$ weggefallen.

§ 16.

SUFFIXA ^o ʔaʔa EN ^o ʔaʔaʔa

Het bezittelijk voornaamwoord van den derden persoon wordt uitgedrukt door de suffixa ^o ʔaʔa en ^o ʔaʔaʔa waarvan het eerste Kromo en het tweede Ngoko is, terwijl het derde alleen in gezangen voorkomt, als: ^o ʔaʔaʔa ^o ʔaʔaʔa zijn, haar hart, ^o ʔaʔaʔa ^o ʔaʔa zijn, haar bevel, ^o ʔaʔaʔa ^o ʔaʔa zijne, hare komst.

^o ʔaʔaʔa EN ^o ʔaʔaʔa veranderen in ^o ʔaʔaʔa EN ^o ʔaʔaʔaʔa wanneer het zelfstandige naamwoord met eene Legenno of eenen zelfklinker eindigt; b. v. ^o ʔaʔaʔaʔa ^o ʔaʔaʔa zijne echtgenoot, ^o ʔaʔaʔaʔaʔa ^o ʔaʔaʔa zijn, haar ligchaam, ^o ʔaʔaʔaʔaʔa ^o ʔaʔaʔa deszelfs waarde, ^o ʔaʔaʔaʔaʔa ^o ʔaʔaʔa zijn, haar schoonbroeder, ^o ʔaʔaʔaʔaʔa ^o ʔaʔaʔa zijne, hare onderdanen, ^o ʔaʔaʔaʔaʔa ^o ʔaʔaʔa zijn, haar wil.

Eindigt het zelfstandige naamwoord met eene Haksoro, die haren zelfklinker verloren heeft, of met eene Sandangngan, die enkel medeklinker is, zoo gaat de ^o ʔaʔa in ^o ʔaʔaʔaʔa EN ^o ʔaʔaʔaʔa in den medeklinker daarvan over, als: ^o ʔaʔaʔaʔaʔa ^o ʔaʔaʔa zijn, haar paard, ^o ʔaʔaʔaʔaʔa

zijn, haar voedsel, $\dot{\text{പിന്നത്തകു}}$ *zijne, hare aanklagte*, പിന്നത്തകു *zijn,*
haar aanbod, പിന്നത്തകു *zijne, hare bezitting.*

Een zelfstandig naamwoord, dat in het begin of midden *Taling-Taroeng* heeft, verliest dit teeken, wanneer een suffixum achter hetzelfde te staan komt; b. v. പിന്നത്തകു van മുഖത്തകു *volk*, പിന്നത്തകു van പ്രമുഖത്തകു *bewijs*, പിന്നത്തകു van മുഖത്തകു *tijd*. Hetzelfde heeft plaats, wanneer het suffixum എ (zie § 15) met zoodanig zelfstandig naamwoord verbonden wordt, als: കിന്നത്തകു van കിന്നത്തകു *buurman*.

Zelfstandige naamwoorden, die met *Soekoe* of *Woeloe* eindigen, veranderen de eerste meestal in *Taling-Taroeng* en de laatste in *Taling*; b. v. പിന്നത്തകു van പിന്ന *speeksel*, പിന്നത്തകു van പിന്ന *voet*, പിന്നത്തകു van പിന്ന *twist*, പിന്നത്തകു van പിന്ന *gedaante*, പിന്നത്തകു van പിന്ന *jongere zuster*.

De Suffixa worden somtijds, zonder eenige beteekenis, achter woorden geplaatst, die geene zelfstandige naamwoorden zijn, als :

᳚᳚᳚᳚᳚᳚ van ᳚᳚᳚᳚᳚᳚ vijf, ᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ van ᳚᳚᳚᳚᳚᳚ neen, niet.

In Javaansche gezangen komt soms, in navolging van het Maleisch, de ᳚᳚ in plaats van ᳚᳚᳚᳚᳚᳚ ᳚᳚᳚᳚ en ᳚᳚᳚᳚ voor.

§ 17.

VERDERE VOORNAAMWOORDEN.

Van de betrekkelijke voornaamwoorden ᳚᳚᳚᳚᳚᳚ en ᳚᳚ die, welke, wat, zijn de twee eersten Kromo en Ngoko en de laatste alleen Ngoko.

Aanwijzende voornaamwoorden zijn :

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚	᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚	᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Kr.	} die, deze, dit, dat, gene.
᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚	᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚	᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Mdj.	
᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚	᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚	᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Ng.	

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ die daar en ᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ deze, komen insgelijks als aanwijzende voornaamwoorden voor.

Als vragende voornaamwoorden gebruikt men ᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Kr. en ᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Ng. wie, welke, van personen, en ᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Kr. ᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Mdj. en ᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Ng. wat, welke, van zaken.

De woorden Kromok Kr. Ngok Ng. en Kromok Kr. (ligchaam) worden, verbonden met de bezittelijke voornaamwoorden, als wederkeerige gebruikt: als: Kromok (*mijn ligchaam*) *ik zelf*, Kromok Kromok Ngok Ngok (*uw ligchaam*) *gij zelf*, Kromok Kromok Kromok Kromok (*zijn ligchaam*) *hij zelf*.

TELWOORDEN.

§ 18.

HOOFDGETALLEN.

De *hoofdgetallen* (*cardinalia*) zijn in *Kromo* en *Ngoko* de volgende :

KROMO.	NGOKO.	
Kromok or Kromok	Ngok or Ngok	1.
Kromok	Ngok Ngok	2.
Kromok	Ngok Ngok Ngok	3.
Kromok	Ngok Ngok Ngok Ngok	4.

KROMO.	NGOKO.	
တံဆိပ်ချွဲ \	တံဆိပ်ချွဲ \	5.
တံဆိပ်ချွဲ of တံဆိပ်ချွဲ \	_____	6.
တံဆိပ်ချွဲ \	_____	7.
တံဆိပ်ချွဲ \	_____	8.
တံဆိပ်ချွဲ \	_____	9.
တံဆိပ်ချွဲ \	တံဆိပ်ချွဲ \	10.
တံဆိပ်ချွဲ \	_____	11.
တံဆိပ်ချွဲ တံဆိပ်ချွဲ \	တံဆိပ်ချွဲ \	12.
တံဆိပ်ချွဲ တံဆိပ်ချွဲ \	တံဆိပ်ချွဲ \	20.
တံဆိပ်ချွဲ တံဆိပ်ချွဲ \	တံဆိပ်ချွဲ \	30.
တံဆိပ်ချွဲ \	_____	100.
တံဆိပ်ချွဲ တံဆိပ်ချွဲ \	တံဆိပ်ချွဲ \	200.
တံဆိပ်ချွဲ \	_____	1,000.
တံဆိပ်ချွဲ တံဆိပ်ချွဲ \	တံဆိပ်ချွဲ \	2,000.
တံဆိပ်ချွဲ \	_____	10,000.

KROMO.	NGOKO.
^{၉၀} မာလာဇာ\	_____ 100,000.
မာယုဇာ\	_____ 1,000,000.
^၉ မာဇာဇာ\	_____ 10,000,000.
မာဇာကာ\	_____ 100,000,000
မာဇာဇာယု\	_____ 1,000,000,000.
^၉ မာဇာဇာဇာ\	_____ 10,000,000,000.
^၉ မာဇာဇာဇာယု\	_____ 100,000,000,000.

§ 19.

VERVOLG DER HOOFDGETALLEN,

De getallen van twee tot negen, welke met eenen zelfklinker of eene Legenno eindigen, nemen eene Tjetjak aan, wanneer dezelve met een ander decimaal getal of een zelfstandig naamwoord verbonden worden ; b. v. ^၉မာယုဇာယု\ 30. ^၉မာဇာဇာယု\ 70, ^၉မာဇာဇာဇာယု\ 500, မာဇာဇာဇာယု\ 9000, ^၉မာဇာဇာဇာဇာယု\ 80000, ^၉မာဇာဇာဇာဇာဇာယု\ drie zaken ; ^၉မာဇာဇာဇာဇာဇာယု\ zeven Spaansche matten. Het woord မာဇာဇာဇာဇာ 2

werpt in dit geval de eerste lettergreep weg, en voegt Tjetjak bij *എറ* als: *എറയ്യ* 20, *എറയ്യ* 200, *എറയ്യ* twee dubbeltjes. De *ക* in *കയ്യ* 4, ofschoon geene Legenno zijnde, volgt denzelfden regel, en verliest daarbij de eerste *യ* als: *കയ്യ* 40, *കയ്യ* 4000, *കയ്യ* vier personen. De *ന* in het woord *ന* hoe veel? ontvangt op dezelfde wijze eene Tjetjak; b. v. *ന* *കയ്യ* hoe vele honderden? *ന* *കയ്യ* hoe vele dagen? *ന* *കയ്യ* hoe vele lasten?

De *പ* waarmede de getallen *പ* *കയ്യ* Kr. *പ* *കയ്യ* Ng. 10, *പ* *കയ്യ* 100, *പ* *കയ്യ* 1000, *പ* *കയ്യ* 10000 enz. beginnen, zijnde eene verkorting van *പ* *കയ്യ* Kr. en *പ* *കയ്യ* Ng. één, valt weg, wanneer een ander getal daarmede verbonden wordt; b. v. *പ* *കയ്യ* 20, *പ* *കയ്യ* 500, *പ* *കയ്യ* 2000, *പ* *കയ്യ* 70000. De *പ* in *പ* *കയ്യ* en *പ* *കയ്യ* wordt, wanneer *പ* voor dezelve te staan komt, verdrongen, maar verschijnt weder, zoo dra deze woorden

met een ander getal vereenigd worden. De 4 in 4000, gaat insgelijks verloren, wanneer dit woord voor een ander getal of voor een zelfstandig naamwoorden geplaatst wordt, als: 4000
 40. 4000\ 400, 4000\ vier dagen, 4000\ vier huizen.

Van 21 tot 29 telt men op de volgende wijze: 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29.

Met het woordje 3 te plaatsen voor de getallen van 1 tot 9, telt men in sommige distrikten van Java van 31 tot 39, als: 31, 32, 33, 34 enz. Van de getallen, welke Ngoko zijn, gebruikt men in dit geval alleen de laatste lettergreep, als: 31, 32, 33, 34, enz.

Voor 45, 50, 55, 60 en 65 bestaan de volgende bijzon-

dere benamingen , als : $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ Kr. $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ Ng. 45 , $\text{എന്ന$
 ക്ര. en Ng. 50 , $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ Kr. $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ Ng. 55 , $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$
 Kr. en Ng. 60 , $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ Kr. en Ng. 65.

De getallen 150, 250 tot 950 worden op eene eigene wijze
 uitgedrukt, door namelijk het woord അനൂ te plaatsēn achter het
 getal, hetwelk de helft van het volgende honderd aanwijst; b. v.
 $\text{അനൂ} \setminus \text{അനൂ} \setminus$ 150, $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ 350 $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ 650. Op dezelfde wijze
 gebruikt men het woord അനൂ wanneer de helft van duizend, tien-
 duizend, of van een ander groot getal uitgedrukt wordt, als : $\text{അനൂ} \setminus \text{അനൂ}$
 $\text{അനൂ} \setminus \text{എന്ന} \setminus$ 1500, $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus \text{എന്ന} \setminus$ 2500, $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus \text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ 35000 enz.

Kawische getallen zijn : $\text{അ} \setminus$ 1, $\text{എ} \setminus$ 2, $\text{ആ} \setminus$ 3, $\text{അക്ഷ്യം} \setminus$ 4, $\text{എന്ന} \setminus$
 5, $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ 6, $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ 7, $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ 8, $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ 9, $\text{അയാക്ഷ്യം} \setminus$ 10.

§ 20.

VERDERE GETALLEN.

De *getallen van orde* (ordinalia) worden, met uitzondering van

de eerste en de tweede , gevormd door de woorden ^{o.} 𑌀𑌁 Kr. en ^{o.} 𑌀𑌂 Ng.

te plaatsen voor de hoofdgetallen , als :

KROMO.	NGOKO.	
o. . o o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊𑌋𑌌𑌍	. o o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	} de eerste.
o. . o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊		
o. o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	o. o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	» tweede.
o. o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	o. o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	» derde.
o. 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊𑌋	o. 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	» vierde.
o. . 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊𑌋	o. o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	» vijfde, enz.

De *verdeelende getallen* (distributiva) ontstaan door eene verandering der eerste Haksoro van de hoofdgetallen; 𑌀 verandert in 𑌀𑌁 𑌀𑌂 in 𑌀𑌃 𑌀𑌄 in 𑌀𑌅 𑌀𑌆 in 𑌀𑌇 𑌀𑌈 in 𑌀𑌉 en 𑌀𑌊 in 𑌀𑌋 als :

KROMO.	NGOKO.	
o. o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	o o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉	elk een.
o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	o o o 𑌀𑌁𑌂𑌃𑌄𑌅𑌆𑌇𑌈𑌉𑌊	» twee.

KROMO.

NGOKO.

᠑
᠎ᠠ᠊

᠑
᠎ᠠ᠊

elk drie.

᠑᠑᠑
᠎ᠠ᠎ᠠ᠊

᠑᠑᠑
᠎ᠠ᠎ᠠ᠊

» vier, enz.

Op de vraag *hoe veel maal?* gebruikt men de getallen van orde, als : $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ *een maal*, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ *twee maal*, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ *drie maal*, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ *vier maal*, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ *vijf maal*, enz.

Door ᠎ᠠ᠊ achter de hoofdgetallen te plaatsen wordt van de meeste een meervoudig getal gevormd; b. v. $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ *bij honderden*, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ *bij duizenden*, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ *bij tienduizenden*, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ *bij millioenen*, enz.

In $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ is de Taling-taroeng ontstaan uit de Soekoe.

Gebrokene getallen zijn : $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ $\frac{1}{2}$, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ $\frac{1}{4}$, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ $\frac{1}{8}$, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ $\frac{1}{16}$, $\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}\overset{᠑}{᠎ᠠ}$ $\frac{3}{4}$.

ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

§ 21.

VORM DER ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

De zelfstandige naamwoorden zijn of *oorspronkelijke* of *afgeleide*. Oorspronkelijke zijn b. v. vader , kind , aarde , zee , zon , ster .

Afgeleide zelfstandige naamwoorden zijn zoodanige, welke of door verandering van de eerste Haksoro, of door bijvoeging van eene Haksoro of lettergreep *van voren* (Præfixum), of *van achteren* (Suffixum), of door *beiden tegelijk* van een ander woord zijn ontstaan.

In het eerste geval verandert:

a. in als: willen , de wil ; begeeren , begeerte .

b. in als: eten , spijs ; schrijven , geschrift ; bewijzen , bewijs .

c. *ver* in *va* \ als : *verhalen* \ verhalen, *verhaal* \ verhaal; *naderen* \ nabijheid, *nabijheid* \ nabijheid.

d. *sch* in *sch* \ als : *schrijven* \ schrijven, *geschrift* \ geschrift, *brief* \ brief; *schieten* \ schieten, *geweer* \ geweer.

e. *ei* in *ei* \ als : *vliegen* \ vliegen, *vlugt* \ vlugt; *schuimen* \ schuimen, *schuim* \ schuim; *geluid maken* \ geluid maken, *geluid* \ geluid.

f. *ei* in *ui* \ als : *uitkomen* \ uitkomen, *geboren worden* \ geboren worden, *beginnen* \ beginnen, *uitkomst* \ uitkomst, *geboorte* \ geboorte, *begin* \ begin; *magt hebben* \ magt hebben, *magt* \ magt.

g. *ei* in *ui* \ als : *bevelen* \ bevelen, *bevel* \ bevel; *eten* \ eten, *spijs* \ spijs, *voedsel* \ voedsel.

h. *ei* in *ui* \ als : *noemen* \ noemen, *naam* \ naam; *aanbieden* \ aanbieden, *antwoorden* \ antwoorden, *aanbod* \ aanbod, *antwoord* \ antwoord.

i. *ey* in *ey* \ als : *gevoelen* \ gevoelen, *gevoel* \ gevoel; *iemand* \ iemand als vorst erkennen, *vorst* \ vorst.

k. 𑀓 in 𑀕𑀺 \ als : 𑀓𑀕𑀺𑀓𑀺 \ *vergunnen*, 𑀓𑀕𑀺 \ *vergunning*; 𑀓𑀺𑀓𑀺𑀓𑀺 \ *doen gaan*, *eene zaak ten uitvoer brengen*, 𑀓𑀺𑀓𑀺 \ *gang*.

De Haksoro, welke vóór een ander woord geplaatst wordt, is 𑀓 \ met of zonder eene Sandangnan, als : 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *verzoek*, van 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *verzoeken*; 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *kleding*, van 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *zich kleeden*.

Dikwijls wordt de eerste Haksoro van een zelfstandig naamwoord verdubbeld, waardoor eene verlengde vorm van hetzelfde ontstaat; b. v. 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 𑀓𑀓𑀓𑀓 𑀓𑀓𑀓𑀓 𑀓𑀓𑀓𑀓 𑀓𑀓𑀓𑀓 voor 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *weg*, 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 voor 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *een hoofd*, 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 voor 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *straat*.

De lettergreep, welke achter een ander woord geplaatst wordt, om een zelfstandig naamwoord daaruit te maken, is 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ b. v. 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *het geheel*, van 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *geheel*; 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *bezitting*, van 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ *bezitten*.

Eindigt een woord met *Wignjan*, zoo gaat dit teeken verloren en 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ wordt in plaats van 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \ achter hetzelfde gevoegd; b. v. 𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓𑀓 \

^ᵒver, ^ᵒകാതാശ്ചയ്യം \ *verte*, *afstand*; ^ᵒബിരുദം \ *zitten*, ^ᵒബിരുദശ്ചയ്യം \ *het zitten*.

Woorden, die met eene Legenno of eenen zelfklinker eindigen, voegen bij dezelve യ്യ of യ്ച \ als: ^ᵒഭൂമിശ്ചയ്യം \ *bezitting*, van ^ᵒഭൂമി \ *bezitten*; ^ᵒഇന്ദ്രിയശ്ചയ്യം \ *inktkoker*, van ^ᵒഇന്ദ്രിയം \ *inkt*.

Praefixa en Suffixa, die tegelijk van voren en van achteren geplaatst worden, zijn:

a. ^ᵒരാജ്യം — യ്യ \ als: ^ᵒരാജ്യശ്ചയ്യം \ *koningrijk*, van ^ᵒരാജ്യം \ *koning*; ^ᵒരാജ്യശ്ചയ്യം \ *regentschap*, van ^ᵒരാജ്യം \ *heer*, *regent*.

b. ^ᵒരാജ്യം — യ്ച \ als: ^ᵒരാജ്യശ്ചയ്യം \ *wetenschap*, van ^ᵒരാജ്യം \ *weten*; ^ᵒരാജ്യശ്ചയ്യം \ *welvaart*, van ^ᵒരാജ്യം \ *welvaren*.

c. ^ᵒരാജ്യം — യ്യ \ als: ^ᵒരാജ്യശ്ചയ്യം \ *verzamelplaats* (van menschen), van ^ᵒരാജ്യം \ *verschijnen*; ^ᵒരാജ്യശ്ചയ്യം \ *landschap*, van ^ᵒരാജ്യം \ *de grond*.

d. ^ᵒരാജ്യം — യ്ച \ als: ^ᵒരാജ്യശ്ചയ്യം \ *beroep*, *bepaald werk*, van ^ᵒരാജ്യം \ *werken*; ^ᵒരാജ്യശ്ചയ്യം \ *de straf*, van ^ᵒരാജ്യം \ *straffen*. De

ശ of യ്ച van യ്യ is hier in den medeklinker overgegaan van de Haksoro, waarmede het woord eindigt.

§ 22.

GESLACHT DER ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

Men maakt geen onderscheid van het geslacht ten opzigt van levenlooze dingen. Het *mannelijke* en *vrouwelijke* wordt bij menschen en dieren door bijzondere woorden aangeduid, als: $\text{Kr. } \text{ᨧᨦᨱᨶ} \backslash \text{Kr. } \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ Ng. *man*, *mannelijk*; $\text{ᨧᨦᨱᨶ} \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ Kr. ᨧᨦᨱᨶᨧᨦᨱᨶ Ng. *vrouw*, *vrouwelijk*; b. v. $\text{ᨧᨦᨱᨶ} \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ *kleinzoon*, $\text{ᨧᨦᨱᨶ} \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ *kleindochter*; $\text{ᨧᨦᨱᨶ} \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ *bruidegom*, $\text{ᨧᨦᨱᨶ} \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ *bruid*; $\text{ᨧᨦᨱᨶ} \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ *hengst*, $\text{ᨧᨦᨱᨶ} \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ *merrie*; $\text{ᨧᨦᨱᨶ} \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ *een reu*, $\text{ᨧᨦᨱᨶ} \text{ᨧᨦᨱᨶ}$ *eene teef*.

In sommige woorden onderscheidt men het *vrouwelijke* van het *mannelijke* door *Woeloe* te plaatsen boven de laatste Haksoro van het woord, dat mannelijk is, als: ᨧᨦᨱᨶ *zoon*, ᨧᨦᨱᨶ *dochter* (uit vorstelijken bloede); ᨧᨦᨱᨶ *een halfgod*, ᨧᨦᨱᨶ *eene halfgodin*.

§ 23.

NAAMVAL DER ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

Alleen de betrekking, waarin de *eerste naamval* tot den *tweeden*

staat wordt door den uitgang van het zelfstandige naamwoord in den
 eersten naamval bepaald , hetwelk geschiedt door de lettergreep ^{o.} *wa* aan
 hetzelfde te hechten , als : *wa* ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \ *het bevel van den vorst* ,
wa ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \ *het gebied van Soero-karto* , *wa* ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \ *de*
komst van den Heer.

De *wa* in ^{o.} *wa* gaat over in den medeklinker van de laatste Haksoro
 van het zelfstandige naamwoord , wanneer dezelve van haren zelfklin-
 ker beroofd is ; b. v. *wa* ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \ *de kruin van den berg* , *wa* ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \
het kind van den ouderen broeder , *wa* ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \ *de brief van den*
broeder (vriend).

Zoodanige woorden , welke met eene Legenno of eenen zelfklinker
 eindigen , nemen ^{o.} *wa* aan in plaats van *wa* \ als : *wa* ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \ *de*
wil van God , *wa* ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \ *de glans der zon* , *wa* ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \ *de*
spijker der aarde , *wa* ^{o.} *wa* ^{o.} *wa* \ *de helft der boete*. Van *wa* en
wa is de Soekoe in Taling-Taroeng veranderd.

In plaats van ^{o.} *wa* gebruikt men ook *wa* ^{o.} *wa* \ *wa* en *wa* \ b. v.

හෘද්‍යාණුසාරි යි\ *het hart des menschen*, ගෘහිණි ගෘහිණියා යි\ *het huis des buurmans*, භූමිකම්පන පිණිස යි\ *de brief van den heer*.

De ගා van ගා^{ඩ.} gaat in gezangen dikwijls verloren, terwijl de Tjetjak blijft en de Woeloe in Taling verandert; b. v. ලෝකානන්දනායකා යි\ *de schepper der wereld*, කැමැත්තෙකු යි\ *de wil van Jwang*.

Het zelfstandige naamwoord in den eersten naamval wordt ook somwijlen zonder ගා^{ඩ.} met het volgende in den tweeden zamen gevoegd, als: මෙහි රජය යි\ *de koning van Messir (Egijpte)*, ගෘහස්ථානයක යි\ *een deksel van steen* (een steenen deksel), කැමැත්තෙකු යි\ *het eiland Java*.

De *derde naamval* wordt aangetoond door de voorzetsels ගා^{උ.} ගා^{උ.} ගා^{ඩ.} ගා^{උ.} en ගා^{උ.} *aan, tot, naar*, te plaatsen vóór de zelfstandige naamwoorden.

Wanneer een zelfstandig naamwoord eene beweging naar eene plaats uitdrukt en hetzelfde daardoor in den *vierden naamval* te staan komt, zoo geschiedt zulks door de eerste Haksoro van hetzelfde in ගා^{උ.} te veranderen; b. v. ගෘහස්ථානයක යි\ *het paleis*, ගෘහස්ථානයක යි\ *naar het*

paleis; 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 \ *het zuiden*, 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 \ *naar het zuiden*; 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 \ *het oosten*, 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 \ *naar het oosten*.

Wordt een zelfstandig naamwoord vergelijkender wijze gebruikt, zoo plaatst men 𑀓 met de Sandanggan der eerste Haksoro tusschen de eerste en tweede Haksoro van het woord, als: 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 \ *gelijk rook*, van 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 \ *de rook*; 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 \ *gelijk den donder*, van 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 \ *de donder*.

§ 24.

GETAL DER ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

Meestal blijft het zelfstandige naamwoord in het enkelvoud onveranderd hetzelfde in het meervoud; b. v. 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓 \ *mensch*, *menschen*; 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 \ *soldaat*, *soldaten*; 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓 \ *huis*, *huizen*; 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓 \ *brief*, *brieven*.

Het enkelvoud wordt somwijlen van het meervoud onderscheiden door de Haksoro 𑀓 \ zijnde eene verkorting van 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓𑀲𑀸𑀓 of 𑀓𑀲𑀭𑀸𑀓 \ *één*, *ééne*, te plaatsen vóór het zelfstandige naamwoord, als:

မတီၤတီၤ ဝဲၤ \ *één dag*, မတီၤတီၤတီၤ \ *één paard*, မတီၤတီၤ \ *ééne gedaante*,
မတီၤတီၤ \ *één mensch*.

Een meervoudig getal wordt uitgedrukt door vóór of achter het zelfstandige naamwoord de woorden တီၤတီၤ \ Kr. မတီၤတီၤ \ Ng. *veel*, တီၤတီၤ \ Kr. တီၤတီၤ \ Ng. *alle*, တီၤတီၤ \ မတီၤတီၤ en တီၤတီၤ \ *zamen*, *alle*, of een getal boven één, te plaatsen; b. v. တီၤတီၤတီၤ \ *vele mensen*, တီၤတီၤတီၤတီၤ \ *alle werelden*, မတီၤတီၤတီၤ \ *alle onderdanen*, တီၤတီၤတီၤတီၤ \ *landslieden*, တီၤတီၤတီၤ \ *zeven hemelen*.

Een meervoudig getal wordt ook weleens door de herhaling van het zelfstandige naamwoord uitgedrukt; b. v. တီၤတီၤတီၤ \ *valleijen*, တီၤတီၤတီၤတီၤ \ *kleederen*, မတီၤတီၤတီၤ \ *vleeschsoorten*. Bij de herhaling voegt men nog somwijlen aan het einde van het woord de lettergreep တီၤတီၤ \ als: တီၤတီၤတီၤတီၤ \ *spijzen*, တီၤတီၤတီၤ \ *geregten*, တီၤတီၤတီၤ \ *vruchten*.

Eene andere vorm van het meervoudige getal ontstaat door de eerste Haksoro van het zelfstandige naamwoord te verdubbelen en de

lettergreep မာမ္မု achter hetzelfde te plaatsen, als: မာမ္မုက မာမ္မုမ္မု
bevelen, မာမ္မုမ္မုမ္မုမ္မု *koopwaren*, မာမ္မုမ္မုမ္မုမ္မုမ္မုမ္မုမ္မု *bladeren*;
 မာမ္မုမ္မုမ္မုမ္မု *gedaanten*.

BIJVOEGELIJKE NAAMWOORDEN.

§ 25.

TRAPPEN VAN VERGELIJKING.

Bij de *bijvoegelijke naamwoorden*, die, zonder eene verandering te ondergaan ten opzigt van geslacht, naamval en getal, achter de zelfstandige naamwoorden staan, heeft men alleen te letten op de *trappen van vergelijking*.

De *vergelijkende trap* (comparativus) veroorzaakt geene verandering aan het bijvoegelijke naamwoord in den *stelligen trap* (positivus), maar wordt uitgedrukt door de voorzetsels မာမ္မုမ္မု^၁ en မာမ္မုမ္မုမ္မုမ္မု^၁ \ Kr. မာမ္မုမ္မုမ္မုမ္မု \ Ng. en မာမ္မုမ္မုမ္မု^၁ of မာမ္မုမ္မုမ္မု^၁ \ Kr. en Ng. die hier zoo veel als *dan* beteekenen, op hetzelfde te laten volgen; b. v.

ഹതയാഃ പാപാണിത്യം യാഃ പാപാണിത്യം / ഹതയാഃ പാപാണിത്യം \ het water was *hooger dan*
 de weg ; ഹതയാഃ പാപാണിത്യം യാഃ പാപാണിത്യം \ er waren *meer dooden dan*
 levendigen ; ഹതയാഃ പാപാണിത്യം യാഃ പാപാണിത്യം \ het is dáár *slechter dan* hier.

Men gebruikt ook wel de werkwoorden ഹതയാഃ പാപാണിത്യം \ Kr. ത്വംഗ്വംഗ്വം
 Kr. en Ng. en ത്വംഗ്വംഗ്വം \ Ng. *overtreffen*, *te boven gaan*, of de afge-
 leide woorden ത്വംഗ്വം \ Kr. en ത്വംഗ്വം \ Ng. *meer*, om den vergelij-
 kenden trap aan te toonen ; b. v. ഹതയാഃ പാപാണിത്യം ത്വംഗ്വംഗ്വം \ Kr.
 ത്വംഗ്വംഗ്വം ത്വംഗ്വംഗ്വം \ Ng. *uwe grootte overtreft mij*, d. i. *gij zijt grooter*
dan ik ; ത്വംഗ്വംഗ്വം ത്വംഗ്വംഗ്വം \ Kr. ത്വംഗ്വംഗ്വം ത്വംഗ്വംഗ്വം \ Ng. *verder*.

De *overtreffende trap* (superlativus), ontstaat door de woorden
 ത്വംഗ്വംഗ്വം \ Kr. en ത്വംഗ്വംഗ്വം \ Ng. *zeer*, te plaatsen vóór het bijvoegelijk
 naamwoord in den stelligen trap ; b. v. ത്വംഗ്വംഗ്വം ത്വംഗ്വംഗ്വം \ *zeer schoon*, *de*
schoonste ; ത്വംഗ്വംഗ്വം ത്വംഗ്വംഗ്വം \ *zeer slecht*, *de slechtste*, ത്വംഗ്വംഗ്വം ത്വംഗ്വംഗ്വം \ *zeer*
wit, *de witste* ; ത്വംഗ്വംഗ്വം ത്വംഗ്വംഗ്വം \ *zeer groot*, *de grootste*.

Men gebruikt ook de woorden ത്വംഗ്വംഗ്വം \ Kr. en ത്വംഗ്വംഗ്വം \ Ng.

met bijvoeging van ^oḥḥḥ\ Kr. en ^oḥḥḥ\ Ng., om den overtreffenden trap aan te duiden, als: ^oḥḥḥ^oḥḥḥ^oḥḥḥ^oḥḥḥ^oḥḥḥ\ *de fraaiste*, ^oḥḥḥ^oḥḥḥ\ ^oḥḥḥ^oḥḥḥ\ *de slechtste*.

Eene herhaling van het bijvoegelijke naamwoord in den stelligen trap drukt insgelijks den overtreffenden trap uit; b. v. ^oḥḥḥ^oḥḥḥ\ *de grootste*, ^oḥḥḥ^oḥḥḥ\ *de verste*.

Er bestaat nog eene bijzondere vorm van den overtreffenden trap, die in het Nederduitsch door het woordje *te* wordt uitgedrukt en in het Javaansch door eene ^oḥḥḥ vóór en de lettergreep ^oḥḥḥḥḥ achter het woord te plaatsen; b. v. ^oḥḥḥ^oḥḥḥ^oḥḥḥḥḥ\ *te ver*, ^oḥḥḥ^oḥḥḥ^oḥḥḥḥḥ\ *te veel*, ^oḥḥḥ^oḥḥḥ^oḥḥḥḥḥ\ *te groot*.

W E R K W O O R D E N .

§ 26.

SOORT EN VORM DER WERKWOORDEN.

De verschillende soorten van werkwoorden zijn: *bedrijvende* (activa), *lijdende* (passiva), *onzijdige* (neutra), *wederkeerige* (reciproca) en *veroorzakende* (causalia).

Bedrijvende werkwoorden zijn: $\overset{C}{\text{പ്രവർത്തിക്കുന്നു}} \setminus$ *werken*, $\overset{C}{\text{മറുപടിക്കുന്നു}} \setminus$ *slaan*, $\overset{C}{\text{കയ്യാകുന്നു}} \setminus$ *dragen*, $\overset{C}{\text{പേരുപറയുന്നു}} \setminus$ *noemen*, $\overset{C}{\text{പിടിക്കുന്നു}} \setminus$ *ontvangen*.

Lijdende werkwoorden worden gevormd door $\overset{D}{\text{പ്രവർത്തിക്കുന്നു}} \setminus$ Kr. $\overset{D}{\text{കയ്യാകുന്നു}} \setminus$ Kr. en Ng. en $\overset{D}{\text{പിടിക്കുന്നു}} \setminus$ Ng. te plaatsen vóór de bedrijvende, als: $\overset{D}{\text{പ്രവർത്തിക്കുന്നു}} \overset{C}{\text{പ്രവർത്തിക്കുന്നു}} \setminus$ *gewerkt worden*, $\overset{D}{\text{കയ്യാകുന്നു}} \overset{C}{\text{കയ്യാകുന്നു}} \setminus$ *gedragen worden*, $\overset{D}{\text{പിടിക്കുന്നു}} \overset{C}{\text{പിടിക്കുന്നു}} \setminus$ *opgehangen worden*, $\overset{D}{\text{മറുപടിക്കുന്നു}} \setminus$ *geslagen worden*, $\overset{D}{\text{പിടിക്കുന്നു}} \setminus$ *gemaakt worden*.

In plaats van $\overset{D}{\text{പ്രവർത്തിക്കുന്നു}}$ gebruikt men bij werkwoorden in Madhjo de lettergreep $\overset{C}{\text{പിടിക്കുന്നു}}$ als: $\overset{C}{\text{പിടിക്കുന്നു}} \overset{C}{\text{പിടിക്കുന്നു}} \setminus$ *in beslag genomen worden*.

Een lijdend werkwoord ontstaat ook door inlassching van $\overset{D}{\text{പ്രവർത്തിക്കുന്നു}}$

tusschen de eerste en tweede Haksoro van het bedrijvende werkwoord, zoodanig, dat de eerste Haksoro altoos Woeloe aanneemt, en hare eigene Sandanggan, indien zij namelijk eene heeft, aan de ingelaschte ് mededeelt; b. v. $\overset{a}{a} \overset{c}{c} \text{്൬൬൬} \backslash \text{gedragen worden}$, van $\overset{c}{c} \text{൬൬൬} \backslash \text{dragen}$; $\overset{a}{a} \text{൬൬൬} \backslash \text{gemaakt worden}$, van $\overset{a}{a} \text{൬൬൬} \backslash \text{maken}$; $\overset{a}{a} \text{൬൬൬} \backslash \text{gebragt worden}$, van $\text{൬൬൬} \backslash \text{brengen}$. De ് wordt veranderd in ് wanneer de eerste Haksoro eene Soekoe heeft, als: $\overset{a}{a} \text{൬൬൬} \backslash \text{wegge worpen worden}$, van $\overset{a}{a} \text{൬൬൬} \backslash \text{wegwerpen}$; $\overset{a}{a} \text{൬൬൬൬൬൬} \backslash \text{geslagen worden}$, van $\text{൬൬൬൬൬} \backslash \text{slaan}$; $\overset{a}{a} \text{൬൬൬} \backslash \text{gezegd worden}$, van $\overset{a}{a} \text{൬൬൬} \backslash \text{zeggen}$.

De lijdende vorm, welke ontstaat door de Haksoro ് vóór en de lettergreep ് achter het bedrijvende werkwoord te plaatsen, kan meer als een zelfstandig naamwoord beschouwd worden (zie § 21); b. v. $\text{൬൬൬൬൬൬൬} \text{ } \overset{c}{c} \text{൬൬൬} \backslash \text{hetgeen bezeten wordt}$, d. i. *bezitting*; $\text{൬൬൬൬൬൬൬} \text{ } \overset{c}{c} \text{൬൬൬} \backslash \text{hetgeen geweten wordt}$, d. i. *wetenschap*, *kennis*.

Onzijdige werkwoorden zijn, $\text{൬൬൬൬൬൬} \backslash \text{gaan}$, $\text{൬൬൬൬൬൬} \backslash \text{rijden}$, $\text{൬൬൬} \backslash \text{kwaad op iemand zijn}$, $\text{൬൬൬} \backslash \text{zitten}$.

Van bedrijvende werkwoorden worden onzijdige gemaakt door inlas-
 sching van **El** tusschen de eerste en tweede Haksoro , zoo , dat de eerste
 altoos Soekoe ontvangt , als : $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗ} \setminus \text{iets dat hangt}$, van $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗ} \setminus \text{ophangen}$;
 $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗ} \setminus \text{in de plaats van eenen anderen zijn}$, van $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗ} \setminus \text{iemand vervangen}$.

Door ᨗ of ᨗ achter onzijdige werkwoorden te plaatsen worden
 deze bedrijvende ; b. v. $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗ} \setminus \text{zetten}$, van $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \setminus \text{zitten}$;
 $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗ} \setminus \text{berijden}$, van $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \setminus \text{rijden}$; $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗ} \setminus \text{iemand berispen}$,
 van $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \setminus \text{kwaad op iemand zijn}$.

Wederkeerige werkwoorden of zulke , die eene onderlinge han-
 deling uitdrukken ontstaan uit de zamenvoeging der bedrijvende en
 lijdende vorm van het werkwoord ; b. v. $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗᨑᨑᨑ} \setminus \text{slaan en ge-}$
 slagen worden , d. i. *elkander slaan* ; $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗᨑᨑᨑ} \setminus \text{opligten en opgeligt}$
 worden , d. i. *elkander opligten* , $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \text{ᨗᨑᨑᨑ} \setminus \text{groeten en}$
gegroet worden , d. i. *elkander groeten*.

Veroorzakende werkwoorden worden gevormd door de lettergrepen
 $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \setminus \text{Kr.}$ en $\text{ᨗᨑᨑᨑ} \setminus \text{Ng.}$ achter het woord te plaatsen ; b. v.

ယံင်ၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *verlengen*, van ယံင်ၤ ^၆ \ *lang*; ယံင်ၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *doen gelasten*,
van ယံင်ၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *gelasten*; ယံင်ၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *doen weten*, van ယံင်ၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *weten*;
တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *laten roepen*, van တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *roepen*.

Eindigt het werkwoord met eene Legenno, met Taling, Woeloe
of Soekoe, zoo wordt de Haksoro တၢ်တၢ်တၢ် tusschen het woord en de aan-
hechtingen တၢ်တၢ်တၢ် ^၆ en တၢ်တၢ်တၢ် ^၆ \ geplaatst; de Woeloe wordt alsdan
in Taling, en de Soekoe in Taling-Taroeng veranderd; b. v.
တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *doen zien*, van တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *zien*; တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *doen*
drinken, drenken, van တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *drinken*; တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *doen worden,*
veroorzaken, van တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *worden*; တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *doen hooren*, van
တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *hooren*.

Door de verdubbeling der eerste Haksoro van het woord ende aan-
hechting der lettergreep တၢ်တၢ်တၢ် ^၆ \ ontstaat nog eene soort van werkwoorden,
die een meervoudig getal der handelende personen te kennen geeft; b. v.
တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *velen*, die zich elkander omhelzen; တၢ်မၤတၢ်လၢၣ်မၤ ^၆ \ *velen*, die
elkander groeten.

§ 27.

VERLENGDE VORM DER WERKWOORDEN.

Van bijna elk werkwoord bestaat er eene *korte* en eene *lange* vorm.

De laatste ontstaat uit de eerste of door de verdubbeling der eerste

Haksoro, als : ^oകിക്ഷിന്ന\ *bewaken*, ^oപിന്നെയ്\ *vinden*, of door de volgende Haksoros of lettergrepen vóór het werkwoord te plaatsen :

a. യ\ als : യായെയ്\ van യെയ്\ *werken*, യെയ്യാമി\ van യെയ്യാമി\ *pachten*, യാദാദാഹ്\ van ഹാദാഹ്\ *eerbiedige hulde bewijzen*.

b. യായ്\ als : യായ്യാമി\ van യായ്യാമി\ *worden, ontstaan*; യായ്യാമി\ van യായ്യാമി\ *schrijven*, യായ്യാമി\ van യായ്യാമി\ *ontvangen*.

c. യായ്\ als : യായ്യാമി\ van യായ്യാമി\ *dragen*, യായ്യാമി\ van യായ്യാമി\ *rooven*, യായ്യാമി\ van യായ്യാമി\ *vernietigen*.

d. യായ്\ als : യായ്യാമി\ van യായ്യാമി\ *brengen*, യായ്യാമി\ van യായ്യാമി\ *beloonen*.

Komt een dezer voorzetsels te staan vóór een zelfstandig naamwoord,

zoo verandert hetzelfde in een werkwoord; b. v. $\text{ഹിതം} \setminus \text{helpen}$; van $\text{ഹിതം} \setminus \text{hulp}$; $\text{മൃഗം} \setminus \text{wonen}$, van $\text{മൃഗം} \setminus \text{huis}$, $\text{ഹൃദയം} \setminus \text{behartigen}$, van $\text{ഹൃദയം} \setminus \text{het hart}$; $\text{പ്രമാണം} \setminus \text{iemand als heer erkennen}$, van $\text{പ്രമാണം} \setminus \text{heer}$.

 § 28.

WIJZEN DER WERKWOORDEN.

Men heeft voornamelijk te letten op de *aanvoegende* en de *gebiedende* wijs, omdat deze alleen eene verandering ondergaan.

De *aanvoegende* wijs is alleen gebruikelijk in woorden, die Kromo zijn, terwijl de *gebiedende* wijs alleen in Ngoko voorkomt.

Een werkwoord, dat met eene Haksoro eindigt, die haren zelfklinker verloren heeft, verdubbelt in de *aanvoegende* en *gebiedende* wijs de laatste Haksoro, als: $\text{കർമ്മം} \setminus \text{dat men werke}$, van $\text{കർമ്മം} \setminus \text{werken}$; $\text{പരമം} \setminus \text{dat men beloone}$, van $\text{പരമം} \setminus \text{beloonen}$; $\text{മരണം} \setminus \text{sla}$, van $\text{മരണം} \setminus \text{slaan}$; $\text{പ്രവേശം} \setminus \text{vertrek}$, van $\text{പ്രവേശം} \setminus \text{vertrekken}$.

De *gebiedende* wijs wordt bij woorden, die met eene Legenno

eindigen , uitgedrukt door **wa** aan het einde van dezelve te plaatsen ; b. v. **wa**wa\ *breng* , **wa**wa\ *lees* , **wa**wa\ *verhaal!*

Is de uitgang van het werkwoord **Wignjan** , **Woeloe** of **Taling** , zoo wordt de **wa** in **wa** veranderd , als : **wa**wa\ *dat men behartige* , **wa**wa\ *geef* , **wa**wa\ *het worde* , *geschiede* , **wa**wa\ *doe!* Eindigt het werkwoord met **Soekoe** , zoo laat men **wa** op dezelve volgen , als : **wa**wa\ *ga binnen* , **wa**wa\ *slaap* , **wa**wa\ *lach!*

Werkwoorden , wier laatste **Haksoro** door **Pasanggan** verdubbeld zijn en met **Woeloe** eindigen , verliezen de **Woeloe** en voegen **wa** bij de verdubbelde **Haksoro** ; b. v. **wa**wa\ *aanbieden* , **wa**wa\ *dooden* , **wa**wa\ *ontvangen* .

Bij veroorzakende werkwoorden worden in de aanvoegende en gebiedende wijs de aanhechtingen **wa**wa\ en **wa**wa\ veranderd in **wa**wa\ als : **wa**wa\ *doen gelasten* , **wa**wa\ *verlengen* , **wa**wa\ *doen hooren* .

Door de lettergreep ^C 𑀧𑀸𑀓 of de Haksoros 𑀧𑀸𑀓 aan het einde van een werkwoord te plaatsen, ontstaat nog eene bijzondere vorm van de gebiedende wijs; de eerste uitgang slaat altoos op een voorwerp in het enkelvoudige en de tweede op een voorwerp in het meervoudige; b. v. 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 ^C \ roep dien man; 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 ^C \ roep die menschen.

Deelwoorden ontstaan uit de vereeniging van het betrekkelijke voor- naamwoord ^{Q.} 𑀧𑀸𑀓 of 𑀧𑀸𑀓 met het werkwoord; b. v. ^{Q.} 𑀧𑀸𑀓 ^C \ hij die eet of *etende*, 𑀧𑀸𑀓 ^{Q.} 𑀧𑀸𑀓 \ hij die schrijft of *schrijvende*, *schrijver*.

§ 29.

TIJDEN DER WERKWOORDEN.

Het werkwoord verbonden met het persoonlijke voornaamwoord wijst den *tegenwoordigen tijd* (praesens) aan, als: 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 \ ik eet; 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 \ ik schrijf; 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 \ gij komt; 𑀧𑀸𑀓 𑀧𑀸𑀓 \ gij brengt.

De *verleden tijd* (praeteritus) wordt uitgedrukt door de hulp- woorden 𑀧𑀸𑀓 \ Kr. en 𑀧𑀸𑀓 of 𑀧𑀸𑀓 \ Ng. *reeds*, *geleden*, vóór

§ 30.

VERVOEGING VAN EEN WERKWOORD IN KROMO.

^C
ᑭᑭᑭᑭ \ DRAGEN.
ᑭᑭ

BEDRIJVENDE VORM.

Aantoonende wijs.

Tegenw. tijd.	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \
	ᑭᑭ	ᑭᑭ
Verl. tijd.	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \
	ᑭᑭ	ᑭᑭ
Toek. tijd.	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \
	ᑭᑭ	ᑭᑭ

Aanvoegende wijs.

Tegenw. tijd.	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \
	ᑭᑭ	ᑭᑭ
Verl. tijd.	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \
	ᑭᑭ	ᑭᑭ
Toek. tijd.	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \	^C ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \
	ᑭᑭ	ᑭᑭ

Deelwoord. ᑭᑭᑭᑭ of ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ \

Onbepaalde wijs. ᑭᑭᑭᑭ of ᑭᑭᑭᑭ \

LIJDENDE VORM.

Aantoonende wijs.

Tegenw. tijd. $\overset{\text{D}}{\text{C}}$ $\overset{\text{C}}$ of $\overset{\text{C}}$ of $\overset{\text{D}}{\text{C}}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$

Verl. tijd. $\overset{\text{D}}{\text{C}}$ $\overset{\text{C}}$ of $\overset{\text{C}}$ of $\overset{\text{D}}{\text{C}}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$

Toek. tijd. $\overset{\text{D}}{\text{C}}$ $\overset{\text{C}}$ of $\overset{\text{C}}$ of $\overset{\text{D}}{\text{C}}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$

Aanvoegende wijs.

Tegenw. tijd. $\overset{\text{D}}{\text{C}}$ $\overset{\text{C}}$ of $\overset{\text{C}}$ of $\overset{\text{D}}{\text{C}}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$

Aanmerking. De *verledene* en *toekomende* tijd worden , met
 bijvoeging der woorden అనుభవించునది en అనుభవించునది op dezelfde wijze gevormd,

VEROORZAKENDE VORM.

Aantoonende wijs.

Tegenw. tijd. $\overset{\text{C}}$ $\overset{\text{C}}$ $\overset{\text{C}}$ $\overset{\text{C}}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$
 $\text{అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది} \text{ అనుభవించునది}$

Toek. tijd. $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ $\frac{\text{എന്നും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

Geb. wijs. $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ en $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

Deelwoord. $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

Onbepaalde wijs. $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

LIJDENDE VORM.

Aantoonende wijs.

Tegenw. tijd. $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

$\frac{\text{എന്നും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

Verl. tijd. $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

$\frac{\text{എന്നും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

Toek. tijd. $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

$\frac{\text{എന്നും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

Aanvoegende wijs.

Tegenw. tijd. $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

$\frac{\text{എന്നും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$ of $\frac{\text{പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു}}{\text{ന്ന}}$

De *verledene* en *toekomende* tijd worden door de woorden 𑌂𑌆𑌰 en 𑌂𑌆𑌰𑌶 vóór het werkwoord in den tegenwoordigen tijd te plaatsen, op dezelfde wijs gevormd.

VEROORZAKENDE VORM.

Aantoonende wijs.

Tegenw. tijd.	𑌂𑌆𑌰𑌶 𑌂𑌆𑌰	𑌂𑌆𑌰 𑌂𑌆𑌰𑌶
Verl. tijd.	𑌂𑌆𑌰𑌶 𑌂𑌆𑌰	𑌂𑌆𑌰 𑌂𑌆𑌰𑌶
Toek. tijd.	𑌂𑌆𑌰𑌶 𑌂𑌆𑌰	𑌂𑌆𑌰 𑌂𑌆𑌰𑌶
Gebiedende wijs.	𑌂𑌆𑌰 𑌂𑌆𑌰	
Wederkeerige vorm.	𑌂𑌆𑌰𑌶 𑌂𑌆𑌰	

§ 32.

WERKWOORDEN, WIER EERSTE HAKSORO VERANDERD WORDT.

De werkwoorden, welke met 𑌂 𑌆 𑌰 𑌶 𑌂 en 𑌆 beginnen, veranderen de eerste Haksoro; 𑌂 verandert in 𑌂 𑌆 in 𑌆 en 𑌰 in 𑌰 𑌶 in 𑌶 en 𑌂 in 𑌂 𑌆 in 𑌆 en 𑌰 in 𑌰

Deze verandering heeft plaats :

a. Wanneer door de voorzetsels ^၁မိမ့်မိမ့်\ ^၁က en ^၁မိ\ de lijdende vorm van het werkwoord wordt uitgedrukt : b. v. ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ van ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *ontvangen* ; ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ van ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *dooden* ; ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ van ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *vatten* ; ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ van ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *noemen* ; ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ van ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *vergunnen*.

b. Wanneer de lijdende vorm door inlassching van ^၁မိမ့်မိမ့်\ wordt aangetoond , als : ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ van ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *schrijven* ; ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ van ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *op den schoot houden* ; ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ van ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *beletten*.

c. Wanneer ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ ^၁မိမ့်မိမ့်\ ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ of een ander woord, dat den verleden of toekomstenden tijd uitdrukt , vóór het voornaamwoord te staan komt ; b. v. ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *ik heb ontvangen* ; ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *ik zal schrijven*.

d. Wanneer het hulpwoord, waardoor de verledene of toekomstende tijd wordt uitgedrukt, is weggelaten, waar hetzelfde verondersteld wordt ; b. v. ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ ^၁မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်မိမ့်\ *ik heb gezien* ;

ᄃᄃᄃᄃ ᄃᄃ ᄃᄃᄃᄃ\ voor ᄃᄃᄃᄃᄃᄃ ᄃᄃ ᄃᄃᄃᄃ\ *ik heb vergund.*

e. In de aanvoegende en gebiedende wijs van de veroorzakende vorm, als : ᄃᄃᄃ ᄃᄃᄃᄃ van ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *doen zien*; ᄃᄃᄃᄃ ᄃᄃᄃᄃ van ᄃᄃᄃᄃ ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *doen oppakken*; ᄃᄃᄃᄃᄃᄃ ᄃᄃᄃᄃᄃᄃ van (ᄃᄃᄃᄃᄃᄃ ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *doen hooren.*

f. Wanneer een persoonlijk voornaamwoord geplaatst wordt vóór een werkwoord in Kromo en daardoor de gebiedende wijs wordt uitgedrukt; b. v. ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ van ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *schrijven*; ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ van ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *dooden.*

g. In de gebiedene wijs van alle werkwoorden, die Ngoko zijn, als : ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ en ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ van ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *aanbieden*; ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ en ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ van ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *oppakken.*

h. In de wederkeerige vorm der werkwoorden; als : ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *elkander dooden*; ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *elkander naderen*; ᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃᄃ\ *elkander verwoesten.*

i. In alle afgeleide zelfstandige naamwoorden (zie § 21).

§ 33.

VOORBEELDEN VAN DE VERANDERING DER EERSTE HAKSORO. (*)

a. WERKWOORD BEGINNENDE MET 𑀓𑀺𑀢𑀺

𑀓𑀺𑀢𑀺 of 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 Kr. ZIEN.

𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 onb. tijd, 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 verl. tijd, 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺
𑀓𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 toek. tijd, 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 aanv. wijs, 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 geb.
wijs, 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 of 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 lijd. vorm, 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺
veroorz. vorm, 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 wederk. vorm, 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺
en 𑀓𑀺𑀢𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 afg. zelfst. naamw.

b. WERKWOORD BEGINNENDE MET 𑀓𑀺𑀺𑀺 1.

𑀓𑀺𑀺𑀺 of 𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 Ng. OPPAKKEN.

𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 onb. tijd, 𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 verl. tijd, 𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺
toek. tijd, 𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 en 𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺 𑀓𑀺 geb. wijs, 𑀓𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺𑀺

(*) De tijden, wijzen en vormen, in welke de eerste Haksoro onveranderd blijft, zijn in deze voorbeelden weggelaten.

അഭിപ്രായം of വിമർശനം\ lijd. vorm, അഭിപ്രായം\ veroorz. vorm. geb.

wijs, അഭിപ്രായം\ wederk. vorm, അഭിപ്രായം\ afg. zelfst. naamw.

c. WERKWOORD BEGINNENDE MET VER\ U.

പ്രാർത്ഥന or അപേക്ഷ\ Kr. VERZOEKEN.

പ്രാർത്ഥന\ onb. tijd, അപേക്ഷപ്രാർത്ഥന\ verl. tijd, അപേക്ഷപ്രാർത്ഥന\
toek. tijd, പ്രാർത്ഥന\ aanv. wijs, അപേക്ഷപ്രാർത്ഥന\ geb. wijs,
പ്രാർത്ഥന\ അപേക്ഷ or അപേക്ഷ\ lijd. vorm, പ്രാർത്ഥന\ veroorz.
vorm, aanv. wijs, പ്രാർത്ഥന\ wederk. vorm, പ്രാർത്ഥന or അപേക്ഷ\
afg. zelfst. naamw.

d. WERKWOORD BEGINNENDE MET EN\

മരണം\ Ng. DOODEN.

മരണം\ onb. tijd, മരണം\ verl. tijd, മരണം\
toek. tijd, മരണം en മരണം\ geb. wijs, മരണം\ മരണം\
of മരണം\ lijd. vorm, മരണം\ veroorz. vorm, geb. wijs,
മരണം\ wederk. vorm, മരണം en മരണം\ afg. zelfst. naamw.

e. WERKWOORD BEGINNENDE MET ㄸ

ㄸㄸ of ㄸㄸㄸ Kr. en Ng. AANBIEDEN.

ㄸㄸㄸ onb. tijd, ㄸㄸㄸㄸ verl. tijd, ㄸㄸㄸㄸㄸ
ㄸㄸㄸ toek. tijd, ㄸㄸㄸㄸㄸ anv. wijs, ㄸㄸㄸㄸㄸㄸ
geb. wijs, ㄸㄸㄸㄸㄸㄸ ㄸㄸㄸㄸ of ㄸㄸㄸㄸㄸ lijd. vorm, ㄸㄸㄸㄸㄸ
veroorz. vorm, anv. of geb. wijs; ㄸㄸㄸㄸㄸㄸㄸ wederk. vorm;
ㄸㄸㄸ ㄸㄸㄸㄸㄸㄸ ㄸㄸㄸㄸㄸㄸㄸ en ㄸㄸㄸㄸㄸㄸ afig. zelfst. naamw.

Aanmerking. In de lijdende vorm, die door het voorzetsel ㄸ
ontstaat, gaat meestal de ㄸ verloren, als : ㄸㄸㄸㄸ voor ㄸㄸㄸㄸㄸ
aangeboden worden, ㄸㄸㄸㄸ ㄸㄸㄸㄸ voor ㄸㄸㄸㄸㄸㄸ ㄸㄸㄸㄸ van ㄸㄸㄸㄸ ㄸㄸㄸㄸ
Ng. *verbrand worden.*

f. WERKWOORD BEGINNENDE MET ㄸ

ㄸㄸㄸ of ㄸㄸㄸㄸ Ng. BEDERVEN.

ㄸㄸㄸㄸㄸ onb. tijd, ㄸㄸㄸㄸㄸ verl. tijd, ㄸㄸㄸㄸㄸㄸ
toek. tijd. ㄸㄸㄸㄸㄸ ㄸㄸㄸㄸㄸ en ㄸㄸㄸㄸㄸㄸ geb. wijs, ㄸㄸㄸㄸㄸㄸ

b. Wordt onder de \aleph het woord $\aleph\aleph\ \backslash$ *met*, begrepen, als : $\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ *met uwe echtgenootte*.

c. Verandert dezelve een zelfstandig naamwoord in een bijwoord of bijvoegelijk naamwoord, als : $\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ *binnen*, $\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ *bij voorbeeld*, $\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ *daarna*, $\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ Kr. en $\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ Ng. *alle*.

d. De voornaamwoorden $\aleph\aleph\aleph\aleph$ en $\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ veranderen door het voorzetsel \aleph in bijwoorden, als : $\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ Kr. $\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ Ng. *thans*, *tegenwoordig*.

§ 35.

EENIGE ALGEMEENE REGELEN DER SYNTAXIS.

Dat de *eerste naamval* van een zelfstandig naamwoord met den *tweeden* verbonden wordt door de lettergrepen $\aleph\aleph\ \backslash$ $\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ $\aleph\aleph\aleph\aleph$ en $\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ is bereids § 23 aangetoond. $\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\aleph\ \backslash$ enz. is eigenlijk het bezittelijke voornaamwoord van den *derden* persoon. Op dezelfde wijs pleegt men ook in het Nederduitsch, hoewel het niet taalkunstig is, te zeggen :

Willem zijn boek, in plaats van : *het boek van Willem* ; *Karel zijne schuld* ,
in plaats van : *de schuld van Karel*.

De *vierde naamval* (object) staat , wanneer dezelve niet door
een voorzetsel wordt aangetoond , altoos vóór den *eersten naamval*
(subject) en het werkwoord ; b. v. $\text{എന്നെ} \text{മറുപടിക്കൊടുത്തു} \backslash$ *ik sla u* ;
 $\text{എന്നെ} \text{പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു} \backslash$ *ik verzoek u* ; $\text{എന്നെ} \text{പിന്തുടരൂ} \backslash$ *volg gij mij*.

Het bijvoegelijke naamwoord staat overal achter het zelfstandige
naamwoord , als : $\text{ഒരു} \text{വലിയ} \text{മുറ്റം} \backslash$ *een groot huis* ; $\text{ഒരു} \text{പുരുഷൻ} \backslash$ *een*
rijk man ; $\text{ഒരു} \text{ശുദ്ധ} \text{ഹൃദയം} \backslash$ *een zuiver hart*.

Twee of zelfs somwijlen drie ontkennende woorden worden als
eene bevestiging beschouwd ; b. v. $\text{എന്നെ} \text{നശിപ്പിക്കും} \backslash$ *het zal geschieden* ;
 $\text{അതെ} \text{സത്യം} \backslash$ *zekerlijk*.

Javaansch

LEER- EN LEESBOEK.

Sopo djennengmoe? Koelo hawasto Poen Ranoë-Tirto. Hoe-
moermoe piro? Songo-las taheen loemampah poenniko. Wis loe-
makoe pirang sasi? Saweg pitoeng woelan. Homahmoe hing ngen-
dhi? Grijo koelo hing doesoën Kahoemman. Wong toewo-toewamoe
hopo hisih podo hoerip? Hinggih taksih sami gessang. Kowe hopo wis
homah-homah? Hinggih sampoen hangsal tigang taheen poenniko.
Kowe wis dhoewe hannak? Dhereng.

Pagawehhamoe hopo? Padhamellan koelo sesabin. Sawah
piro kang ko holah? Namoeng tjatjah sabin sadjoeng sakikil.
Kowe dhoewe pategallan? Hinggih gadah kalih henggen.
Sawahmoe jen pannen hôleh-hôlehhanne piro? Mennawi me-

dhal kalih-welas hamet. Tegalmoe hadhat holeh piro? Boten kenging kabestoe mawi-mawi hingkang katannem.

Keprije moenggoeh lakoening wong dhagang? Hing sapoenniko tijang grami kathah tiwas. Tiwas bab hopo? Hawit hing margi resah kathah begallan. Hing ngendhi bangnet roesoelhe? Jen dateng Semawis Sronol lan Ngoengarran. Hopo hora nono kang roemekso hoetowo toetolong? Wartossipoen hingkang toetoloeng derek begal pijambak. Wong piro jen loemakoe dhagang? Ngantos djangkep tijang sadhoso hoetawi kalih-dhoso. Jo genne wong hakeh kenno dhibegal? Mennawi kathah tijang hawon sangnet bingngah, jen kedik boten. Sabab hopo? Milo mekaten: jen kathah hing-gih kathah hangsalling pandhoemmannipoen. Wong begal hono piro? Saking goejobbipoen ngantos seket toewin sawidhak. Hopo hora

nono parentah moenggoeh roemeksanning dhedhalan? Hinggih wonten, hannangnging boten mantoen.

Jen mangke sonten boten djawah, koclo bade noempak kapal; mennawi pareng karso sampejan koelo hatoerri sarengngan. Nijat koelo mangke sonten hinggih bade noempak kapal: hawit kapal koelo sampoen lami boten dhipoen toempakki; nanging sami noempak kapal dateng poendhi? Koelo njarah sakarso sampejan. Mennawi pareng karso sampejan sami ngoebengngi hing Kadaton? Djam pintengen sampejan bade tegar? Djam gangsal. Poenniko kasontennen. Soewawi sami tegar djam satengngah gangsal. Hinggih.

ආලෝකවලින් කැමරාවට ඇතුළත් කිරීමේදී දැක්වෙන ඛණ්ඩන ක්‍රමය වන්නේ
 චන්ද්‍රාලෝකයේ වර්ණය මත පදනම්ව λ මත පදනම්ව කැමරාවට ඇතුළත් කිරීමයි.

දැක්වෙන ඛණ්ඩන ක්‍රමය

- 1. වර්ණය λ 2. වර්ණය λ 3. වර්ණය λ 4. වර්ණය λ 5. වර්ණය λ 6. වර්ණය λ
- 7. වර්ණය λ 8. වර්ණය λ 9. වර්ණය λ

4.

ආලෝකයේ වර්ණය මත පදනම්ව කැමරාවට ඇතුළත් කිරීමේදී දැක්වෙන ඛණ්ඩන ක්‍රමය වන්නේ
 චන්ද්‍රාලෝකයේ වර්ණය මත පදනම්ව කැමරාවට ඇතුළත් කිරීමයි.

ආලෝකයේ වර්ණය මත පදනම්ව කැමරාවට ඇතුළත් කිරීමේදී දැක්වෙන ඛණ්ඩන ක්‍රමය වන්නේ
 චන්ද්‍රාලෝකයේ වර්ණය මත පදනම්ව කැමරාවට ඇතුළත් කිරීමයි.

- 1. වර්ණය λ 2. වර්ණය λ 3. වර්ණය λ 4. වර්ණය λ 5. වර්ණය λ

Kangdjeng Pangeran poennopo wiloedjeng? Hingjih wiloedjeng. Sampoem lami koelo boten hanningngalli hing sampejan. Koelo sampoen kesah dateng hing Semawis; wonten hing ngrikoe kawan-welas dhinten. Poennopo hingkang dhadhos dhamel sampejan wonten hing Semawis? Koelo gadah prakawis sakedik. Sampejan mondok hing poendhi? Koelo mondok dhalemmipoen toewan Residen. Wonten hing Semawis sampejan poennopo boten pikantoeke warti? Boten. Saweg poennopo sampejan rawoeh saking Semawis? Sampoem wonten gangsal dhinthen poenniko.

Hiki lajang manniro parentah, Radhen-Toemenggoeng Padhmo-dhi-Prodjo, dawoehho hing pakenni-ro Dhemang Soero-Kerti hing dheso Djaboeng.

Lirring lajang parentah manniro haweh werroeh, jen hing sasi Besar ngarep hiki, manniro dhoewe gaweh : rabinne poetro manniro Radhen Bagoes - Kintel. Wiwitting djadjagongngan tanggal ping sapoeloeh ; hidjab bandjoer temoenne pisan, tanggal ping limo-las. Kang ngikoe pakenni-ro manniro poendoetti pasoembang : Kang roepo doewit salawe rejal ; kebo papat ; berras patang-poeloeh dhangan ; lan wong sikep sapoeloeh ; tekoho hing sasi Besar tanggal ping woloe. Pemo hodjo tan nora kalakon. Moenggoeh leboe pakenni-ro, jen kongsi jo kasep hing gawe, hamesthi nemoe bilahi kang locwih habangnget. Ti ti.

Soero-karto ping 7 Doelkangidhah, taheen Be, ongko 1750.

Penget! Lajang manniro parentah, Kangdjeng Radhen-hadhi-
Pati Djaja'nning-Ngrat, dawoehho marang Radhen-Ronggo Soero-
Pramejo hing Djapan tannah Djaban-lawang.

Lirre lajang parentah; pakenniro manniro timballi, kang sar-
to hanggowoho hoewong galidig: Kehe sawidhak sathithikke wong
patang-poeloeh; mangkatto bareng hing sahoelije kongkonnann man-
niro kang hanggowo lajang ngiki. Hodjo tan nora kalakon hing
sahoenninne lajang manniro parentah hiki; jen nora hangestokhake,
hamesthi pakenniro hannemoe bilahi kang loewih habangnet. Ti ti.

Soero-karto Kemis tanggal ping 17 sasi Soero, taoen Djim-
makir, ongko 1730.

Brief van Kangdjeng Radhen-hadhi-Pati Djaja'ning-Ngrat
aan Radhen-Ronggo Soero-Pramejo.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

-
- 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Serrat sarto hingkang pangabekti, poetro sampejan Mas Singngo-dhi-Wirjo, katoerro dateng hingkang romo Mas Singngo-Joedho, hingkang saweg wonten negari hing Ngajogjo-karto.

Sasampoening kadhjo poenniko wijossipoen; koelo hangatoerri hoeningngo dateng sampejan, kolo hing dhinten rebo tanggal ping 15 sasi Rabingoelakir poenniko, lampah koelo dateng hing Prono-ragi sahannak bodjo koelo sampoen dhoemoegi hingkang sarto wiloedjeng sedhajannipoen. Wondhenning koelo mondok wonten dhalemmipoen paman Wongso-Menggolo doesoen hing Dhroedjoe, tjelak saking kitho.

Hing mangke koelo hannjarijossaken lampah koelo nalikannipoen wonten ning margi: Sareng koelo ngadjengngaken dhoemoegi hing Prono-ragi, koelo wonten hing doesoen Tjibocan dhipoen begal hing titjang dhoersilo. Hingkang begal kathahhipoen tijang pitoe. Poenniko ladjeng sami hannjendjatanni; rentjang koelo Poen-Potro tateo bahoennipoen kang tengngen. Hanoenten titjang siti doesoen hing ngrikoc sami tandhang, hamboc-

djoeng hing titijang dhoersilo begal wahoe; katjeppeng pedjah satoenggil. Halijo saking poenniko, lampah koelo dhoemoeginnipoen hing Prono-ragi hinggih lestantoen.

Sinnerrat hing dhinten kemis, tanggal ping 16, sasi Rabingoe-lakir, tahoen Alip 1755.

Serrat sarto hingkang tabe hakatha-kathah, Radhen-Ngabehi Dhoro-Sembodho, hingkang hatatenggo kaboepaten hing Ngoem-boro, datenggo hingkang sahoedhoro Radhen-Ngabehi Gocno-Tjidhro hing Thawang-Ngaloen.

Sasampoening kadhjo poenniko hawijos. Sarehning koelo sampoen lami boten hannampenni wangsoellannipoen serrat koelo hingkang dateng sampejan, sarto boten midanget warti pisan-pisan menggah hing kawilodjengngan sampejan; hingkang poenniko sake-

• ၁
ကျွန်ုပ်တို့၏ နာမည်ပေးပေးခြင်းသည် နာမည်ပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ နာမည်ပေးခြင်း

၁၉/၈ ဝ. ၁၉၉၀ . ဝ. : ၁၈ ၉ : ပါမောက္ခကျွန်ုပ်တို့၏ နာမည်ပေးခြင်း

; ၁၈၈၅၅ :

-
- 1. ကျွန်ုပ်တို့၏
 - 2. နာမည်ပေးခြင်း
 - 3. နာမည်ပေးခြင်း
 - 4. နာမည်ပေးခြင်း
 - 5. ကျွန်ုပ်တို့၏
 - 6. ကျွန်ုပ်တို့၏
 - 7. ကျွန်ုပ်တို့၏
 - 8. ကျွန်ုပ်တို့၏

9,

*Brief van Radhen-Ngabehi Dhoro-Sembodho aan Radhen-
Ngabehi Goenno-Tjidhro.*

ကျွန်ုပ်တို့၏ နာမည်ပေးခြင်းသည် နာမည်ပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

၁. ၂ ဝ. ၃ ဝ. ၄ ဝ. ၅ ဝ. ၆ ဝ. ၇ ဝ. ၈ ဝ. ၉ ဝ. ၁၀ ဝ. ၁၁ ဝ. ၁၂ ဝ. ၁၃ ဝ. ၁၄ ဝ. ၁၅ ဝ. ၁၆ ဝ. ၁၇ ဝ. ၁၈ ဝ. ၁၉ ဝ. ၂၀ ဝ. ၂၁ ဝ. ၂၂ ဝ. ၂၃ ဝ. ၂၄ ဝ. ၂၅ ဝ. ၂၆ ဝ. ၂၇ ဝ. ၂၈ ဝ. ၂၉ ဝ. ၃၀ ဝ. ၃၁ ဝ. ၃၂ ဝ. ၃၃ ဝ. ၃၄ ဝ. ၃၅ ဝ. ၃၆ ဝ. ၃၇ ဝ. ၃၈ ဝ. ၃၉ ဝ. ၄၀ ဝ. ၄၁ ဝ. ၄၂ ဝ. ၄၃ ဝ. ၄၄ ဝ. ၄၅ ဝ. ၄၆ ဝ. ၄၇ ဝ. ၄၈ ဝ. ၄၉ ဝ. ၅၀ ဝ. ၅၁ ဝ. ၅၂ ဝ. ၅၃ ဝ. ၅၄ ဝ. ၅၅ ဝ. ၅၆ ဝ. ၅၇ ဝ. ၅၈ ဝ. ၅၉ ဝ. ၆၀ ဝ. ၆၁ ဝ. ၆၂ ဝ. ၆၃ ဝ. ၆၄ ဝ. ၆၅ ဝ. ၆၆ ဝ. ၆၇ ဝ. ၆၈ ဝ. ၆၉ ဝ. ၇၀ ဝ. ၇၁ ဝ. ၇၂ ဝ. ၇၃ ဝ. ၇၄ ဝ. ၇၅ ဝ. ၇၆ ဝ. ၇၇ ဝ. ၇၈ ဝ. ၇၉ ဝ. ၈၀ ဝ. ၈၁ ဝ. ၈၂ ဝ. ၈၃ ဝ. ၈၄ ဝ. ၈၅ ဝ. ၈၆ ဝ. ၈၇ ဝ. ၈၈ ဝ. ၈၉ ဝ. ၉၀ ဝ. ၉၁ ဝ. ၉၂ ဝ. ၉၃ ဝ. ၉၄ ဝ. ၉၅ ဝ. ၉၆ ဝ. ၉၇ ဝ. ၉၈ ဝ. ၉၉ ဝ. ၁၀၀ ဝ.

langkoeng soemelangngipoen mannah koelo; pamoedji koelo dateng hing Goesti Allah, moegi sampejan taksijo kagandjar wilodjeng sagarwo poetro sentono sampejan sedhojo, kadhos kolo pisah sampejan kalih koelo wonten hing Margo-Tjatoer, soho koelo sagedhdho kapanggi toemoenten kalih sampejan.

Koelo hangsal warti, jèn garwo sampejan kolo hing dhinten sennen tanggal ping 19, sasi Soero hingkang sampoen kapengker, wawrattannipoen sampoen babar mijos kakoeng. Poenniko mennawi sahestoe koelo hasoeko wilodjeng dateng sampejan; sarto pamoedji koelo dateng poetro sampejan hingkang saweg mijos, moegi pinnandjanggenno joeswannipoen, ginnandjarro kasarassan hing salami-laminnipoen; handhadhossenno kasennengngan sarto soeko-pirrennanning galih sampejan.

Woesannannipoen pannoehoen koelo, moegi wontenno paring sampejan warti sakedik, prakawis hannak koelo Poen-Lengkoro: gennipoen hanglampahhi hajahhan dateng hing Kendal, sabab ngantos sapoenniko koelo boten hannampenni serrattipoen.

Sinnerrat hing Ngoemboro, hing dhinten Ahadh, tanggal ping 6, sasi Sapar tahoen Alip, ongko 1755.

Serrat soho hingkang taklim, Radhen-Mas-Harijo Prawiro-Broto, soho hingkang pangabekti poro boepati hingkang roemeksó negari dhalem hing Prono-ragi sedhojo, kahatoerro hing Kangdjeng-Radhen-hadhi-Pati Sosro - dhi'ning-Ngrat

Sasampoening kadhjo poenniko wijossipoen; koelo ngoendjoekki hoeninggo hing pandjennenggan sampejan: kolo woelan Djoemadhilakir tanggal kaping kawan-welas, koelo wonten pabarissan Koemoening, kami sepoeh koelo hingkang koelo tenggennah, tenggo grijo, poenniko soeko hoeninggo dateng koelo, jen wonten tjang tjinten pedjah; wastannipoen Kekpit, hingkang dhipoen grijanni siti Prono-ragi hingkang kabawah kawoelo. Wondhenning tjinten wahoe, kolo sakit kabekto dateng sami hangsannipoen tjinten; wastannipoen tjinten hingkang bekto wahoe Babah Tjangsing. Sareng pedjah kawangsoellaken dateng bale pagrijannipoen malih. Sarehning tjinten hingkang pedjah boten gadah haliwaris, pedjahhi-

poen wonten pasiten koelo, dhadosh kami sepoeh koelo wahoe la-
djeng datengngaken Kjahi Bandhar Tingkowan, poennopo malih
kami sepoeh kawan prakawis, tjinten hingkang sepoeh-sepoeh,
hingkang sami gagrijo. Sarto poennopo gadahhannipoen tjinten
hingkang pedjah wahoe, dhipoen pariksanni hingkang wonten woed-
djoedhdhipoen. Wondhenning pratelannipoen hing ngandap poeniko.

Hingkang warni kapal djaler satoenggil saprabottipoen; woeloch
sendjoto satoenggil; pestoel boebrah satoenggil; doewoeng salawe-
prah, sami doewoeng hawon-nawon sedhojo; doewoeng satoenggil
moerwattannipoen, regi ngalih wang nigang wang, kathah-kathah-
hipoen kawan wang; wondhenning dapoerripoen doewoeng wahoe,
kathah warniannipoen; wahos woloe, hinggih sami wahos hawon se-
dhojo; kamoerwat wahos satoenggillipoen, hinggih kadhos reginni-
poen doewoeng wahoe; warni pangngot hennem; linggies halit ka-
lih; paron nalit satoenggil; paloe satoenggil; kemplongngan dhelan-
tjang satoenggil; gradji satoenggil; ladhing kalih; bendo kalih;
tjalon satoenggil; gambir gangsal-welas krاندjang. Sedhojo namoeng
poenniko gadahhannipoen hingkang wonten woedjoedhdhipoen. Won-
dhenning rembaggipoen kami sepoeh sakawan wahoe, Kjahi Bandhar
Tingkowan, menggah hamal kadhos poendhi prajoginnipoen; dha-
dhos Kjahi Bandhar Tingkowan wahoe, hamallipoen tjinten hingkang

pedjah, hingkang sampoen kamoefakattan hing kathah kapasrahha-
ken dateng kami sepoeh koelo, kagantoengngo, hingkang mawi loe-
rah kalih kasiten.

Hingkang kaping kalih Babah Tjangsing wahoe, hingkang bek-
to Kekpit kolo sakittipoen, poenniko hamotangngaken dateng Kekpit
hingkang pedjah wahoe; wondhenning kathahhipoen jetro 153 rejal.
Wondhenning rembaggipoen prajaji kontjo, poennopo malih Kjahi
Bandhar Tingkowan, hingkang moegi kagantoengngo; dhadhos
hamal wahoe koelo gantoeng.

Hingkang kaping tigo: boekkipoen tjinten kapanggih; sarehning
boten wonten hingkang sagedh ngoengellaken, serrattan tjinten
boek wahoe, koelo gantoeng, milo hamallipoen kagantoeng dateng
koelo, mennawi katjeppeng dateng Babah Tjangsing. Semanten
pocnniko namoeng kahoeningnganno hing pandjennengngan sampejan.

Sinnerrat kemis kaping 16, woelan Redjep, taoen Wawoe,
ongko 1743

කිසිදුදෙනෙකුගේ දේපලයක් හිමිකරුගේ නමින් පමණක් නොමැතිව පවතින බැවින් එහි අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

13. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 14. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 15. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

16. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 17. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

1. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 2. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 3. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 4. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 5. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 6. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 7. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

8. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 9. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 10. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 11. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 12. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 13. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

14. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 15. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 16. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය. 17. අයිතිකරුගේ නම සඳහන් කළ යුතුය.

Poenniko hingkang serrat pratondo toeloes mijos saking iklassing mannah hingkang soetji, saking hingkang Sinoehoen-Kangdjeng-Soesoehoennan Pakoe-Boewono-Senno-Pati-hing-Ngalogo-Ngabdhoe'r-Rahman-Sajidhin-Pannoto-Gomo, hingkang kaping 6. hingkang hakadaton negari hing Socro-Karto-hadhi'ning-Ngrat, hingkang handharbenni tahtalatah hing noeswo djawi sedhojo; kajalan hingkang kahoermattan soho hingkang tabe hakathah-kathah; doematenggo hingkang ngejang kangdjeng toewan hingkang witjaksono Litnan-Djendhral Hendhrik Merkoes de Kok, Koemendhoer saking bintang ngageng hing negari Nedherlan, Litnan-Goevernoer-Djendhral hing Nedherlan-Hindhijo; hingkang moegi-moegi pinnandjanggenno hing joeswannipoen sarto ginnandjarro wiloedjeng hing paparentahhannipoen, satitjangngipoen sedhojo, dhenning Goesti Allah hing salami-laminnipoen.

Risampoening kadhjo poenniko reke wijossipoen; hejang kangdjeng toewan hingkang witjaksono Litnan-Goevernoer-Djendhral, pandjennenggan koelo sampoen hannampenni kabar saking bopo

*Brief van Soesoehoennan Pakoe-Boewono den Zesden aan
Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal
H. M. de Kock.*

Handwritten text in a script, likely Dutch or Indonesian, consisting of multiple lines of text with various symbols and characters.

toewan Koelnel Ridhdher Mister Hibert Gerar Nahoes, Residen soho Koemissaris hing Soero - Karto - hadhi'nning - Ngrat, sakelangkoeng handhadhossaken soeko pirennannipoen hing galih koelo, jen kraman Pangeran Dhipo - Negoro hing sapoenniko sampoen kateppeng doemateng kangdjeng ngejang, soho kakintoennaken doemateng negari hing Batawijah: hawit - dhenning poeroen - poeroen hamangsoelli hawon doemateng hing kasahennan, soho sih - kawelassannipoen kangdjeng Goevermen; poennopo malih poeroen - poeroen hagadah hatoer pannoewoen doemateng kangdjeng ngejang, hingkang sakelangkoeng saking boten pantes, hannjoelajanni kalijan hanggerripoen kangdjeng Goevermen, soho poro ratoe hing tannah djawi; dhadhos tetelo Pangeran Dhipo - Negoro wahoe boten newah hing kannijattannipoen kadhos kolo wiwittipoen perrang.

Negari djawi hing sapoenniko hamanggih karahhardjan, kang hamargi saking kangdjeng ngejang; hawit kraman Pangeran Dhipo - Negoro hing mangke boten sagedh hadhamel hing pihawon malih. Hingkang poenniko sakelangkoeng - langkoeng hing tarimo - kasih koelo doemateng kangdjeng ngejang; soho poro Pangeran hing Soero - Karto sedhojo, sami hannjahossaken hing tarimo - kasihhipoen doemateng kangdjeng ngejang, hawit saking kasahennan soho sih - kawelassannipoen kangdjeng ngejang doemateng sawarnen-

nipoen tijang djawi, soho kendhellipoen hing perrang; hingkang handhadhossaken geterripoen poro ratoe hing tannah djawi, hangantos kathah habdhi koelo hingkang sami pedjah, hamargi saking poenniko hamesthi boten nitjal-hitjal menggah hing kahengngettan koelo doemateng kangdjeng ngejang hangantos salami-laminnipoen.

Wondhenning hingkang handhadhossaken soesahhipoen hing galih koelo, hamidanget jen kangdjeng ngejang bade hannilar tannah djawi toemoenten, dhadhos koelo bade kahetjallan hejang hingkang sampoen kathah hing kasahennannipoen doemateng koelo. Kalih dhenning malih koelo hamidanget, jen bopo toewan Koelnel Koemissaris Nahoes bade hannilar tannah djawi doemateng hing negari Nedherlan, poenniko hinggih handhadhossaken soesahhipoen hing galih koelo; hawit bopo toewan Koelnel wahoe hingkang hanngganni kolo sedhannipoen hejang koelo, soho hingkang handjennengngi pangangkattipoen dhadhos Soesoehoennan doemateng romo koelo swargi; poennopo malih kathah pawoelang soho sahe hing pitepangngipoen doemateng koelo; tjiptannipoen hing galih koelo, kadhos boten pikantoeke hejang sarto bopo malih, hingkang kadhos mekatén. Menggah hing pamoedji koelo, sadherengngipoen kangdjeng ngejang doemateng hing negari welandhi, koelo sagedhdho hapapanggijan kalih kangdjeng ngejang wonten negari hing Soero-Karto-hadhi'ning-Ngrat.

ප්‍රධාන කොටසකට සලකා බැලීමට
ගොනු කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා
ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

ලියාපදිංචි කළ දේ උදෙසා ලියාපදිංචි කර ඇති සේවා

Kalajan malih wajah hidjengngandhiko garwo koelo titigo, Bok-Ratoe - Kentjono - Woengoe, Bok - Ratoe - Mas, Bok - Ratoc - Hannem, sami hakintoen tabe hakathah - kathah doemateng kangdjeng ngejang. Poennopo sahesthinnig mannah kawrat hing dhalem serrat.

Sinnerrat negari hing Soero - Karto hadhi'ning - Ngrat, hing dhinten sennen, tanggal kaping 11, woelan Sawal, tahoen Djimawal, hangkanning warso 1757.

Poenniko hingkang serrat pratondo tocloes mijos saking iklassing mannah soetji, saking Kangdjeng Pangeran - hadhi - Pati - Harijo Mangkoe - Negoro, Ridhdher Koelnel soho Koemendan, sarto hingkang tabe kahoermattan hakathah - kathah; dhoematengngo hingkang ngejang kangdjeng toewan hingkang witjaksono, Johannis pan den Bos, Litnan Djendhral, Koemendhoer saking bintang ngageng hing negari Nedherlan, Goevernoer Djendhral hing Nedherlan Hindijo.

၇၇၁၂၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀၁၁၂၁၃၁၄၁၅၁၆၁၇၁၈၁၉၂၀၂၁၂၂၂၃
 ၂၄၂၅၂၆၂၇၂၈၂၉၃၀၃၁၃၂၃၃၃၄၃၅၃၆၃၇၃၈၃၉
 ၄၀၄၁၄၂၄၃၄၄၄၅၄၆၄၇၄၈၄၉၅၀၅၁၅၂၅၃
 ၅၄၅၅၅၆၅၇၅၈၅၉၆၀၆၁၆၂၆၃၆၄၆၅၆၆၆၇၆၈
 ၆၉၇၀၇၁၇၂၇၃၇၄၇၅၇၆၇၇၇၈၇၉၈၀၈၁၈၂၈၃
 ၈၄၈၅၈၆၈၇၈၈၈၉၉၀၉၁၉၂၉၃၉၄၉၅၉၆၉၇၉၈
 ၉၉၁၀၀၁၀၂၁၀၃၁၀၄၁၀၅၁၀၆၁၀၇၁၀၈၁၀၉၁၁၀
 ၁၁၁၁၁၂၁၁၃၁၁၄၁၁၅၁၁၆၁၁၇၁၁၈၁၁၉၁၂၀
 ၁၂၁၂၂၁၂၃၁၂၄၁၂၅၁၂၆၁၂၇၁၂၈၁၂၉၁၃၀

1. မိခင်
2. ဖခင်
3. တာဝန်
4. မိမိ၏အဖေ
5. ငါ့အဖေ၏အဖေ
6. ငါ့အဖေ၏အမိ
7. ငါ့အဖေ၏အဘ
8. မိမိ၏အမိ
9. မိမိ၏အဖေ
10. မိမိ၏အဘ

12.

*Brief van Pangeran-hadhi-Pati-Harijo Mangkoe-Negoro aan Zijne
 Excellentie den Gouverneur Generaal J. van den Bosch.*

၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀၁၁၂၁၃၁၄၁၅၁၆၁၇၁၈၁၉၂၀၂၁၂၂၂၃
 ၂၄၂၅၂၆၂၇၂၈၂၉၃၀၃၁၃၂၃၃၃၄၃၅၃၆၃၇၃၈၃၉
 ၄၀၄၁၄၂၄၃၄၄၄၅၄၆၄၇၄၈၄၉၅၀၅၁၅၂၅၃
 ၅၄၅၅၅၆၅၇၅၈၅၉၆၀၆၁၆၂၆၃၆၄၆၅၆၆၆၇၆၈
 ၆၉၇၀၇၁၇၂၇၃၇၄၇၅၇၆၇၇၇၈၇၉၈၀၈၁၈၂၈၃
 ၈၄၈၅၈၆၈၇၈၈၈၉၉၀၉၁၉၂၉၃၉၄၉၅၉၆၉၇၉၈
 ၉၉၁၀၀၁၀၂၁၀၃၁၀၄၁၀၅၁၀၆၁၀၇၁၀၈၁၀၉၁၁၀
 ၁၁၁၁၁၂၁၁၃၁၁၄၁၁၅၁၁၆၁၁၇၁၁၈၁၁၉၁၂၀
 ၁၂၁၂၂၁၂၃၁၂၄၁၂၅၁၂၆၁၂၇၁၂၈၁၂၉၁၃၀

Sasampoenning kadhjo poenniko wijossipoen , koelo sampoen hannampenni serrattipoen kangdjeng ngejang hingkang witjaksono, hingkang katitimangsan tanggal ping 7, woelan Djoeli , soho sampoen koelo toepiksanni sahidjemannipoen , menggah hingkang moenggel hing serrat: kangdjeng ngejang hasoeko hoeninggo doemateng koelo , poro toewan Koemissaris hing Soero-Karto hamratelakhaken doemateng kangdjeng ngejang , menggah hingkang dhadhos pangadjeng-hadjeng koelo , wajah koelo Pangeran Rijo kang sampoen katamtokhaken hanggentossi hing koelo , kenginggo hangangge nomo Pangeran Harijo-Praboe-Prang-Wedhono. Sarchning kangdjeng ngejang kedhah bade hamaringngi pratondo saking dhenning sih soho prasobattannipoen doemateng koelo , sarto dateng hing poetro santono koelo , milo hing mangke kangdjeng ngejang sampoen hangnglilanni doemateng Pangeran Rijo , hangangge nomo Pangeran Harijo-Praboe-Prang-Wedhono.

Kalih dhenning malih koelo hapitadjengngo , jen kangdjeng ngejang tansah hamoeri hingkang kenging handhadhossaken hing karahhardjan koelo. Hing woesannannipoen pamoedjinnipoen kangdjeng ngejang moegi-moegi koelo ginnandjarro hing kawiloedjengngan hing salami-laminnipoen.

Hingkang poenniko kangdjeng ngejang hingkang witjaksono ,

၁. ၂. ၃. ၄. ၅. ၆. ၇. ၈. ၉. ၁၀. ၁၁. ၁၂. ၁၃. ၁၄. ၁၅. ၁၆. ၁၇. ၁၈. ၁၉. ၂၀. ၂၁. ၂၂. ၂၃. ၂၄. ၂၅. ၂၆. ၂၇. ၂၈. ၂၉. ၃၀. ၃၁. ၃၂. ၃၃. ၃၄. ၃၅. ၃၆. ၃၇. ၃၈. ၃၉. ၄၀. ၄၁. ၄၂. ၄၃. ၄၄. ၄၅. ၄၆. ၄၇. ၄၈. ၄၉. ၅၀. ၅၁. ၅၂. ၅၃. ၅၄. ၅၅. ၅၆. ၅၇. ၅၈. ၅၉. ၆၀. ၆၁. ၆၂. ၆၃. ၆၄. ၆၅. ၆၆. ၆၇. ၆၈. ၆၉. ၇၀. ၇၁. ၇၂. ၇၃. ၇၄. ၇၅. ၇၆. ၇၇. ၇၈. ၇၉. ၈၀. ၈၁. ၈၂. ၈၃. ၈၄. ၈၅. ၈၆. ၈၇. ၈၈. ၈၉. ၉၀. ၉၁. ၉၂. ၉၃. ၉၄. ၉၅. ၉၆. ၉၇. ၉၈. ၉၉. ၁၀၀.

koelo hangatoerraken tarimo - kasih koelo hingkang kalajan kahoermatan doemateng kangdjeng ngejang; sarto hatoer koelo doemateng kangdjeng ngejang hingkang temen - temen, hing salamennipoen srengngenge remboelan soho lintang taksih katinggal, kangdjeng ngejang kenging hanamtokhaken menggah hing katemennan, soho pannrimo koelo doemateng kangdjeng ngejang sarto doemateng kangdjeng Goevermen Nedherlan; wondhenning poetro wajah sarto hing satedak - tedak koelo, hamesthi hoegi koelo poerih hangangejo mannah hingkang temen - temen soho pannrimo.

Sinnerrat hing dhinten Djoemoengah, tanggal kaping songo, tahoen Dje, hangkanning warso 1758.

ධ. . ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය බැංකුවේ බැංකු කටයුතු සඳහා
 සහ පවත්වා ගන්නා සේවාවන් සඳහා පවතින පවත්වා ගැනීමේ
 මාර්ගය පිළිබඳව වාර්ෂිකව පවත්වා ගැනීමේ වාර්ෂික පරීක්ෂණ
 වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික
 වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික
 වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික
 වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික
 වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික

වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික
 වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික වාර්ෂික

-
1. බැංකු 2. ජනතා බැංකුව 3. ජන බැංකුව 4. ජන බැංකුව 5. ජන බැංකුව 6. ජන බැංකුව
 7. ජන බැංකුව 8. ජන බැංකුව 9. ජන බැංකුව 10. ජන බැංකුව 11. ජන බැංකුව

Sareng sampoen soegih Ki-Djoko-Pirangon kalijan Ki-Haman, sami hapirembaggan. Ki-Djoko-Pirangon halon temboengngipoen dateng Kjahi-Haman: »Haman, hakoe sahiki dhoewe remboeg mennjang kowe; hopo kowe manoet hing sakarepkoe?» Kjahi-Haman soemahoer: »Hijo hopo kang dhadhi karepmoe, hamesthi hakoe mitoehoe mennjang kowe.» »Dhenne hingkang dhadhi karepkoe: sakehe wong Messir hingkang podo malarat, hikoe Haman tak belondjo hingkang sarto tak wennehhi sandang; hodjo koerang sandang sarto panganne; hingkang sarto manoet-mitoeoetto mennjang ngakoe.» Ki-Haman soemahoer; »Hijo Pirangon, hakoe hanoet sakarepmoe.» Ki-Djoko-Pirangon ladjeng ngipoek sakathahhipoen tijang misken, sami dhipoen soekanni sandang hingkang sarto pangan. Sakathahhipoen tijang ngalit sami soejoedh sedhojo, hanggeppipoen hanggoesti dateng Ki-Djoko-Pirangon. Sareng hing lami-lami sangsojo kathah balannipoen Ki-Djoko-Pirangon; sareng sampoen kathah ladjeng sami katoembassaken gegaman sandjoto hoetawi wahos pedang; hingkang remen pedang kasoekannan pedang; hingkang remen wahos kasoekannan wahos; sasamennipoen hingkang nomo gegaman. Sareng sampoen warni pradjocrit sagegamannipoen, Ki-

VERHALEN.

13.

Verheffing van Djoko-Pirangon tot Koning van Messir.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Djoko-Pirangon parentah dateng balannipoen : » Sakehe loeloeroeng podo djagannono pradjoerit; mennowo ratoe Messir liwat, bandjoer tjekellen; hatoerno mennjang ngakoe.” Poro pradjoerit matoer : » Sendhiko.” Ladjeng balannipoen Ki-Djoko-Pirangon sami ngadang hing loeloeroeng sedhojo; sakathahhipoen loeloeroeng sami dhipoen djagenni balannipoen Ki-Djoko-Pirangon. Toemoenten kotjap ratoe Messir hing saben dhaloe karso langnglang salebettipoen kitho, boetawi sadjawinning kitho, boten mawi pradjoerit. Toemoenten kapethoek sang rodjo Messir kalih Ki-Djoko-Pirangon. Ladjeng ka-keppang rodjo Messir kalih Ki-Djoko-Pirangon, sabalannipoen Ki-Djoko-Pirangon sedhojo. Toemoenten katjeppeng rodjo Messir dateng Ki-Djoko-Pirangon; ladjeng dhipoen pedjahhi rodjo Messir kalih Ki-Djoko-Pirangon. Panganggennipoen rodjo Messir ladjeng dhipoen hangge kalih Ki-Djoko-Pirangon. Ki-Djoko-Pirangon ladjeng malebet kadaton sabalannipoen sedhojo; Ki-Haman boten kantoen. Djisimmipoen rodjo Messir taksih gilanggilang wonten margi. Sareng hendjing ladjeng hannimballi boepati mantri montjo negoro sedhojo; sami sohan wonten hing pagelarran; rodjo Pirangon pinnarak wonten hing siti hinggil. Rodjo Pirangon ladjeng hoendangngoendang dateng boepati hing Messir : » Hch boepati hing Messir, podo siro roengokhenno kabeh, jen hing mengko ratoen-

niro salin ; ratoennirow lawas woes mati ; jen kowe hora pratjojo ; moro siro pirsannen ; kahe hono hing loeloeroeng djisimme ratoennirow lawas.” Poro boepati ladjeng sami hanningngalli dateng djisimmipoen ratoennipoen lami. Sareng katingngallan jektos jen sedho ratoennipoen lami , ladjeng sami binnersihan , ladjeng kapetak. Poro boepati , sasampoennipoen metak ratoennipoen lami , ladjeng sami sohan hing pagelarran malih. Rodjo Pirangon hahoendangoendang malih : »Heh boepati hing Messir , podo pirsakhenno wasijatte ratoennirow dingin , jen hing mengko negoro Messir dhiwasijathake marang ngakoe ; hakoe dhikon ngratonni negoro Messir hiki kabeh. Kowe wekasse ratoemoe lawas dhikon ngratoe marang ngakoe ; jen kowe hora pratjojo , hiki pratandanne : panganggonne dhiwennehhake mennjang ngakoe. Jo hakoe Allah-tangolo !” Boepati Messir sareng mireng hoendangngipoen rodjo Pirangon sami hadjrih sedhojo , hingkang sarto hamitoeroet sadawahhipoen rodjo Pirangon. Kedik hingkang Islam , kathah hingkang kapid. Kjahi-Haman ladjeng kadhadhossaken pepatih ; patihhipoen lami ladjeng kahoendhoer. Tetep rodjo Pirangon hangratonni hing Messir.

၁၇၉
 ၁၈
 ၁၉
 ၂၀
 ၂၁
 ၂၂
 ၂၃
 ၂၄

၁၇၉
 ၂၀
 ၂၁
 ၂၂
 ၂၃
 ၂၄

၂၄

၁. ဗုဒ္ဓ၏
၂. ဗုဒ္ဓ၏
၃. ဗုဒ္ဓ၏
၄. ဗုဒ္ဓ၏
၅. ဗုဒ္ဓ၏
၆. ဗုဒ္ဓ၏
၇. ဗုဒ္ဓ၏

Hingkang poenniko rodjo Pirangon dhaloe sare, hannjoepeno wonten latoe, sangkannipoen saking negari hing Bet-tal-Moe-kadhas. Hingkang poenniko ladjeng besmi kadaton Messir; latoe ladjeng mraman dateng grijannipoen Ki-Patih-Haman; ladjeng dateng grijannipoen poro nojoko; satelassipoen grijannipoen poro nojoko mantri, toemoenten dateng grijannipoen poro pradjoerit, hoetawi poro halit-talit sedhojo, grijannipoen hingkang nomo tijang kapid, sami telas kahobongngan sedhojo; katingngallipoen salebettipoen soepenno. Kantoen grijannipoen Sajidh-Himram; sasamennipoen grijannipoen tijang hingkang bongso Islam, hingkang boten kobong; lijo grijannipoen tijang Islam, sedhojo sami kobong: katingngallipoen salebettipoen soepenno. Kaget rodjo Pirangon; toemoenten woengoe gennipoen sare. Sareng woengoe sare, rodjo Pirangon ningngalli djawi sampoen rahhinno. Henget soepennan-

nipoen rodjo Pirangon soesah galihhipoen. Ladjeng hannimballi noedjoem sakawan, hingkang sarto Ki-Patih Haman, hoetawi poro boepati mantri sedhojo. Toemoenten sami pepak sohan wonten hing pagelarran sedhojo. Toemoenten rodjo Pirangon pinna-rak wonten hing siti linggil. Poro noedjoem hakalijan Ki-Patih Haman sakantjannipoen sedhojo, sami katimballan wonten ngar-sannipoen rodjo Pirangon. Ngandhiko rodjo Pirangon dateng po-ro noedjoem: »Poro noedjoem batangngen himpenkoe mahoe bengngi, hopo wahhannanne. Hakoe mahoe bengngi ngimpi hono genni, pinnangkanne teko hing Bet-tal-Mockadhas. Kang ngikoe katonne sadjronning pangimpen, bandjoer ngobar sadjronning kadaton; bandjoer ngobong homahhe Patih Haman sahomahhe kantjanne nojoko mantri kabeh; sawisse ngobong homah-homahhe poro boepati, bandjoer ngobong homahhe poro pradjoerit, tekan homahhe wong ngindoeng-ngindoeng hiki kabeh. Sadjronning negoro Messir hora nono homah kang djoemenneng, podo kobong kabeh; katonne hono sadjronning pangimpen. Moeng kari homahhe Sajidh Himram sapanoenggallanne hingkang bongso Islam; moeng hikoe kang hora kobong, katonne sadjronning pangimpen. Kang ngikoe hopo wahhannanne?» Poro noedjoem djoeroe noedjoem sakawan sani hoematocr: »Koelo noewoen! Wahhannannipoen soepenno dhalem poenniko; bendjing karaton

dhalem poenniko, sahabdhi dhalem hing Messir sedhajannipoen, karisak dhenning hannakkipoen tijang Islam, namannipoen nabi Moeso. Hannangnging hingkang bade ngrisak karaton dhalem poenniko hing sapoenniko dhereng lahir, hannakkipoen tijang Islam hingkang nomo nabi Moeso poenniko.”

Nabi Moeso toemoenten pamittan dateng hingkang ngiboe; kang ngiboe ladjeng nglilanni kalih moewoen gennipoen ngandhiko; »Moeso, ngatijatijo bahe, ger! hodjo nganti werroèh poenggowo holehmoe loemakoe hoetowo holehmoe hoempettan.” Nabi Moeso matoer: »Sendhiko.” Nabi Moeso ladjeng malebet hing wono; nangnging nabi Moeso bingngoeng, boten mirso margennipoen: mило ngantos lami gennipoen wonten satengngah hing wono. Dhenne hingkang dhipoen dahar salamennipoen wonten wono, hamoeng go-

dongngan, sawarninnipoen godongngan wono poenniko; hingkang sakinten hetjo dhipoen tedo, hinggih poenniko hingkang dhipoen dahar. Sareng sampoen lami-lami ladjeng dhipoen toeroenni dateng molohekat Djabarail; molohekat Djabarail kalih noempak kapal. Ngandhiko molohekat Djabarail dateng nabi Moeso: »Toewan nabi, sampoen dhiko maras hati dhiko, moenggoeh holeh dhiko boten werroeh dhalanne niki, koelo kang dhoedhochhake dhalanne kang benner marang dhiko; dhaweg koelo dhiko toet-boeri sapan koelo.» Nabi Moeso ladjeng toet-wingking dateng molohekat Djabarail. Sareng sampoen dateng djadjahhan Madhajin, nabi Moeso ladjeng dhipoen tilar kalijan molohekat Djabarail, wonten sadjawinning doekoeh hing nabi Soengeb. Nabi Soengeb poenniko kagoengngan poetro kalih, sami hestri; hingkang sepoeh nomo Dhewi-Soepowah; hingkang ngannem nomo Dhewi-Lajam. Menggah dhamellipoen poetro kalih wahoe, sami hangen mendho. Dhewi-Lajam sareng mendhannipoen sampoen toewoek, ladjeng hade ngombekhaken dateng ngorohoro, panggennannipoen soemoer; nangnging soemoerripoen namoeng satoenggil poenniko. Tijang pinten-pinten doesoen poenniko gennipoen ngangsoe hinggih hamoeng soemoer satoenggil poenniko. Mennawi wonten tijang ngombekhaken mendho hoetawi koeldhi hoento, hinggih dateng soemoer satoeng-

gil poenniko kimawon; sabab boten wonten soemoer malih malih, hamoeng satoenggil poenniko; bennawi lepen hinggih boten wonten. Nangging soemoer wahoe poenniko mawi toetoepping selo. Dhenne mennawi ngoengkabbi selo toetoepping soemoer wahoe, boten koewawi jen boten tijang kawan dhoso. Dhenne tijang padoesoennan wahoe, mennawi ngangsoe sami hajon djaler hestri, djangkep tijang kawan doesoen hoetawi woloeng doesoen; dhenne mennawi boten koewawi ngersojo tijang langkoeng; sabab soemoer poenniko wahoe tjaket margi hageng. Poenniko Dhewi-Soepowah kalih Dhewi-Lajam wahoe, lare kakalih, sareng dhoemoegi hingsoemoer, tijang ngangsoe sampoen kasep, tijang langkoeng sampoen boten wonten; sabab sampoen kasontennen, milo boten wonten tijang langkoeng. Hamoeng kantoen tijang satoenggil taksih djoko, pinnarak wonten selo, selo hingkang kadhamel toetoepping soemoer wahoe. Dhewi-Soepowah kalih Dhewi-Lajam sareng kantoen kalih tijang kathah gennipoen ngombekhaken mendho, ladjeng sami nangis lare kakalih wahoe; milo sami nangis lare kakalih, saking welassipoen dateng mendhannipoen; dhenne ngantos sami ngorong saking ngelakkipoen. Nabi Moeso sareng mirso jen lare kakalih sami nangis, ngandhiko nabi Moeso dateng lare kakalih wahoe: »Niko nopoho wong loro podu nangis nikoe; poennopo sa-

babbe?" Dhewi-Soepawah soemahoer: »Milo koelo poenniko nangis, koelo poenniko bade ngombekhaken mendho; nangging sampoen kasep, kantoen kalih rentjang koelo; milo koelo nangis saking welas koelo ningngalli mendho koelo, dhenne sedhojo sami ngorong; mongko toetoeppipoen soemoer poenniko hingkang dhipoen dhamel toetoepe selo, hanglangkoengngi saking ngageng; jen boten tijang kawan dhoso boten koewawi ngoengkabbi toetoepping soemoer poenniko." Nabi Moeso pitaken dateng lare kalih: »Poendhi gonne soemoerre? koelo hoengkabbi toetoepe, mennawi koelo sagedh?" Dhewi-Soepawah mangsoelli: »Selo hingkang sampojan lenggahhi poenniko soemoerripen." Kangdjeng nabi kaget boten soemerep, jen hingkang dhipoen lenggahhi poenniko soemoer. Selo toetoepping soemoer ladjeng dhipoen hoengkil kalih djempollannipoen soekoe. Toetoepping soemoer sampoen mengngo: »Dhaweg dhiko hambekhake dhikebat wedoes dhiko." Dhewi-Soepawah rikat gennipoen ngombekhaken mendhannipoen sedhojo. Sareng sampoen sami ngombe, nabi Moeso pitaken dateng Dhewi-Soepawah: »Dhiko nikoe hannakke sinten lan poendhi homah dhiko?" Dhewi-Soepawah soemahoer: »Koelo poenniko hannakkipoen nabi Soengb; dhenne grijo koelo doekoeh hingkang katinggal ngadjeng poenniko." Sareng mendho sampoen sami toewoek ladjeng

dhipoen giring dateng Dhewi-Soepowah; selo toetoepping soemoer
 ladjeng dhipoen wangsoellaken malih dateng nabi Moeso. Kolo se-
 manten joeswannipoen kangdjeng nabi Moeso kalih-welas tahoen.
 Dhewi-Soepowah kalih Dhewi-Lajam sareng sampoen ngandang-
 ngaken mendhannipoen, ladjeng sami sowan kalih hingkang romo.
 Nabi Soengeb ngandhiko dateng hingkang poetro: »Dhingaren we-
 doesmoe wetengge, dhenne kongsi podo majag-majag; dhenne
 holehmoe ngombekhake wis kasep, wong kang podo ngangsoe wis
 podo moelih; sopo kang ngengngakhake toetoepping soemoer, dhen-
 ne biso ngombekhake wedoes?» Dhewi-Soepowah matoer: »Poen-
 niko wahoe noedjoe wonten tijang dateng henggol, taksih nennem-
 man, nangging nglangkoengngi rosannipoen; toetoepping soemoer
 poenniko dhipoen hoengkil djempollannipoen soekoe kimawon; toe-
 toepping soemoer ladjeng mengngo; mendho koelo ladjeng sedhojo
 dhipoen ken ngombekhaken: milo sedhojo mendho koelo sami toe-
 woek.» Nabi Soengeb ngandhiko; »Soepowah, hoendangngen mren-
 ne botjah djoko kang ngoengkabbi toetoepping soemoer hikoe.»
 Dhewi-Soepowah ladjeng mangkat dateng soemoer malih; kapang-
 gih kalih nabi Moeso. Dhewi-Soepowah ladjeng witjanten kalih
 nabi Moeso: »Dhiko dhitimballi kalih bapak nabi Soengeb.» Na-
 bi Moeso ngandhiko: »Hinggih, dhaweg dhiko roemijin koelo dhereng

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

mirso margennipoen; kalih dhenne wadjibbe hoetoessan niekoten hinggil hontenno hing ngarep; kang dhitimballi wadjibbe hontenno hing boeri." Dhewi-Soepawah boten poeroen wonten ngadjeng, sabab hanglangkoengngi hisin, jen loemampah wonten ngadjeng; ladjeng dhipoen pekso kalih Nabi Moeso. Dhewi-Soepawah sareng dhipoen pekso ladjeng mendet kerikil sarto dhipoen balangngaken dateng margi. »Saparanne balang koelo nikoe dhiko toeroet." Nabi Moeso ladjeng loemampah roemijin. Boten dhangoe sampoen dateng grijannipoen nabi Soengeb. Ladjeng sami salaman nabi Moeso kalih nabi Soengeb. Ngandhiko nabi Soengeb: »Hannak kowe koewe botjah teko ngendhi, lan sing kowe sedhjo bakal mennjang ngendhi; lan kowe sopo djennengmoe? Toetoerro kang temennan, hodjo kowe wedhi-wedhi!" Nabi Moeso matoer: »Koelo noewoen! koelo poenniko hannakkipoen nabi Himram; dhenne grijannipoen bapak koelo poenniko negari Mesir. Dhenne bapak koelo poenniko hingkang gadah hannak, nabi Jashar; kangdjeng nabi Jashar hingkang poetro nabi Lamme; nabi Lamme poenniko poetrannipoen nabi Jakoep; nabi Jakoep poetrannipoen nabi Iskak; nabi Iskak poetrannipoen kangdjeng nabi Ibrahim, hingkang mangoen kabat-Tallah hing Mekah. Dhenne nabi Ibrahim poenniko dhadhos ratoe ngiras nabi wonten negari Baboel. Dhadhos loeloehoer koelo sedhojo hingkang koelo seboet pitoe. Semanten poenniko

loeloehoer koelo sedhojo nomo nabi. Dhenne kesah koelo saking negari Messir : koelo bade dhipoen pedjahhi kalih ratoe Messir ; milo koelo bade dhipoen pedjahhi kalih rodjo Messir , sabab koelo medjahhi loerah parantejannipoen rodjo Messir ; milo koelo dhipoen boedjoeng bade dhipoen pedjahhi. Dhenne pandjennengngan sampejan dhangoe nomo koelo : Poen-Moeso.” Nabi Soengeb ngandhiko kalih nabi Moeso : »Moeso, hodjo soemelang hatimoe ; kowe honoho kenne bahe , hodjo kowe loengo-loengo ; jen kowe loengo , loengo mennjang ngendhi ? Wong wis hidjab hadhohhe negoro Messir karo hing Madhajan ; madjadhdhe hora katemoe kowe dhigolekki rodjo Messir , krono wis lijo negoro.” Dhewi-Soepowah ladjeng djawil dateng hingkang romo : »Bapak , jen pareng karso sampejan , nabi Moeso poenniko sampejan pendet santri babar pisan ; milo mekaten dokoh dateng padhamellan kalih dhenne roso ; kalih dhenning mannahhipoen dasar sahe. Jen sampejan poendoet dhadhos santri , sahestoe jen ngrampoengngi.” Nabi Soengeb mesem kalih nganthoekki dateng hingkang poetro. Ngandhiko nabi Soengeb dateng nabi Moeso : »Moeso kowe tak pek hannak hono kenne ; hodjo loengo-loengo !” Nabi Moeso matoer : »Sendhiko ; mennawi pandjennengngan sampejan sotah dateng badhan koelo.” »Hijo Moeso , moelo tak kareppake.”

Kalannipoen Hadji Soko hange Djawi, djocdjoeppoen hing re-dhi Kendeng, hadhamel Sengkolo : Koe-nir-hawoek-tanpo-djaloe. Ladjeng hawitjanten dateng rentjangngipoen, hawasto Poen-Sembodho : » Kowe karijo hono hing kenne bahe, toenggoennen pangngotkoe hiki, hakoe harep mennjang negoro hing Mendang; dhenne pangngotkoe hiki, sopo-sopoho sing djaloek, jen nora hakoe dewe sing djaloek, hodjo haweh; dhenne Si-Dhoro hikoe sing tak gowo.” Ladjeng kesah Hadji Soko dateng hing negari Mendang; Poen-Sembodho kantoen hatenggo panggot. Sadatenggipoen tepiswiring hing negari Mendang, Hadji Soko pitaken dateng tijang doesoen : »Hopo hiki kang djenneng negoro hing Mendang?” Wangsoellannipoen tijang doesoen : »Hinggih, poen-niko negari hing Mendang.” Tijang doesoen hapitaken malih : »Dhiko nikoe wong hing poendhi?” Wangsoellannipoen Hadji Soko : »Hakoe wong teko sabrang, harep ngawoelo ratoe hing Mendang.” Tijang doesoen witjanten malih : »Jen dhiko harep ngawoelo ratoe hing Mendang, hamesthi bilahi; sabab ratoe hing Mendang poennikoe panganne hoewong; wong Mendang kathah sing boebar-boebar, sabab hannakke dhidhamel lebon, saban dhinten sidji-sidji; hoetawi jen honten botjah hannjar, hamesthi dhilebokhaken.” Hadji Soko hamekso : »Dhadhijo hakoe

dhigawe lebon, hijo tak lakonni.” Hadji Soko ladjeng malih lare halit habagoes, warninnipoen balingngah-balingngah. Hadji Soko ladjeng handjoedjoeg dhalemmipoen Patih hing Mendang; matoer dateng Patih hing Mendang: »Kjahi Patih, koelo sampejan dhamel lebettan dhadhos daharripen Sang-Noto.” Wangsoellannipoen Ki-Patih: »Hakoe goemoen kojo karepmoe hikoe, dhenne teko handjaloeck mati, jen kowe tak lebokhake hing Sang-Noto, dhadhi daharre, hamesthi mati.” Wangsoellannipoen Hadji Soko: »Tijang sampoen dhadhos kadjeng koelo; hannangnging jen kalampahhan koelo boten pedjah, hamoeng hannedo hepah boemi sawijarripen hiket koelo.” Ki-Patih hannjagahhi. Ladjeng Hadji Soko kalebettaken dateng Sang-Noto, dhadhos lebettannipoen dahar hing dhinten poenniko. Sakatoerripen Sang-Noto, Sang-Noto hanglangkoengngi bingngah hanningngalli lebettannipoen dahar Ki-Patih, lare habagoes warninnipoen balingngah-balingngah; ladjeng dhikakhaken hanglebettaken salebetting karaton. Sakondhoerripen Sang-Noto, lare sampoen katjawissaken hing panggennannipoen hadhat kang sampoen kalampahhan. Mangsannipoen Sang-Noto dahar, Hadji Soko wahoe kahadjengngaken hing ngarsannipoen; Sang-Noto hagahhan, Hadji Soko ladjeng tjinnandak ladjeng dhipoen hemplok sirahhipoen. Sareng sampoen kalebet Hadji Soko melar, dhadhos tijang sepoech malih, hastannipoen hingkang satoeng-

gil hannjandak lathinnipoen hingkang nginggil, hingkang satoenggil hannjandak lathinnipoen hingkang ngandap. Ladjeng kasoewak toettoekkipoen Sang-Noto. Sang-Noto soewak toettoekkipoen ladjeng pedjah. Hadji Soko ladjeng dateng grijannipoen Ki-Patih, hawarni lare halit malih, hawartos jen Sang-Noto sampoen pedjah hamargi dhipoen soewak toettoekkipoen. Ki-Patih sakalangkoeng goemoen hing lampah mekaten poenniko, dhenne lare halit sagedh medjahhi Sang-Noto; hannangnging hing batos lego mannahhipoen, roemahos bade kerto negari hing Mendang; sabab wontenno hingkang djoemenneng ratoe malih, mongso hannedoho tijang kadhos hingkang sampoen pedjah wahoe. Hadji Soko ladjeng hannagih djangdji boemi sawijarre hikettipoen. Ki-Patih ladjeng haken hambeber hikettipoen Hadji Soko. Ki-Patih sar-to witjanten malih: » Sapiro hambanne hiketmoe, ko gawe toeroe bahe djoedjoel; djaloekko hopah sadheso rong dheso, tak wennehhi.” Hadji Soko ladjeng hambeber destharripoen. Sareng kabeber kasasabban negari hing Mendang; destharripoen dhereng telas. Ngantos hannjahak hing padoesoennan; destharripoen taksih dhereng kabeber sedhojo; jen kabeberro sedhojo kasasabban hing noeswo Djawi. Ki-Patih sakalangkoeng heram hanningngalli hing kasektennipoen. Hadji Soko ladjeng hamalih warninnipoen lami. Ki-Patih sakalangkoeng hadjrihhipoen. Hadji Soko ladjeng hawitjanten dateng Ki-Patih: » Wis kalah

djangdjimoe; dhadhi negoro hing Mendang ngiki wis dhadhi dhoe-
 wekkoe kabeh.” Hatoerripoen Ki-Patih ladjeng: »Soemonggo!”
 Hadji Soko ladjeng djoemenneng ratoe wonten negari hing Mendang;
 sakalangoeng redjo gemahhipoen. Hadji Soko ladjeng henget jen
 bade hadhamel haksoro djawi, dhadhosso titimbangngannipoen hak-
 soro arab. Sareng hangoepadhos pangngottipoen henget jen dhipoen
 tilar wonten hing redhi Kendeng, dhipoen ken nenggo pono-kawan-
 nipoen kang wasto Sembodho. Hadji Soko ladjeng hannimballi pono-
 kawannipoen kang wasto Poen-Dhoro; kadawahhan dhikakhaken ha-
 moeroeggi pangngot hingkang kantoen dhipoen tenggo dateng Poen-
 Sembodho: »Hodjo tan nora hamesthi kagowo hing salakoemoe!”
 Hatoerripoen Poen-Dhoro: »Hinggih, sendhiko!” Ladjeng mang-
 kat. Boten katjarijos lampah hing margi. Sampoen dateng hing
 redhi Kendeng kapanggih kalih Poen-Sembodho; sami bagek-binna-
 gekhaken. Poen-Sembodho witjanten: »Sabab hopo dhenne lawas?”
 Wangsoellannipoen Poen-Dhoro: »Wetarakoe Goesti lali.” La-
 djeng Poen-Dhoro witjanten malih: »Tekkakoe hiki dhikakhake
 hamoendoet pangngot, kagoengnganne Goestikoe, kang ko toenggoe.”
 Wangsoellannipoen Poen-Sembodho: »Hakoe hora haweh ko dja-
 loek; sabab wekasse Goestikoe, sopo-sopoho sing djaloek; hakoe
 hora kalilan hangoeloengngake, jen dhoedhoe Goestikoe dewe.”

Poen-Dhoro witjanten malih : » Hakoe hijo dhiwekas hing Goestikoe; hodjo tan nora hamesthi kagowo pangngot kang ko toenggoe hikoe.”

Hawekassan soewolo soedhoekkan pedjah sampjoch. Kotjap Hadji Soko sangngot hangantos-santos datengge hoetoessannipoen. Sareng sampoen hantawis boten dateng, Hadji Soko boten saketjo mannahhipoen; hanoesoel hannjilibbaken hing bolo. Ladjeng lampahhipoen boten kotjap hing margi. Sampoen dhoemoegi panggennannipoen Poen-Sembodho, pono-kawannipoen kakalih sampoen sami pinnanggih pedjah. Hadji Soko sakalangkoeng hing pangoengngoennipoen, rocmahos hing kalepattan kolo hangoetoes dateng Poen-Dhoro, dhenne sami kapatjakkan hing kalih-kalihhipoen. Dhangoe-dhangoe kapoe-poes jen sampoen karsannipoen kang moerbo. » Bojo hiki kang dhadhi boeboekanne holehkoe hagawe haksoro djowo: *ho no tjo ro ko, dho to so wo lo, po do djo jo njo, mo go bo tho ngo.*

Tegesse: Hono kongkonnann, hing kono podo padhoe; podo wanninne, wekassanne podo dhadhi bathang.”

Lamoen hono wong nannemoe, barang mal hingkang tinnemoe; roepoho djaran kebo, sapi, mendjangan, wedoes sapapadanne, honoho hing negoro, moewah honoho dheso hing ngadheso, hing ngendhi-hendhi gone nannemoe, henggat bojo-warakno hing tonggo montjo-pat montjo-limanne hingkang tjerrak gone nannemoe hamal hikoe mahoe; sarto hawejo werroeh marang babekelle. Dhenne hamalle dhen gantoenggenno marang loeloerahhe; lan hasahidhdho marang hing pradhoto. Melikke holehhe nemoe hikoe dhen gowoho, hingsoen wangngenni patang-poeloeh dhinno. Jen hora nono hingkang ngakoe kongsi teloeng sasi, tetep hamal hikoe mahoe dhahijo dhoewekke wong hingkang nemoe.

Lamoen hono wong bedang bodjonning wong, hoetowo hannak sadhoeloer sapapadanne, mongko wong bedang mahoe katjekel, hikoe ladhekenno marang pradhoto. Jen wis terrang pariksanne;

WETTEN.

17.

Bepaling omtrent gevondene goederen.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

18.

Bepaling omtrent overspelers.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Si-Ngabehi Hamong-Prodjo noeli hatoerrenno hing parentah; hijo Si-Hadhi-Pati Sosro-dhi'ning-Ngrat hannatrappono wong hambedang mahoe; siro dendoho seket rejat. Jen nora metoe dendanne, siro gitikko ping rong ngatoes; noeli siro boewangngo sadjabanning negro. Hono dhenne wong kang bedang ngikoe, jen nganti toetoe-karran hannatonni marang haliwarisse kang kabedang ngikoe, siro patrappono dhijat samoerwatte; jen nora metoe dhijatte, siro gitikko ping teloeng ngatoes; noeli siro boewangngo sadjabanning rangkah. Dhenne wong bedang mahoe, jen nganti matenni, siro patrappono dhijat limang ngatoes rejat; jen nora metoe dhijatte, siro gitikko ping limang ngatoes; hijo noeli siro boewangngo marang Lodojo, hoetowo marang Ngajah. Hono dhenne wong kang hambedang hikoe mahoe, jen nganti tateo hoetowo mati, mongko hono haliwarisse hora narimo, hikoe Ngabehi Hamong-Prodjo siro toelakko, hodjo siro dhadhekkake panggoegatte. Kojo mekono manneh, mennowo hono wong bebedangngan; wong wadhon sidji dhibedang wong loro, nalikanne paran-pinnaran, mongko nganti toetoe-karran; hono hingkang tateo salah sawidji hoetowo mati, jen nganti hono goegatte, hikoe Ngabehi Hamong-Prodjo, siro toelakko, hodjo siro dhadhekkake panggoegatte.

Lamoen hono wong ngiwat bodjonning wong, hopo dhenne hangiwat wong wadhon, rondo, woelandjar, parawan; mongko dhitoetoetti marang haliwarisse, wong kang ngiwat mahoe katjekel: hikoe ladhekkenno marang pradhoto. Jen wis terrang pariksanne, Si-Ngabchi Hamong-Prodjo noeli hatoerrenno hing parentah; hijo Si-Hadhi-Pati Sosro-dhi'ning-Ngrat hannatrappono wong hangiwat hikoe; siro dendoho seket rejal. Jen nora metoe dendance, siro gitikko ping rong ngatoes; noeli siro boewangngo sadjabanning negoro. Hono dhenne wong kang ngiwat hikoe mahoe, jen nganti toetoeckarran hannatonni marang hingkang noetoetti, hikoe patrappono dhijat samoerwatte; jen nora metoe dhijatte mahoe, siro gitikko ping telong ngatoes; noeli siro boewangngo sadjabanning rangkah. Dhenne jen nganti matenni wong ngiwat hikoe, siro patrappono dhijat 500 rejal; jen nora metoe dhijatte, siro gitikko ping limang ngatoes; hijo noeli siro boewangngo marang Lodojo, hoctowo marang Ngajah. Hono dhenne wong ngiwat mahoe, jen nganti tatoc hoctowo mati; mongko hono haliwarisse hora narimo, hikoe Ngabchi-Hamong-Prodjo siro toclakko, hodjo siro dhadhekkake panggoegatte.

Moenggoeh wong ngabotohan, hingkang hingsoen lilanni boepati sapandoewoer, hangadheggake ngadhoe djago, lan hangadhoe gemak, hoetowo hangadhoe kemiri; nangnging ngikoe dhireksoho kang betjik. Mennowo hono wong hagawe prakoro, jen nganti hono prakoro toetokarran, hono kang tatoe hoetowo mati, hikoe Si-Hadhi-Pati Sosro-dhi'ning-Ngrat, kang hannatrappono kang ngadheggake ngabotohan mahoe; siro dendoho 50 rejal. Dhenne wong kang tatoe hoetowo mati hikoe, jen hono haliwarisse hora narimo, moeloerro goegatte marang pradhoto. Jen wis terrang pariksanne, Si-Ngabehi Hamong-Prodjo noeli hatoerrenno hing parentah; hijo Si-Hadhi-Pati Sosrodhi'ning-Ngrat, hannatrappono wong kang natonni mahoe; siro patrappono dhijat samoerwatte; jen nora metoe dhijatte, siro gitikko ping teloeng ngatoes; noeli siro boewangngo sadjabanning rangkah. Hono dhenne wong kang matenni hikoe, siro patrappono dhijat limang ngatoes rejal; jen nora metoe dhijatte, siro gitikko ping limang ngatoes; hijo noeli siro boewangngo marang Lodojo, hoetowo marang Ngajah. Hono dhenne wong ngabotohan, kang hora hingsoen lilanni, kojoto: dadoe, keplek, ketjek, gimer sapapadanne, hikoe Si-Hadhi-Pati

Bepaling omtrent geoorloofde en niet geoorloofde spelen.

1. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰

Sosro - dhi'ning - Ngrat, kang hannatrappono wong kang ngadhggake ngabotohan mahoe; siro dendoho salawe rejat; jen nora metoe dendanne, siro gitikko ping 100. Dhenne wong kang hangloeroeg ngabotohan, hikoe siro dendoho sapoeloeh rejat; jen nora metoe dendanne, siro gitikko ping seket. Dhenne jen nganti hono wong toetoeckarran, hono kang tatoe hoetowo mati, jen hono haliwarisse hora narimo, hikoe Ngagehi Hamong - Prodjo siro toelakko, hodjo siro dhadhekkake panggoegatte.

Lamoen hono wong loemakoe bengngi, hono sadjronning negoro, podo hanggowoho hobor. Dhenne jen mati hoborre hono hing dhedhalan, hoetowo hentek hoborre, wong kang loemakoe mahoe noeli djaloekko toeloeng hobor marang wong kang podo homah perrak dhalan; wong kang dhidjaloekki toeloeng ngikoe henggal hatoetoeloengngo hobor. Dhenne jen nadhoh homah gonne kapaten hobor, hikoe hodjo tan nora wong kang podo loemakoe podo harerassanno, hikoe minnongko

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

- 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

21.

Verpligting omtrent het dragen van Hobors.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

dhadhi hoborre. Dhenne jen katiwassan katjidhro hing wong, tatoes hoetowo mati, jen hono goegatte hangaranni hoewong, moeloerro papadhonne, moenggah hing soerambi; jen nora hangaranni hoewong, hikoe hora katempoeh hing negoro. Dhenne jen hono wong loemakoe hora gowo hobor, mongko katiwassan katjidhro hing ngoewong, tatoes hoetowo mati, jen naliwarisse hora narimo, tanpo dhadhijo panggoegatte, sabab wis kahinnanne dewe. Hono dhenne wong homah-homah, kang podo tjedak hing dhedhalan, jen nora gelem toetoeoeng hobor, hikoe siro patrappono dendo samoerwatte.

Sahoepami wonten titijang hing Soero-Karto-hadhi'ning-Ngrat, negari miwah hing doesoen; poenno dhenne titijang hing Ngajogjo-Karto-hadhi'ning-Ngrat, negari miwah hing doesoen, wonten hingkang poeroen-poeroen toembas barang dhandhossan, warnijo poennopoennopo, jen barang dhandhossan wahoe hangsallipoen hangetjoe, hoetawi hangsallipoen hambegal, poenno dhenne hangsallipoen haman-

1. ගතය \ 2. නිසි \ 3. සිටිය \ 4. ගොඳු \ 5. ගිණු \

22.

Bepaling omtrent het koopen van gestolene of geroofde goederen.

1. ගතය \ 2. නිසි \ 3. සිටිය \ 4. ගොඳු \ 5. ගිණු \

22.

Bepaling omtrent het koopen van gestolene of geroofde goederen.

dhoeng; mongko gennipoen toembas barang dhandhossan wahoe dhipoen moho, ngantos katitik, kahoeninggan hing parentah; tijang hingkang toembas dhandhossan wahoe noenten katjeppeng, katoerro hing parentah hageng. Wondhenning pahoekoemmannipoen, kagitik kaping satoes, wonten hing ngadjengngannipoen hing Goevermen; jen boten kagitik karante, laminnipoen tigang woelan.

Sahoepami wonten titijang siti doesoen, bawah hing Soero-Karto-hadhi'ning-Ngrat, dhipoen ketjoe hing titijang, hingkang kalebet montjo-pat montjo-gangsallipoen, hingkang sami hatjelak-tjelak, sami hatoetoeløengngo; jen kathah rentjangngipoen tijang hingkang boedjoeng ketjoe wahoe, ketjoe dhipoen tjeppengngo; jen kedik rentjangngipoen sami dhipoen kodollo, sarto sami hannedoho toeloeng dateng hingkang sami kalangkoengngan hing ketjoe wahoe. Jen sahoepami tijang hing doesoen boten poeroen hanoeloengngi, hinggi kapatrappan dendo samoerwattipoen hing parentah. Wondhenne tijang hingkang sami ngodol wahoe, ladjeng hanjerreppenno poendhi djedeg-

gipoen latjacking ketjoe. Jen latjacking ketjoe hitjal hing tebbo hoetawi hing wono, tijang siti doesoen hingkang gadah wawengkon, sahoepami boten sagedh handhoenoengngaken dateng tijang hingkang sami ngetjoe; babekellipoen hing doesoen wahoe kadawahhan soepahos. Dhenne dawah hing soepahos wahoe, jen tijang doesoen hoeningngo hangaken boten hoeningngo, hinggih kengingngo hing soepahos.

Kadhos mekaten malih sasamennipoen. Sahoepami wonten titijang siti doesoen bawah hing Ngajogjo - Karto - hadhi'ning-Ngrat, dhipoen ketjoe hing titijang, hingkang kalebet montjo - pat montjo - gangsallipoen, hingkang sami hatjelak - tjelak, sami hatoetoe-loengngo; jen kathah rentjangngipoen tijang hingkang boedjoeng ketjoe wahoe, ketjoe dhipoen tjeppengngo, jen kedik rentjangngipoen sami dhipoen kodollo, sarto sami hannedoho toeloeng dateng hingkang sami kalangkoengngan ketjoe wahoc. Jen sahoepami tijang doesoen boten poeroen hanoeloengngi, hinggih kapatrappan dendo samoerwattipoen hing parentah. Wondhenne tijang hingkang sami ngodol wahoe, ladjeng hannjerreppenno poendhi djedeggipoen latjacking ketjoe; jen latjacking ketjoe hitjal hing tebbo hoetawi hing wono, tijang siti doesoen hingkang gadah wawengkon sahoepami boten sagedh handhoenoengngaken dateng titijang hingkang sami hangetjoe, babekellipoen hing doesoen wahoc kadawahhan soepahos. Dhenne da-

wah hing soepahos wahoe, jen tijang doesoen hochninggo hangaken boten hoeninggo, hinggi keninggo hing soepahos.

Poenniko malih. Kangdjeng Radhen - hadhi-Pati Sosro-dhi'ning-Ngrat, hing Soero - Karto - hadhi'ning - Ngrat, poenniko kawadjiban sakathah hing barang prakawissipoen titijang djawi hingkang sami dateng pradhoto, poennopo malih hingkang sami dateng pasowan kapatijan, hamesthi kadhamel rampoeng hing dhalem kalih woelan laminnipoen. Wonten-dhenne mennawi wonten prakawissipoen, hingkang goemantoeng hangantos langkoeng saking kalih woelan, boten sagedh rampoeng; hanoenten kangdjeng Radhen - hadhi - Pati Sosro-dhi'ning - Ngrat, hangoendjoekkono hoeninggo dateng kangdjeng toewan Residen. Kangdjeng toewan Residen toemoenten hanggalijo prakawis wahoe poenniko; mennawi prakawissipoen kening karampoengnan hing salebettiipoen kalih woelan, kadhos hingkang sampoen katemtokhaken, poenniko kangdjeng Radhen - hadhi - Pati Sosro-dhi'ning - Ngrat, kapatrappan dendo seket rejat.. Mekaten

සුභා\ අධ්‍යක්ෂ වසන්තසිංහසරාචාර්යවරයාගේ කාර්යාලය... පාසල් පාලන කමිටුව
 අධ්‍යක්ෂවරයා

1. සුභා\ අධ්‍යක්ෂවරයා 2. සුභා\ සෞඛ්‍ය 3. වෛද්‍ය

24.

In hoe veel tijd eene zaak door de Regtbank moet worden afgedaan.

සුභා\ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ කාර්යාලය... පාසල් පාලන කමිටුව
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 සුභා\ අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා
 අධ්‍යක්ෂවරයා

malih sasamennipoen. Kangdjeng Radhen-hadhi-Pati Dhanoe-Redjo, hing Ngajogjo-Karto-hadhi'ning-Ngrat, poenniko hinggih kawadjibban sakathah hing prakawissipoen tijang djawi, hingkang sami dateng pradhoto, poennopo malih hinkang sami dateng pasowan kapatijan, hamesthi kadhamel rampoeng hing dhalem kalih woelan laminnipoen. Wonten-dhenne mennawi wonten prakawis hingkang goemantoeng hangantos langkoeng saking kalih woelan, boten sagedh rampoeng, hanoenten kangdjeng Radhen-hadhi-Pati Dhanoe-Redjo, hangoendjoekkono hoeningngo dateng kangdjeng toewan Residen. Kangdjeng toewan Residen hanoenten hanggalijo hing prakawis wae hoe poenniko; mennawi prakawissipoen kening karampoengngan hing salebettipoen kalih woelan, kadhos hingkang sampoen katemtokhaken, poenniko kangdjeng Radhen-hadhi-Pati Dhanoe-Redjo kapatrappan dendo seket rejat.

Mennawi wonten habdhi dhalem hageng hoetawi halit hamahosaken gagadoehhannipoen siti doesoen dateng Welandhi hoetawi dateng tijang Tjinno, sasamennipoen tijang hongso koelit pethak, poennopo dhenne Djawi sami Djawi, hinggih sami hadhamello djangdji,

hingkang ressik hingkang terrang, sabarang djangdjennipoen kawrat-
to wonten hing serrat pratondo. Dhenne jen wonten prakawissipoen,
ngantos katoer hing parentah hageng; hingkang kadhamel hangram-
poengngi, poennopo hing sahoengngellipoen serrat pratondo wahoe
poenniko. Poendhi hingkang boten hanneteppi, dhadhosso kahandap-
pannipoen, kang sarto mawi kapatrappan dendo samoerwattipoen
hing parentah.

Mennawi wonten habdhi dhalem hageng hoetawi halit, hingkang
sami mahossaken gagadoehhannipoen siti doesoen dateng Welandhi
hoetawi dateng tijang Tjinno, sasamennipoen tijang hongso koelit pe-
thak, poennopo dhenne Djawi sami Djawi, sampoen poeroen - poeroen
tampen - tinnampen siti doesoen mongso djenne; hannampennono siti
doesoen mongso hirenggan; dhenne jen tempo, hinggi dhipoen pa-
srahhenno siti hirenggan. Dhenne hingkang dhipoen wastanni siti
hirenggan poenniko, taksih warni hoerittan; dhenne hingkang dhi-
poen wastanni siti djenne, hingkang sampoen warni tandhoer, won-

dhenning tannem-toewoeh hingkang wonten hing pategillan, poen-
nopo dhenne hingkang wonten hing pagrijan, sasamennipoen, hing-
gih manoet tannem-toewoeh pantoen, hingkang wonten hing sabin;
jen pantoen hing sabin sampoen sami dhipoen henni, tannem-toewoeh
sedhojo wahoe hinggih dhadhosso hirenggan.

Poenniko namanning toelis: Jen toelis moenggoeh hing wessi,
GOERITO namanne; jen toelis moenggoeh hing ngemas, INDHOE naman-
ne; jen toelis moenggoeh hing watoe, REKO namanne; jen toelis moeng-
goeh hing pandjalin, WOLAT namanne; jen toelis moenggoeh hing selo-
ko, WARIWI namanne.

Poenniko dhoso namanning bannjoe: Jen moenggoeh hing wawa-
dah, HOEDHOKO namanne; jen moenggoeh hing wowohan, ETOEH na-
manne; jen moenggoeh hing ngojodh, WARIH namanne; jen moenggoeh

၂. ငါ့အဖေအမိတို့၏ ငွေကြေးများကို ငါတို့အဖေအမိတို့၏ ငွေကြေးများကို
 ငါတို့အဖေအမိတို့၏ ငွေကြေးများကို ငါတို့အဖေအမိတို့၏ ငွေကြေးများကို
 ငါတို့အဖေအမိတို့၏ ငွေကြေးများကို ငါတို့အဖေအမိတို့၏ ငွေကြေးများကို
 ငါတို့အဖေအမိတို့၏ ငွေကြေးများကို ငါတို့အဖေအမိတို့၏ ငွေကြေးများကို

1. ကတိတော် 2. အဖေအမိတို့၏

UITTREKSELS UIT DE DHOSO-NOMO.

27.

(ဤ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို
 ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို
 ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို
 ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို

28.

(ဤ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို
 ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို
 ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို ငွေကြေးများကို

hing soemoer, TIRTO namanne; jen moenggoeh rembes saking gisthi, LODHOKO namanne; jen mantjoer saking doewoer, WOELOESSAN namanne; jen bannjoe bengngawan, SINDHOE-HOEPOKO namanne; jen bannjoe moenthoek kang malenthoeng, PETHO namanne; jen bannjoe tinlangngan, RANTJAK-HERNI namanne; jen bannjoe menneng nging watoe, HARDJOENNO namanne.

Poenniko dhoso namanning mego: Jen ngalingngi woelan nipis, HIMO-HIMO namanne; jen mego mendoeng dhereng hocdhan, DJOLODHORO namanne; jen mego hireng hamor hing mego habang, NIRODHO namanne; jen mego hamor hing kakajon, SASMITO haranne; jen mego papak lan bannjoe, IMANTOKO haranne; jen mego pandjang ngelentreng, HOEROER namanne; jen mego poetih kang kadhi koekoes, LOKAP namanne; jen mego ngiderri srengngenge, IMOKO-POERO namanne.

Poenniko dhoso namanning goenoeng: Jen katon saking tebijan, HENDHRO namanne; jen katon djoerang-djoerangnge, GOENOENG namanne; jen kalinggijan soekoening goennoeng, GIRI namanne; jen kaling-

gijan hing loehoer, PARWOTO haranne; jen goenoeng tjinnangkraman, WOEKIR namanne; jen nenggonning wong ngatopo, NGANTJOLO haranne; jen poetjoekking goenoeng, HASALINGGO haranne; jen nimbangngan sami goenoeng, HALDHOKO namanne; jen nenggonning boeboeroe, WONOWOSO namanne.

Poenniko dhoso namanning ratoe: NOTO, jen ratoe djoemenneng kalawan paparentahhanne; PRABOE, jen ratoe hangrasoek hanggonnanggonning ratoe; NORO-PATI, dhenning Sang-ratoe gonning paparentah; NORO-NOTO, dhenning Sang-ratoe koewoso hangrarakit; NARENDHRO, dhenning Sang-ratoe geng-loehoer tanpo timbang kadhi goenoeng; BOEMI-POLO, dhenning Sang-ratoe sarwo-sarwi, pikantoeck hanneng saloehoer hing boemi; POMOSO, dhenning Sang-ratoe koewoso hambengkas sarto hannamboeng; BOEPATI, jen ratoe pepak sinniweng bolo; NARES-SOEWORO, dhenning Sang-ratoe lepas pangandhikanne; SRI, dhenning sawarnanning kabagoessan, kang koemennjar, kang ngoengoewoeng, kang semoe, kang moeroeb. Woessanneng ratoe.

Kjahi-Hageng-Seselo winarni, lagjo pinnarak hanneng nging langgar, hing ngadep poetro wajahhe. Kjahi-Hageng pitoetoer marang poetro wajahhe sami: Lah! botjah soen popoan marang siro hikoe, kabeh podo pirsakkeno; toctoer ringsoen dhoedhoe papan dhoedhoe toelis; PAPALI haranniro. Papali hikoe hapan berkat-ti toer salamet sarto kawarassan. Papali hikoe mangkenne: Hodjo hagawe hangkoeh; hodjo ladhak lan nodjo djahil; hodjo hati soerakah; lan nodjo tjalimoet; lan nodjo goeroe alemman; hodjo ladhak, wong ladhak hagelis mati; lan nodjo mannah ngiwo. Hodjo sahen dhen nidepping ngisin; hodjo siro ngagoengngaken nawak. Wong ngoerip hikoe betjikke. Hodjo-to hadhol bagoes; bagoes sikoe dhoedhoe mas-pitjis, lan dhoedhoe sasandangngan; dhoedhoe roepo hikoe; wong bagoes pakewoeh hoego. Papadanne wong ngoerip dhen podo hasih prak hati kang ngoetomo. Hodjo siro mangeran mas-pitjis; hodjo siro mangeran boesono; jwo mangeran kabisanne; hodjo mangeran ngelmoe; hodjo goenggoeng te-goehhireki; hodjo mangeran djopo; hodjo goenggoeng lakoe;

kabeh hikoe singgahhono! Hodjo goegoe hing ngoedjar kang tanpo jekti. Lah! hikoe dhen waspodho. Kang ngadjoedjoer rahhajoe hing boedhi; hodjo siro ngarah kinneringngan; betjik sahideppe dewe; hewoehhe wong toemoewoeh. Dhen nabiso ngennakki hati, hatinne sapepodo, hodjo ngoembar nepsoe; hikoe nepsoenning manoeswo, koedhoe kedep mring somo-samanning djalmi; kabeh siro sirikko! Hodjo siro padakhaken djalmi, hamarentah marang satokewan, kebo, sapi mjang koedhanne; hodjo siro prih werroeh hedhah hoewong kang nora bakit. Hodjo kojo Kisoemo, kebonne pinoekoel, kinnon sinnahoe momotjo; sami dhenne kebo hikoe nora bakit, moelanne hawawoedho. Hajam ginoesah jen moeng-gah pants, hatannapi jen noetjoekko berras. Hikoe hing ngadangan bahe: hikoe wong ngoelah semoe, jen wong tatonggo betjikke hiki, kang lajak hing ngaroewan, haroehhono hikoe; jentan lajak hamennengngo, hapan nikoe mangan seganne pribadhi, pan dhoedhoe rajattiro. Jen namoeroek dhoerjattiro hiki, kapennakno hawakke poenniko, larakhenno hing ngatinne; hodjo sijo moemoeroek; warahhono jen dhereng sisip; jen noewis katiwasan, hodjo siro toetoe, hilangge hikoe dhen lilo; jen noewisso loepoet, hodjo siro sok hangoempah-hoempah kaki; pan nikoe loenggoehhono! Hodjo goenggoeng wong ngasoeko soegih; hodjo kapeng-

၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀၁၁၂၁၃၁၄၁၅၁၆၁၇၁၈၁၉၂၀၂၁၂၂၂၃၂၄၂၅၂၆၂၇၂၈၂၉၃၀၃၁၃၂၃၃၃၄၃၅၃၆၃၇၃၈၃၉၄၀၄၁၄၂၄၃၄၄၄၅၄၆၄၇၄၈၄၉၅၀၅၁၅၂၅၃၅၄၅၅၅၆၅၇၅၈၅၉၆၀၆၁၆၂၆၃၆၄၆၅၆၆၆၇၆၈၆၉၇၀၇၁၇၂၇၃၇၄၇၅၇၆၇၇၇၈၇၉၈၀၈၁၈၂၈၃၈၄၈၅၈၆၈၇၈၈၈၉၉၀၉၁၉၂၉၃၉၄၉၅၉၆၉၇၉၈၉၉

ngin wong kakedottan, pengngawassan hopo-dhenne; lan nodjo
 hanggoegoeroe hing wong ngoerip pan nora betjik; lan nodjo man-
 nah ngiwo; holo kang tinnemoe sing sopo hatinne holo; hora woe-
 roeng hing tembe hikoe nemahhi; holo hannemoe holo. Sopo hing-
 kang dasarraken betjik, nora sandhe bendjang manggih hardjo,
 miwah satoeroen-toeroenne; jen kalakjan dhadhjo goeng paren-
 tahho dhen ngatijati; hodjo sedhojo-dhojo, dhadhi nora toeloes,
 gone dhadhi pangahoebban; hodjo natjah jen parentah mring
 wong tjilik; hodjo sawijah-wijah. Koembah, sarakah, tjoeKit, han-
 dhoelit, hijo dja malanten merno hiko, hikoe nora dadhi gede;
 sirikken hoedjar rikoe. Jen wong ngoerip dhen nannenggerri, ha-
 pan sanggonne hono, troes sing dhalil hikoe, semoenne sampoen
 katoro; titennono kang ngolo lawan kang betjik; kang djoedjoer
 hanneng tjahjo. Bok-mennowo kaki-to hing bendjing kalakonno dha-
 dhi pawong-sannak, hodjo pati-pati dhalwen, lawan nodjo koe-
 mingsoen; hodjo watak lengngoes soemoegih; hodjo mannah ha-
 moerko; hodjo mangoen nepsoe; sokoer lawan pannarimo; jwo
 bekitjik hodjo watak memetanggi; jen loepoet kawiranggan.
 Moelanning wong ngahocrip poenniki sakathahhe jwo ngandhelken
 roso; dhen kawroehhi hing ngawakke. Nora bedho poennikoe;
 sakathahhe hoematting Nabi kinnarjo lalawannan maring hing Jwang-

ngagoeng: kang soegih meskin poenniko, kang ngagede kalawan hingkang ngatjilik, kang bagoes lan kang ngolo. Woes pinnesthi takdhirring Jwang-widhi; moelanne hodjo hararassan, wong nginno pan natjadh gede, gempal dherradjattipoen, lawan batal tappanirekki. Lah! podo héstokkenno hing pitoetoer rikoe; jen siro hemoetting wekas, jektennono hikoe tatalinning ngoerip, terang nging lampahhiro. Kalamoen wengngi siro-to kaki, hatjegahho maring toeroenniro; lamoen hing rahhinno mangke, tjegahho pangan nikoe; lamoen siro tan tjegah, kaki! hing toeroe panganniro, dhadhi nora hantoeck hanggenniro hannanedo mring Jwang-soekmo, dhadhi lawas nora heling, wekassan nawet topo. Lamoen siro dhinnadhekken soegih mring Jwang-soekmo ginnandjar ring dhoennjo, terroessenno lan tapanne, mennowo dhoeroeng ngoesoem, pan pinoendoet hing dhalem pati; jen siro dhadhi wirjo, dhen narimo hikoe, dhen narimo takdhirring Jwang; hodjo pegat poedjinniro mring Jwang-widhi, sarto siro topoho. Hingkang wong dhatan prihhatin dingin, jo hingkang hanggajoeh-gajoeh toenno, hing sandang lawan panganne, lampahhipoen handharoeng, sakalangoeng hamessoe ragi, sangugget hasroe nastopo, sojo nora hantoeck; hosikking tjas pan mengkono, wijossipoen hangralossi kang woes mati, tan wroeh hing takdhirriro. Jektennono hing pitoetoer mami, hang-

genni-ro hoerip hanneng dhoennjo, si-ro rahho sabetjikke; hodjo si-ro katoengkoel, hing rahhinno kalawan wengngi, podo dhipoen prajitno. Wong ngoerip poennikoe hoepamanne hawakkiro, mangnglong-mangnglong hanneng djoerang hingkang miring, jen tibo dhadhi loro. Sennadjan wahoe sampoen nglampahhi, tjegah toeroe lawan panganni-ro; jen tan terroes lan batinne, tapanni-ro poennikoe, lahirri-ro kalawan batin sabar lawan dherronno, topo lawan ngelmoe, hoepamanne wong loemampah, jen napeteng koedhoe gowo hobor kaki, dhadhi tan noendjang-noendjang. Kang minnongko hoborri-ro kaki, dhoedhoego kalawan haprajogo, hikoe dhadhi hobor gede; tegesse hobor rikoe: sadhoeroengnge hangatijati; tegesse haprajogo: jen noewis haloenggoch, sennadjan si-ro ngoetjappo, hodjo tinggal dhoedhoegi lawan prajogi, soepojo manggih hardjo. Jen loemampah hodjo natjadh margi; jen naleren hodjo natjadh papan, lan nodjo natjadh loenggoehhe; hajwo nerak garoemboel; groemboel likoe gonning bilahi; hikoe podo lateno, pomo dhen katemoe; jen woos nemoe toetoer riko, lakonono; jen si-ro nemoe bilahi, toetoeihen sriranni-ro. Kahhannanne margo maring ngiki, karjanni-ro lan karjeng wong kathah; werroehho bedho-bedhanne; wong hangel gampang ngikoe, hoepamanne margo kang soengngil, lan dhirgo dherdjeg padang, soepit

tangel hikoe, raketto marang sasannak, hadhoh pedak hasihhiro dhen nasami, rangkeppan prajitno. Kahhannanne hatinhiro hiki, hatinning wong sannak pakenniro; kawroelhono sasemonne, wong kereng sabar rikoe, hoepamanne pannassing ngapi lawan nademming tojo, benter lawan mendoeng, hono betjik hono holo; wong sasannak hodjo pegat ngatijati, wekassan haprajitno.. Kahhannanne loenggoehhiro hiki, pandjennengge wong toewo kang biso, hamomongngo hing ngannakke; wong kang tan biso hikoe, hoepamanne henneng nging siti, lan kang lodok hing kobo, jwo gerang-to hikoe; jen wong bahoedh hangawoelo, koemawoelo; hodjo siro lali-lali wedhi lan prajitnoho. Sakathahhe sannak-sannak mami, pirsakkenno toetoer sasemonnan; siro pirsakkenno mangke, hodjo soeko goemoejoe, grahitannen sadjronning batin; jen linggan soeko wirjo, wekasse ki semoe; temen toetoeppen sembrono, hoepamannekoedoeng lawan nalingngaling; hodjo lali prajitno!

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

WOORDENLIJST,
TEN GEBRUIKE
BIJ HET
Javaansch
LEER- EN LEESBOEK.

WOORDENLIJST.

ဟာ\	ဟာဟဲ\
ဟာ ^၀ verkorting van ဟာဟဲ ^{၀၀} \	ဟာဟဲဟဲ ^၀ Kr. ဟာဟဲဟဲ ^၀ Ng. jong,
ဟာဟဲ ^၀ tusschenw. eh! ha! o!	jeugdig; ဟာဟဲဟဲဟဲ ^၀ de jongste;
ဟဲဟဲ ^၀ Arb. احد één; ဟဲဟဲဟဲ ^၀	ဟဲဟဲဟဲဟဲ ^၀ zeer jong.
ဟဲဟဲ ^၀ Zondag.	ဟဲဟဲ ^၀ z. v. a. ဟဲဟဲ\
ဟာဟဲ ^၀ of ဟဲဟဲ ^၀ Ng. zijn, wezen; ဟာဟဲဟဲ ^၀	ဟာဟဲဟဲဟဲ ^၀ z. v. a. ဟဲဟဲဟဲ ^၀
ဟဲဟဲဟဲ ^၀ voorts.	ဟာဟဲဟဲ ^၀
ဟာဟဲ ^၀ Kr. en Ng. achteloos, onverschillig; ဟာဟဲဟဲဟဲ ^၀ onverschilligheid.	ဟာဟဲဟဲဟဲဟဲ ^၀ z. v. a. ဟဲဟဲဟဲဟဲ ^၀
ဟာဟဲဟဲ ^၀ of ဟာဟဲဟဲ ^၀ z. v. a. ဟဲဟဲ\	ဟာဟဲဟဲဟဲ ^၀ z. v. a. ဟဲဟဲဟဲ\
ဟာဟဲဟဲ ^၀ Ng. kind, kinderen; ဟာဟဲဟဲဟဲ ^၀	ဟာဟဲ ^၀ Ng. het stilstaan, zwijgen.
ဟာဟဲဟဲ ^၀ met vrouw en kinderen.	ဟာဟဲ ^၀ z. v. a. ဟာဟဲဟဲ\
ဟာဟဲဟဲ ^၀ z. v. a. ဟဲဟဲ\	ဟာဟဲဟဲဟဲ ^၀ z. v. a. ဟဲဟဲဟဲ ^၀

ഗണന

ഗണന

ഗണന Kr. kennen, weten, kennis;

gen, vergezellen, zich naar ie-

നന്നു നന്നു നന്നു നന്നു നന്നു ik

mand schikken; നന്നു gevolgd,

geef u kennis; നന്നു നന്നു നന്നു നന്നു

gehoorzaamd worden; നന്നു ge-

aan het Bestuur bekend gemaakt

volg, stoet; നന്നു Ng. നന്നു Kr.

നന്നു z. v. a. നന്നു

navolgen.

നന്നു z. v. a. നന്നു

നന്നു Kr. en Ng. kameel.

നന്നു z. v. a. നന്നു

നന്നു Mdj. z. v. a. നന്നു

നന്നു Kw. schrift, geschrift.

നന്നു Ng. tussen, onbepaald; tus-

നന്നു Kw. berg.

schenruimte, verscheidenheid.

നന്നു eig. naamw.

നന്നു Kr. verkrijgen, ontvangen.

നന്നു z. v. a. നന്നു

നന്നു Ng. gedaan, ten einde,

നന്നു z. v. a. നന്നു

op zijn.

നന്നു z. v. a. നന്നു

നന്നു Kr. z. v. a. നന്നു

നന്നു eig. naamw. Indie.

നന്നു eenigen tijd daarna.

നന്നു of നന്നു Kr. en Ng. vol-

നന്നു Kr. en Ng. volgen, navolgen.

မာကဲ

မာကဲ

မာကဲ Kr. en Ng. bevel, last ; မာကဲတဲ

မာကဲတဲ z. v. a. မာကဲတဲ

မာကဲ het bevel van den Vorst.

မာကဲ Ng. nieuw, vreemd ; မာကဲ

မာကဲတဲ Kr. en Ng. bevelen , gelas-

မာကဲ een vreemdeling.

ten ; မာကဲတဲ bevelschrift ,

မာကဲတဲ z. v. a. မာကဲတဲ

firman.

မာကဲတဲ

မာကဲ Kr. en Ng. doen staan ,

မာကဲ z. v. a. မာကဲ

tegenwoordig zijn.

မာကဲ z. v. a. မာကဲ

မာကဲ z. v. a. မာကဲ

မာကဲ z. v. a. မာကဲ

မာကဲ z. v. a. မာကဲ

မာကဲ Kr. aangenaam , lekker , wel-

မာကဲ Kr. de toekomst ; မာကဲ

smakend.

morgen ochtend.

မာကဲ Kr. verliezen , verlies ; မာကဲ

မာကဲ z. v. a. မာကဲ

မာကဲ iemand, die een verlies lijdt.

မာကဲ z. v. a. မာကဲ

မာကဲ z. v. a. မာကဲ

မာကဲ

မာကဲ Ng. (lees : hora) neen, niet ;

မာကဲ z. v. a. မာကဲ

မာကဲ volstrekt , zekerlijk.

ᠮᠠᠨᠠᠨ	ᠮᠠᠨᠠᠨ
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Kr. en Ng. een open veld,
plein.	ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Ng. leven, het leven; ᠮᠠᠨᠠᠨ
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ elk levendig mensch.
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Ng. naam.	ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Kw. geluk, voorspoed, welvaart.
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Kw. wolk.	ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Kw. water.
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Ng. met elkander spreken,
redewisselen.	ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ of ᠮᠠᠨᠠᠨ voornaam van prin-
sen en personen van de vorstelijke
familie.
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ z. v. a. ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ	
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Kr. en Ng. kleine planten.	ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Kr. en Ng. verwonderd, ver-
baasd zijn.
ᠮᠠᠨᠠᠨ Kr. willen; ᠮᠠᠨᠠᠨ de wil; ᠮᠠᠨᠠᠨ
ᠮᠠᠨᠠᠨ begeren, verlangen.	ᠮᠠᠨᠠᠨ Kw. berg.
ᠮᠠᠨᠠᠨ Kw. langzaam, zagt.	ᠮᠠᠨᠠᠨ Arb. عرب Arabië, Ara-
bisch.
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Ng. verkeer, omgang,
gemeenschap.	ᠮᠠᠨᠠᠨ Ng. zwart; ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ de tijd,
wanneer de rijst nog niet geplant is,
of de planten nog zeer klein zijn.
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Ng. willen; ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨ de wil;
ᠮᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ begeren, verlangen.	

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Ng. voornaamwoord van den
eersten persoon.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ of ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Ng. die, dat, gene.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Ng. deze, dit; ᮘᮞ᮪ᮒᮞ thans,
tegenwoordig.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Ng. veel, hoeveelheid, me-
nigte; ᮘᮞ᮪ᮒᮞ alle; ᮘᮞ᮪ᮒᮞ het
maximum.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ z. v. a. ᮘᮞ᮪ᮒᮞ

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ z. a. v. ᮘᮞ᮪ᮒᮞ

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Kr. en Ng. hoofddoek.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Kr. en Ng. de 20 letters van
het Javaansch Alphabet.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Arb. **اخلاص** opregte on-
derwerping.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Kr. en Ng. hofhouden.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Arb. **حکم** straffen, straf;

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ eene

zeer zware straf ondergaan.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Kw. de eerste, voornaamste,
voortreffelijk.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Kw. verschil, onderscheid.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Ng. ver, verre, verte, af-
stand; ᮘᮞ᮪ᮒᮞ te ver.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Ng. regen.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Kr. en Ng. omtrek, kring.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Kw. water,

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Arb. **عادة** gewoon, gewoon-

lijk; gewoonte, gebruik, zeden.

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ Ng. verkoopen.

ഗവ്വ

ഉദ്യോഗ്വ eig. naamw.

ഗവ്വ z. v. a. ഗവ്വ

ഗവ്വ Ng. het hart; ഗവ്വ zijn hart;

ഗവ്വ het hart des menschen.

ഗവ്വ Kw. water.

ഗവ്വ Kw. en, ook, voorts.

ഗവ്വ Kr. en Ng. hard.

ഗവ്വ Kr. en Ng. honderd; ഗവ്വ
één honderd.

ഗവ്വ Kr. zendeling.

ഗവ്വ Kr. ഗവ്വ Ng. en, of,

ഗവ്വ Ng. de eerste, voornaamste,
beste.

ഗവ്വ z. v. a. ഗവ്വ

ഗവ്വ Ng. nog.

ഗവ്വ

ഗവ്വ Kr. en Ng. begunstigen; be-
minnen; liefde, toegenegenheid.

ഗവ്വ Kr. en Ng. beschaamd, be-
schroomd zijn; schaamte.

ഗവ്വ Ng. zeer, uitermate.

ഗവ്വ Kr. en Ng. gedachte, ge-
voel, aandoening.

ഗവ്വ Kr. en Ng. verkiezen, beha-
gen in iets scheppen.

ഗവ്വ eig. naamw.

ഗവ്വ Kr. hand.

ഗവ്വ Kr. vrouw, vrouwelijk.

ഗവ്വ Arb. اسلام de Mohamme-
daansche godsdienst; ഗവ്വ
Mohammedanen.

ശബ്ദം

ശബ്ദം

ശബ്ദം Kw. berg.

ശബ്ദം Kw. vernietigen ; de cijfer o
in de Sengkolo.

ശബ്ദം Kr. gelijk maken, gelijk stellen.

ശബ്ദം z. v. a. ശബ്ദം

ശബ്ദം Ng. tijd.

ശബ്ദം Kr. en Ng. duizend ; ശബ്ദം één
duizend.

ശബ്ദം Kr. en Ng. dewijl, omdat ;
ശബ്ദം omdat.

ശബ്ദം Ng. moeilijk, lastig, verdrietig.

ശബ്ദം Kr. en Ng. langdurig,
duurzaam.

ശബ്ദം Kr. veranderd, veranderlijk.

ശബ്ദം z. v. a. ശബ്ദം

ശബ്ദം Ng. geven, mededeelen.

ശബ്ദം z. v. a. ശബ്ദം

ശബ്ദം Kr. noemen ; ശബ്ദം naam.

ശബ്ദം Kr. slecht, kwaad ; ശബ്ദം

ശബ്ദം z. v. a. ശബ്ദം

ശബ്ദം zeer slecht ; ശബ്ദം
een slecht mensch.

ശബ്ദം Kr. en Ng. uitkomen,
voor den dag komen, beginnen.

ശബ്ദം z. v. a. ശബ്ദം

ശബ്ദം z. v. a. ശബ്ദം

ശബ്ദം Kr. verhalen.

ശബ്ദം Ng. kwaad, slecht ; ശബ്ദം
een slecht mensch.

ശബ്ദം Ng. ligchaam.

ယာရှပ်

ယာရှပ်

တုယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊ Ng. verkrijgen ; တုယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊

၎. ယာရှပ် Ng. verliezen , verlies.

တုယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊ ယာရှပ် ၊ opbrengst.

ယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊ Ng. zich nederzetten.

ယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊ Kr. en Ng. langzaam ,
bedaard.

၎. ၎. ယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊ Kr. en Ng. scherm , bedek-
king , bescherming.

၎. ယာရှပ် ၊ Kr. klein ; ယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊ de
kleine man , het gemeene volk.

ယာရှပ် Ng. wat ? ယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊
တုယာရှပ် ၊ volgt gij mij ; ယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊

ယာရှပ် ၊ Kw. berg.

voorts , verders.

တုယာရှပ် ၊ Arb. الله God ; တုယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊
တုယာရှပ် ၊ God , de Allerhoogste.

၎. ယာရှပ် MI. vuur.

တုယာရှပ် ၊ Kr. တုယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊ Ng. belooning.

တုယာရှပ် ၊ naam van het eerste jaar der
Windhoe.

ယာရှပ် ၊ Kr. en Ng. en , derhalve. Dit
woord komt dikwijls zonder betee-
kenis in gezangen voor , en dient
alleen om het getal der lettergre-
pen vol te maken.

ယာရှပ် ၊ Kr. en Ng. verwelken.

တုယာရှပ် ၊ Kr. en Ng. lof , roem ,
vleijerij.

၎. ယာရှပ် ၊ Kw. willen begeren ; ယာရှပ် ၊ တုယာရှပ် ၊
niet willen.

တုယာရှပ် ၊ Ng. aan iets denken.

ဟာဇ္ဇဲ

ဟာယာ

ဟာယာခါတုလ်ဗျဲ z. v. a. ဟာယာခါတုလ်ဗျဲ
 ဟာယာဗျဲ Kr. en Ng. ongeluk.
 ဟာယာဗျဲ Kr. ဟာယာဗျဲ Ng. gelijkenis, voor-
 beeld; ဟာယာဗျဲ of ဟာယာဗျဲ bij voor-
 beeld; ဟာယာဗျဲ bijaldien.
 ဟာယာဗျဲ Ng. jongere broeder of zuster.
 ဟာယာဗျဲ Ng. kennen, weten.
 ဟာယာဗျဲ Ng. koud, koude.
 ဟာယာဗျဲ Kr. en Ng. van pas, gele-
 gen komen.
 ဟာယာဗျဲ Ng. dat niet, opdat niet, (ne);
 ဟာယာဗျဲ wees niet verlegen.
 ဟာယာဗျဲ Ng. gesprek, verhaal, taal,
 bedrijf.
 ဟာယာဗျဲ Kr. vreezen, schromen; vrees.

ဟာယာဗျဲ eig. naamw.
 ဟာယာဗျဲ Kr. de inhoud van eenen
 brief.
 ဟာယာဗျဲ Arb. حجاب sluijer,
 gordijn.
 ဟာယာဗျဲ z. v. a. ဟာယာဗျဲ
 ဟာယာဗျဲ of ဟာယာဗျဲ Ng. ja, ook.
 ဟာယာဗျဲ Ng. bijstand, hulp; ဟာယာဗျဲ
 elkander helpen.
 ဟာယာဗျဲ Kw. fraai, schoon, mooi.
 ဟာယာဗျဲ z. v. a. ဟာယာဗျဲ
 ဟာယာဗျဲ Kr. en Ng. commissie, last.
 ဟာယာဗျဲ Kr. en Ng. wortel.
 ဟာယာဗျဲ MI. kip, hoen.
 ဟာယာဗျဲ Kr. grootvader.

ഗവേഷ

ഗവേഷ

മുവാവേഴു Ng. huis , woning ; മുവാവേഴു

ഗവേഷണകുട്ടി z. v. a. ഓണകുട്ടി

മുവാവേഴു trouwen.

ഗവേഷണപ്പാട്ടി z. v. a. പാട്ടി

മുവാവേഴു Kw. wolk.

ഗവേഷണ z. v. a. പാട്ടി

ഗവേഷണ eig. naamw.

ഗവേഷണി z. v. a. പാട്ടി

മുവാവേഴു Arb. ايمان geloof, godsdienst.

ഗവേഷണ Kw. naar , tot , door.

മുവാവേഴു z. v. a. പാട്ടി

ഗവേഷണ z. v. a. പാട്ടി

മുവാവേഴു Kw. wolk.

ഗവേഷണപ്പാട്ടി Ng. aannemen , erkennen ;

ഗവേഷണപ്പാട്ടി z. v. a. പാട്ടി

മുവാവേഴു മുവാവേഴു ഞാനെടുക്കുന്നു ik neem u

ഗവേഷണ Ng. zich vereenigen ; veree-

als kind aan , ik adopteer u.

niging , gemeenschap.

ഗവേഷണ Kr. en Ng. aangenaam.

ഗവേഷണ Ng. ouderdom , leeftijd ; ഗവേഷണ

ഗവേഷണ z. a. v. പാട്ടി

മുവാവേഴു hoe oud zijt gij ?

മുവാവേഴു Kw. wolk.

ഗവേഷണ Kw. naar iets streven , pogen ;

ഗവേഷണ Kr. en Ng. een gewigt , be-

മുവാവേഴു poging.

staande uit 25 gedengs of dubbele

ഗവേഷണ z. v. a. പാട്ടി

rijstbussels.

ഗാല\

ഗാത്ത\

എഗലച്ചു Kr. herinneren ; herinne-
ring, gedachtenis.

ഗാഎഗത്തച്ചു z. v. a. എഗത്തച്ചു\

ഗാഎഗഎഗ z. v. a. എഗഎഗ\

ഗാലച്ചു Arb. ^{أمة} volk, natie; de
aanhangers van eene godsdienst.

ഗാലു Kr. en Ng. slechts, maar, al-
leen.

ഗാലച്ചു z. v. a. ലച്ചു\

ഗാലച്ചു z. v. a. ലച്ചു\

ഗാലച്ചു z. v. a. ലച്ചു\

ഭാലച്ചു eig. naamw.

ഗാല or ല Ng. ja; gewis, zekerlijk,

ഗാല z. v. a. ല z\

ഗാല z. v. a. ല z\

ഗാത്ത Ng. spoedig.

ഗാലച്ചു Kr. en Ng. iets, een ding,
eene zaak; eigendom, goederen.

ഗാത്ത Kr. ഗാത്ത Ng. ook, alsmede,
insgelijks.

ഗാലച്ചു z. a. v. ലച്ചു\

ഗാത്തച്ചു Kr. en Ng. gretig, begerig.

ഗാലച്ചു Kr. en Ng. week, zagt.

ഗാത്തച്ചു z. v. a. താത്തച്ചു\

ഗാലച്ചു z. v. a. ലച്ചു\

ഗാത്തച്ചു z. v. a. താത്തച്ചു\

ഗാല Ng. breed, breedte.

ഗാത്ത or ഗാത്തു Kr. groot, grotte; ലത്ത

ഗാലച്ചു z. v. a. ലച്ചു\

ഗാത്ത de groote weg; ഗാത്തച്ചു

හැඳින්වේ

හැඳින්වේ

het hooge gerecht, de hooge regering ;

හැඳින්වේ Kr. en Ng. komen ; naar , tot.

ආචාර්යවරයාගේ de Allerhoogste.

හැඳින්වේ Kr. en Ng. in , te , aan , tot ,

හැඳින්වේ Kr. moeder.

naar ; හැඳින්වේ te Semarang ;

හැඳින්වේ Kr. vlucht ; හැඳින්වේ de vlucht

හැඳින්වේ binnen ; හැඳින්වේ beneden.

van eenen vogel.

හැඳින්වේ z. v. a. හැඳින්වේ

හැඳින්වේ Kr. en Ng. toorts , flam-

හැඳින්වේ z. v. a. හැඳින්වේ

bouw.

හැඳින්වේ Kw. getal , cijfer , nommer ,

හැඳින්වේ eig. naamw.

jaartal.

හැඳින්වේ eig. naamw.

හැඳින්වේ Kr. en Ng. minachting , trotsch-

හැඳින්වේ Kr. knecht , onderdaan ; හැඳින්වේ

heid ; minachten.

හැඳින්වේ onderdaan van den Vorst.

හැඳින්වේ Kr. en Ng. hij , die , welke ,

හැඳින්වේ z. v. a. හැඳින්වේ

de , het.

හැඳින්වේ Ng. හැඳින්වේ Kr. rood.

හැඳින්වේ Kr. indachtig zijn , zich her-

හැඳින්වේ Kr. en Ng. droog.

inneren ; හැඳින්වේ let op !

හැඳින්වේ z. v. a. හැඳින්වේ

හැඳින්වේ Kr. zenden.

ယာဇာ\

ယာဇာ\

ယာဇာဇာ Ng. ik , mij , mijn. Dit woord
wordt alleen door den Vorst gebezigd.

ယာဇာဇာဇာ z. v. a. ဇာဇာဇာဇာ
ယာဇာဇာဇာ Kr. en Ng. uitschel-
den , bekijken.

ယာဇာဇာဇာ z. v. a. ဇာဇာဇာဇာ
ယာဇာဇာ\

ယာဇာဇာ Kr. de wijze waarop iets ge-
schied.

ယာဇာဇာ Kr. verkrijgen , ontvangen ;
ယာဇာဇာဇာ hetgeen door dief-
stal verkregen is.

ယာဇာဇာ Kr. ယာဇာဇာ Ng. kled ,
gewaad ; ယာဇာဇာဇာ klederen.

ယာဇာဇာ Kr. en Ng. moeilijk , be-
zwaarlijk.

ယာဇာဇာ Kr. ယာဇာဇာ Ng. plaats.
ယာဇာ Kr. ja , ook.

ယာဇာဇာ z. v. a. ဇာဇာဇာ

ယာဇာဇာ Kr. vervangen , op-
volgen.

ယာဇာ Kw. spreken.

ယာဇာ Kr. en Ng. bepaling , wet.

ယာဇာဇာ z. v. a. ဇာဇာဇာ

ယာဇာဇာဇာ z. v. a. ဇာဇာဇာဇာ

ယာဇာဇာ z. v. a. ဇာဇာ\

ယာဇာဇာ or ဇာဇာ Ng. afge-
ven , afleveren.

ယာဇာဇာ Kr. spoedig , gaauw ; ယာဇာဇာ
ယာဇာဇာ ten spoedigsten.

ဟာဇာ\

ဟာဂ\

တုယံဟာဂဗျှ Kr. nieuw; နိယံတုဇာဟာဂဗျှ
een vreemdcling.

ဟာဂဗျှ Kr. en Ng. planten; ဟာဇာဟာဂဗျှ
geplant.

မိ.မိ ဟာဟာဂဗျှ Kr. hoog, verheven, bo-
ven.

ဟာဂဗျှ z. v. a. ဟာဇာ\

ဟာဟာဂဗျှ Kr. en Ng. eerbiedig gedrag,
eerbied, ontzag, hulde.

ဟာဟာဂဗျှ or ဟာဟာဂဗျှ Kr. vervolgens,
daarna.

ဟာဟာဂဗျှဟာဂဗျှ z. v. a. ဟာဟာဂဗျှ\

ဟာဟာဂဗျှ or ဟာဟာဂဗျှ Kr. en Ng. lijden.

ဟာဟာဂဗျှဟာဂဗျှ Kr. en Ng. onderwezen
worden.

ဟာဟာဂဗျှ Kr. en Ng. zich aan iets stoten,
van het spoor afwijken.

ဟာဟာဂဗျှ Kr. en Ng. oppervlakte; ဟာ
ဟာဟာဂဗျှ de oppervlakte der zee.

ဟာဟာဂဗျှ Kr. en Ng. bijten, zich driftig
maken.

ဟာဟာဂဗျှ z. v. a. ဟာဟာဂဗျှ\

ဟာဟာဂဗျှ Kr. en Ng. pikken.

ဟာ\

ဟာဟာဂဗျှ eig. naamw.

ဟာဟာဂဗျှ Ng. afdwalen, afwijken; be-
rispen.

ဟာဟာဂဗျှ z. ဟာဟာဂဗျှ\

ဟာ Kw. verliezen; als Sengkolo wordt
hierdoor de cijfer 0 aangeduid.

කතා\

කතා\

අභ්‍යන්තර z. v. a. අභ්‍යන්තර\

අභ්‍යන්තර Kr en Ng. ontvangen; te vre-

අභ්‍යන්තර Kr. en Ng. nederzenden; ධර්මයක්

den, voldaan zijn; අභ්‍යන්තර ontvangst;

අභ්‍යන්තර nedergezonden worden; අභ්‍යන්තර

tevredenheid.

අභ්‍යන්තර nederdalen; අභ්‍යන්තර Ng.

අභ්‍යන්තර Mdj. z. v. a. ධර්මයක්

nakomelingen.

අභ්‍යන්තර Mdj. z. v. a. ධර්මයක්

අභ්‍යන්තර Kw. koning, vorst.

අභ්‍යන්තර Kr. en Ng. slaan; අභ්‍යන්තර

අභ්‍යන්තර Kw. koning, vorst.

elkander slaan, handgemeen wor-

අභ්‍යන්තර Kr. en Ng. betreden, be-
wandelen.

den.

අභ්‍යන්තර of අභ්‍යන්තර z. v. a. අභ්‍යන්තර

අභ්‍යන්තර Kr. en Ng. hel, de plaats der
verdoemden.

අභ්‍යන්තර eig. naamw. Nederland,
Nederlandsch.

අභ්‍යන්තර Kw. wolk.

අභ්‍යන්තර Kw. bestierder, koning, vorst;

අභ්‍යන්තර Kr. en Ng. volgen, vergezellen.

regelen, bestieren; අභ්‍යන්තර orde.

අභ්‍යන්තර Kw. koning, vorst.

අභ්‍යන්තර Kr. en Ng. voortbrengen, schep-

අභ්‍යන්තර Kw. koning, vorst.

pen; අභ්‍යන්තර geschapen.

അടയാ

അടയാ

ആകൃ³ Ng. zich zelve iets te ver-
wijten hebben.

harden , bevestigen.

അതൃ² Ng. naauwkeurig op iets let-
ten ; അതൃ² geb. wijs.

അടയാ z. v. a. അടയാ

ആകൃ² of ആ² Kw. eiland.

അടയാ² Kr. en Ng. bedekken.

അതൃ² Kr. en Ng. wonden , kwet-
sen ; അകൃ² gewond ; wonde.

ആകൃ² Kr. verzoeken , bidden ; അടയാ

ആകൃ² ik verzoek , met uw verlof.

ആകൃ² Ng. zeggen , verhalen ; അതൃ²
verhaald worden ; അകൃ² verhaal.

അടയാ² Kr. en Ng. ongelukkig maken ;

അടയാ² ongeluk ; അടയാ² ie-

അതൃ² Kr. en Ng. veroordeelen ,
vonnissen.

mand , die een ongeluk lijdt.

അടയാ Kw. het hart.

അതൃ² Kr. en Ng. bewijzen ; അതൃ²
bewijs.

ആ² Ng. vervolgens , daarna.

അടയാ² Kr. verlaten , achterlaten.

ആകൃ² Ng. vervolgen ; അതൃ² ver-
volgd worden.

അടയാ² Kr. en Ng. af- terugwijzen.

അടയാ² Kr. en Ng. ten tijde , toen ,

അടയാ² Kr. en Ng. vasthouden , vol-

wanneer.

നടയ്

നടയ്

എഴുതുക Ng. schrijven; എഴുത്തുക het schrift, geschrift.

കുടുംബം nakomelingen.

എഴുതുക Ng. helpen; എഴുതുക hulp, bijstand; നടയ്കുക എഴുതുക dat zij helpen.

നടയ് Kr. en Ng. volwassen, rijp zijn;

എഴുതുക de tijd des oogstes.

നടയ് Mdj. z. v. a. നടയ് നടയ്കുക waarom toch?

എഴുതുക Kr. en Ng. juist, toevallig.

എഴുതുക Arb. نجم sterrewigchelaar.

നടയ്കുക Kr. en Ng. inzien, onderzoeken.

നടയ്കുക Kr. en Ng. raadsman, raadslieden.

നടയ് Kr. en Ng. dun, fijn.

നടയ്കുക Arb. نية voornemen, oogmerk, plan.

നടയ് Kr. en Ng. drift, toorn.

നടയ് Kr. naam.

നടയ് Kr. eten; നടയ് spijs, levensmiddelen; നടയ്കുക gegeten worden.

നടയ് Ng. vinden, ontmoeten; നടയ്കുക of

നടയ്കുക gevonden worden.

നടയ് Kr. verzoeken, bidden.

നടയ്കുക Kr. en Ng. aan het doel be-

നടയ്കുക Kr. uitkomen, verschijnen, voor den dag komen; നടയ്കുക uit-

antwoorden, eene goede uitkomst hebben.

അത

അത

അത ^ക _ല Kr. vaststellen, be-
palen.

bevredigen, verzoenen,

അത ^ക _ല ^ദ _ല Ng. vergelden, vergoeden.

^ദ _ല ^ദ _ല Kr. en Ng. wegen, effen ma-
ken, vergelijken; ^ദ _ല evenwigt,

അത ^ദ _ല Kr. ontvangen; ^ദ _ല ^ക _ല ^ദ _ല ^ക _ല
of ^ദ _ല ^ക _ല ^ദ _ല ontvangen worden;

അ ^ക _ല z. v. a. ^ക _ല

അത ^ദ _ല ^ക _ല ^ദ _ല van elkander
ontvangen; ^ക _ല ^ദ _ല ontvangst.

^ദ _ല Kr. elk drie; ^ക _ല ^ദ _ല elk drie
dubbeltjes.

അത ^ക _ല Kr. rijden; ^ക _ല ^ക _ല te
paard rijden; ^ക _ല ^ക _ല berijden;

^ദ _ല Kr. en Ng. manen, eischen,

^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല bereden worden,

^ക _ല ^ക _ല Kr. ^ക _ല ^ക _ല Ng. land, stad, hoofd-
plaats, bestuur; ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല
hetzij binnen of buiten de hoofdplaats.

അത ^ക _ല Kr. koopen; ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല
koopen.

^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല het land van den Vorst.

^ക _ല ^ക _ല Kr. roepen, ontbieden; ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല ^ക _ല
^ക _ല ^ക _ല ontboden worden.

^ക _ല Arb. ^ക _ല Profeet.

അ ^ക _ല Kw. vereenigen, zamen voegen;

^ക _ല ^ക _ല Kr. en Ng. noemen; aan-
roepen, aanbidden.

^ക _ല ^ക _ല Kr. en Ng. weenen.

അടയാ

അഥ

അടയാ or അടയാട്ടം Kr. കുറ്റം Ng. bewaken ,

അടയാ Kr. en Ng. fout , gebrek , zonde.

bewaren.

അടയാട്ടം Ng. nabij , naast.

അടയാട്ടം Ng. verlaten.

അടയാട്ടം Ng. verhaal; verhalen ; അടയാട്ടം

അടയാട്ടം Kr. en Ng. achtgeven , op-
letten.

verhaald worden.

അടയാട്ടം Kr. zien ; അടയാട്ടം of അടയാട്ടം

അടയാട്ടം Kr. nabij , naast.

അടയാട്ടം gezien worden.

അടയാട്ടം Kr. en Ng. trassieverkooper.

അടയാ Kr. en Ng. maar , echter , doch.

അടയാട്ടം Ng. uitschieten , opkomen ;

അടയാട്ടം gewassen.

അ

അടയാട്ടം Kr. en Ng. een onvoltooide

അടയാ Kw. licht , schijn , glans ; elk

kris.

schijnend ligchaam , de zon.

അടയാട്ടം Kr. nabij , naast , aangrenzend.

അടയാട്ടം Kr. അടയാട്ടം Ng. Chinees , Chin-

അടയാട്ടം Ng. klein ; അടയാട്ടം de

neesch.

kleine man , het gemeene volk.

അടയാട്ടം Kr. en Ng. getal ; eene uitge-

അടയാട്ടം Kr. en Ng. stelen.

strektheid lands.

അടയാ Kr. begeren , verlangen ; gedachte.

നന്ന

നന്ന

നന്ന ^o Ng. nabij, naast.

നന്ന ^o eig. naamw.

നന്ന ^o eig. naamw.

നന്ന ^o Kr. en Ng. eene weduwe, die kinderen heeft.

നന്ന Kw. wandelen, zich vermaken.

നന്ന Ng. mompelen, neuriën.

നന്ന ^o eig. naamw.

നന്ന Kw. schrift, geschrift.

ന

ന Kw. thans.

ന ^o Arb. ^و wind, geest.

ന ^o Kr. en Ng. ligging, plaats; gedaante.

ന ^o Ng. dag, over dag.

ന Kw. gelukkig, welvarend.

ന ^o Kr. en Ng. spoedig, gaauw.

ന ^o Arb. ^{رحمن} barmhartig, medelijdend.

ന ^o Kr. berg.

ന ^o Kw. water.

ന ^o Kr. en Ng. titel bij de Javanen,

ന ^o Kr. bediende, volgeling.

z. v. a. adel, adelijk; ^o ^o

ന ^o Kr. en Ng. ketting, boeijen;

Rijksbestierder.

ന ^o kettingganger.

^o ^o Ridder.

ന ^o Kr. en Ng. een afgefallen blad.

ന ^o Kr. en Ng. vorst, koning;

၂၂၂

၂၂၂

koningin; ဣန္ဒြေ iemand voor ko-
ning erkennen; ဣန္ဒြေအား အဖြစ် als koning
heerschen.

ကျားမာ Kr. en Ng. sterk; sterkte,
kracht.

ယမာ့ Kr. ဘုမ္မာ့ Ng. ongeregeldheid,
wanorde.

ယုမာ့ Kr. en Ng. zuiver, opregt.

ဘမ္မာ့ Arb. رسول zending, pro-
feet; မုဆိပ်ဘမ္မာ့ Mohammed.

ဘမ္မာ့ Resident.

ဘမ္မာ့ z. ယမာ့

ဘမ္မာ့ Kr. komen; komst; မာဘမ္မာ့
မာဘမ္မာ့ bij zijne komst.

ဘမ္မာ့ Ng. gedaante; ဘမ္မာ့အဖြစ်

ကျားမာ hetzij paard, of karbouw enz.

ဘမ္မာ့ Kr. en Ng. koning, vorst;

ဘမ္မာ့အဖြစ် konings moord; elke
moord, die gepleegd wordt.

ယမ္မာ Kw. bloeiend, volkrijk.

ယမ္မာ de naam eener maand.

၂၂၂ z. ၂၂၂

ဘမ္မာ့ Kr. en Ng. huisgezin, fa-
milie.

ဘမ္မာ့ Reaal, Spaansche mat,
piaster.

ဘမ္မာ့ Kr. vader; ဘမ္မာ့အဖြစ် schoon-
vader.

ဘမ္မာ့ Kr. gevoelen, inzien,
denken, hopen, verwachten.

ᠠᠨᠠᠨᠠ

ᠠᠨᠠᠨᠠ Kr. behagen in iets scheppen ,
verkiezen.

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Kr. en Ng. de wacht houden,
bewaken ; het bewind voeren.

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Kr. de eerste ; eerst , in
de eerste plaats.

ᠠᠨᠠᠨᠠ Kr. en Ng. zijpelen , droppelen.

ᠠᠨᠠᠨᠠ Kr. de maan.

ᠠᠨᠠᠨᠠ Kr. ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Ng. voorstel , raad ;

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ of ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ met el-

kander raadplegen.

ᠠᠨᠠᠨ Kr. ᠠᠨᠠᠨ Ng. waarde , prijs.

ᠠᠨᠠᠨ Kw. ligchaam.

ᠠᠨᠠᠨ Ng. uithuwelijken , uittrouwen ;

(wordt gebezigd van eenen jonge-

ᠠᠨᠠᠨ

ling ; van een meisje zegt men ᠠᠨᠠᠨᠠ)

ᠠᠨᠠᠨᠠ Arb. أربع vier ; ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ

Woensdag.

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ de naam eener maand.

ᠠᠨᠠᠨᠠ Kr. en Ng. grensscheiding.

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Kr. en Ng. voering ; dub-

belzinnigheid , achterhoudendheid.

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ een titel bij de Javanen.

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ Ng. twee honderd.

ᠠᠨᠠ

ᠠᠨᠠ z. v. a. ᠠᠨᠠᠨᠠ

ᠠᠨᠠ verkorting van ᠠᠨᠠᠨᠠ Kw. z. v. a.

ᠠᠨᠠᠨᠠ als Sengkolo wordt hierdoor

de cijfer 1 uitgedrukt.

ᠠᠨᠠᠨ z. v. a. ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠ

അവൻ

അവൻ

അത്യാം Ng. die, dáár.

അത്യാം Kr. അത്യാം Ng. gelasten, laten,

അത്യാം Kr. en Ng. voorzetsel voor ei-
gene naamwoorden van mannen;

veroorzaken; അത്യാം or അത്യാം
gelast worden.

അത്യാം Kjahi-Hageng-
Seselo.

അത്യാം Ng. aanraken; durven, wagen,
kunnen.

അത്യാം Kw. het wezen, bestaan
van eene zaak; toestand, gesteld-
heid.

അത്യാം Ng. hier.

അത്യാം z. v. a. അത്യാം

അത്യാം Kr. en Ng. geel.

അത്യാം Kr. verlies.

അത്യാം Kr. en Ng. makker, metge-

അത്യാം Arb. **حرمة** cerbied,
hoogachting.

zél, ambtgenoot.

അത്യാം eig. naamw.

അത്യാം eig. naamw.

അത്യാം Kr. terugkomst, terugkeering;

അത്യാം Kr. en Ng. geheugen,
herinnering.

അത്യാം bij zijne terugkomst.

അത്യാം Kr. het ophouden, eindigen

അത്യാം or അത്യാം Ng. dáár.

van eene zaak.

അനാ

അനാ

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. denken , oordeelen ; ge-

dachte , oordeel.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. terug- achter- overigblij-

ven , overschieten.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ eig. naamw.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ eig. naamw.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. en Ng. hok , stal ; അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ

in een hok drijven.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ eig. naamw.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. en Ng. roover ; അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ

berooft worden.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kw. genoeg , vermaak.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. en Ng. een spel met

pitten van de sawoe.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ zie അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Ng. en , met , benevens.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Ng. terug- achter- overigblijven,

overschieten.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Arb. قرآن korân.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. en Ng. geluk , wel-

vaart , vrede.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ of അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Ng. oorzaak , reden ;

omdat , dewijl.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. en Ng. eene mand.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. en Ng. keisteen.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. en Ng. rust , vrede.

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ Kr. en Ng. het rijk ; de

omtrek van het paleis des vorsten ;

somwijlen wordt അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ voor

അനാ ^ഓ ^ഓ ^ഓ gebruikt.

ကလေး

ကလေး

ကလေး Kr. wil, begeerte, verkiezing;

ကလေး Kw. jongeling.

ကလေးကလေးသို့ နာရီသို့ နာရီသို့
naar uwe ver-
kiezing.

ကလေးကလေး Ng. rook; ကလေးကလေး gelijk rook.

ကလေးကလေး Kr. gunsteling.

ကလေးကလေး Ng. zich welgevoelen, ver-
heugen.

ကလေးကလေး Kr. en Ng. een halve djoeng.

ကလေးကလေး eig. naamw.

ကလေး Kw. maken, tot stand brengen,
scheppen; werk, daad; ကလေး
geschapen; ကလေးကလေး
het werk
van velen.

ကလေးကလေး Kr. en Ng. onkwets-
baarheid.

ကလေးကလေး နာရီသို့ နာရီသို့
zie ကလေး

ကလေး Kr. zoon.

ကလေးကလေး of ကလေးကလေး z. v. a. ကလေးကလေး
ကလေး Kr. en Ng. vijand, muiteling.

ကလေး Ng. ကလေး Kw. gelijk, even als;

ကလေးကလေးကလေးကလေးကလေးကလေးကလေး na

ကလေး Kr. en Ng. drift; driftig.

op deze wijze een begin gemaakt

ကလေး Kr. ကလေး Ng. ontbreken, gebrek
lijden.

te hebben.

ကလေး Kw. paard.

ကလေးကလေး eig. naamw.

ကလေး Kr. ကလေး Ng. volstrekt willen.

അഥ

അഥ

അഥ്യാ ^ഓ Arb. ^{قد} magt , vermogen.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. gezondheid, welstand.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. gelijk, even als ; അഥ്യാ

അഥ്യാ ^ഓ Kr. en Ng. bovennatuur-

അഥ്യാ ^ഓ hoedanig , hoe ?

lijke magt.

അഥ്യാ Ng. denken , begrijpen ;

അഥ്യാ ^ഓ Kr. verplicht zijn.

kunnen , in staat zijn.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. en Ng. de dood.

അഥ്യാ ^ഓ Ng. gezien worden ; gezigt.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. en Ng. te laat.

അഥ്യാ Ng. zichtbaar , kenbaar.

അഥ്യാ ^ഓ eig. naamw.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. met eene zaak ingeno-

അഥ്യാ ^ഓ Kr. en Ng. grof.

men zijn ; veel van iets houden,

അഥ്യാ ^ഓ Kw. beschenken worden.

അഥ്യാ Kw. hemel , uitpansel.

അഥ്യാ ^ഓ Ng. gij , u , uw.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. en Ng. begunstigd.

അഥ്യാ ^ഓ Ng. deze , dit.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. gaan , reizen ; reis , gang.

അഥ്യാ ^ഓ of അഥ്യാ ^ഓ Kr. vier.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. schoonheid, goedheid.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. veertig.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. en Ng. vreugde , ge-

അഥ്യാ ^ഓ Kw. openbaar , zichtbaar.

noegen.

അഥ്യാ ^ഓ Kr. veertien.

അബ \

അബ \

അമൃക്ര Kr. vervat , begrepen , in-
houdende.

അബ ? Ng. verliezen , verbeuren.

അമിതഭയം Ng. beschaamd gemaakt
worden.

അമിതം Kr. twintig.

അമിതം Kr. twaalf.

അധിക Kr. അധിക Ng. kunnen , ver-
mogen ; magt , gezag.

അമൃക്ര kolonel.

അബയം Ng. herinnering , ge-
heugen.

അധിക Kr. onderdaan , knecht.

അബയം z. v. a. അബയം zie അമൃക്ര

അമിതം Kr. en Ng. medelijden.

അമൃക്ര

അമൃക്ര zie അമൃക്ര

അമൃക്ര Kr. en Ng. ezel.

അമൃക്ര Kr. en Ng. ontdekt worden.

അമൃക്ര Kr. en Ng. leder , huid.

അബ Kr. tijd ; toen , wanneer.

അബയം \ അബയം of അബയം Kr.

അബ Kr. ik , mij , wij , ons.

en , met , ook.

അബ ? Kr. door , met , en ; അബ ?

അമൃക്ര Kr. gebrek , fout.

അമൃക്ര voorts.

അബയം z. v. a. അബയം \

അബ ? of അബ ? twee.

അമൃക്ര zie അമൃക്ര \

അഥ

അഥ

✓
അഥ Arb. **كافر** een ongelovige ,
heiden.

അഥ **പാലി** Kr. en Ng. het palcis van
den vorst.

അഥ Ng. hoedanig, hoe ?

അഥ **ഭയം** Kr. en Ng. gevreesd worden.

അഥ **പാതി** Kr. en Ng. de woonplaats
van den Pati.

അഥ **പാതി** Kr. en Ng. deksel, sluijer; het
hoofd bedekken; den naam van

അഥ **പാതി** Kr. paard; **അഥ** **പാതി** hengst.

eenen anderen misbruiken.

അഥ Kr. en Ng. hoofd, aanvoerder.

അഥ **പാതി** Kr. wil, begeerte.

അഥ **പാതി** Kr. en Ng. een spel met
duiten.

അഥ **പാതി** Kr. hout.

അഥ Kr. en Ng. de hoeveelste; hoe-
veelmaal.

അഥ Ng. gelijk; **അഥ** **പാതി** gelijk als :

അഥ **പാതി** Kr. verlopen, voorleden.

അഥ **പാതി** Ng. hout; **അഥ** **പാതി** **പാതി** geboomte.

അഥ **പാതി** Kr. en Ng. verlangen, be-
geren.

അഥ **പാതി** Kr. en Ng. helschijnend.

അഥ **പാതി** Kr. weinige, eenige.

അഥ **പാതി** eig. naamw.

അഥ **പാതി** commandeur.

അഥ **പാതി** commandant.

അഥ **പാതി** Ng. eene kleine ronde vrucht,

അലി\

അട്ര\

die de Javanen in het spel gebruiken.

അമൃതകല്പം Kr. en Ng. ontstellen, verschrikken.

അലിപ്പു^ഘ Arb. خمس vijf, ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ

അലിപ്പു^ഘ Donderdag.

അമൃതകല്പം Kr. eigendom, bezitting.

അലിപ്പു^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ kommissaris.

അട്ര Kr. en Ng. geluid, stem.

അലിപ്പു^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. de gemagtigde van een hoofd.

അമൃതകല്പം Ng. karbouw.

അമൃതകല്പം Ng. alle, alles.

അലിപ്പു^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. slechts, alleen.

അട്ര Arb. خبر kennis, narigt.

അലിപ്പു^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. en Ng. zich vernederen, onderwerpen.

അട്രകല്പം Arb. مكة tempel.

അട്രകല്പം Ng. spoedig, gaauw.

അമൃതകല്പം ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. en Ng. eene plank, waarop het Javaansch papier wordt bereid.

അട്രകല്പം ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Ng. kundigheid, bekwaamheid.

അമൃതകല്പം ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. en Ng. regentschap.

അലിപ്പു^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. en Ng. wasscher.

അട്രകല്പം ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. en Ng. schoonheid.

അലിപ്പു^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. en Ng. zich zelven verheffen.

അട്ര ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Ng. hoofdplaats.

അട്ര ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ ^ഘ Kr. en Ng. honderd duizend.

ကလေး

ကလေး

ကလေး Kr. veel; ကလေးကလေးကလေး zeer

မိတ္တူ Ng. dag; မိတ္တူ éen dag.

veel, menigvuldig; ကလေးမိတ္တူ of

မိတ္တူမိတ္တူ of မိတ္တူမိတ္တူ Kr. en Ng. dat, door,

မိတ္တူမိတ္တူ alle.

wegens, aangaande.

မိတ္တူ z. v. a. မိတ္တူ

မိတ္တူမိတ္တူ eig. naamw.

မိတ္တူမိတ္တူမိတ္တူ Ng. zendeling.

မိတ္တူမိတ္တူမိတ္တူ Kr. zaken, goederen.

မိတ္တူမိတ္တူ Ng. tot, naar.

မိတ္တူမိတ္တူ Kr. dag.

မိတ္တူမိတ္တူ een titel bij de Javanen.

မိတ္တူမိတ္တူ Arb. دنيا de wereld.

မိတ္တူမိတ္တူ Kr. kunnen, mogen.

မိတ္တူမိတ္တူ Kr. en Ng. betekenis; မိတ္တူမိတ္တူ

မိ

မိတ္တူမိတ္တူ aanwijzen.

မိတ္တူ z. v. a. မိတ္တူ

မိတ္တူမိတ္တူ eig. naamw.

မိတ္တူမိတ္တူ Kw. vuur.

မိတ္တူမိတ္တူ Kw. zagtzinnigheid.

မိတ္တူမိတ္တူ Kr. en Ng. zich met de zaken

မိတ္တူမိတ္တူမိတ္တူ Arb. درجة rang, cere-

van anderen bemoeijen.

plaats, post.

မိတ္တူမိတ္တူ Mdj. z. v. a. မိတ္တူမိတ္တူ

မိတ္တူမိတ္တူ Kr. en Ng. zonde.

မိတ္တူမိတ္တူ Mdj. z. v. a. မိတ္တူမိတ္တူ

မိတ္တူမိတ္တူ Kr. en Ng. kwaad, slecht.

හෙතෙ

හෙතෙ

හෙතෙ of හෙතෙ Kr. tien.

van de Gloegoe bereid wordt.

හෙතෙ Ng. dheso, dorp; හෙතෙහෙතෙ

හෙතෙහෙතෙ de naam eener maand.

හෙතෙ in het eene of andere dorp.

හෙතෙ Kr. en Ng. kalkverkooper.

හෙතෙ Kr. en Ng. zondigen; zonde;

හෙතෙ Arb. دليل wegwijzer.

හෙතෙහෙතෙ zonden.

හෙතෙ Kr. huis, paleis; හෙතෙ

හෙතෙ Ng. bezitten, hebben; හෙතෙ

binnen,

bezitting, eigendom.

හෙතෙ Kr. bijnaam van den vorst.

හෙතෙ Kw. voornaam van vrouwen van

හෙතෙ voorzetsel voor werkwoorden.

hoogen rang; eene halfgodin,

හෙතෙ eig. naamw.

හෙතෙ Mdj. kom aan! welaan!

හෙතෙ Kr. en Ng. boete, straf.

හෙතෙ Kr. nacht; හෙතෙ over nacht.

හෙතෙ Kr. maken, doen, vervaardigen;

හෙතෙ Kw. zien.

werk, verrigting; හෙතෙ

හෙතෙ Ng. weg; හෙතෙ on

bepaald werk, beroep.

weg zijn.

හෙතෙ een ondergeschikt hoofd in een

හෙතෙ Kr. papier, dat van de schors

distrikt.

ഗണന

കണന

ഗണന Ng. koopwaren; കൃഷ്ണഗണന koop-
man; ബുദ്ധിഗണന koophandeldrijven.

കൃഷ്ണ Kw. schade, fout, misslag.
കണന Kr. en Ng. land, landschap.

ഗണന Kr. lang geleden; ഗണനഗണന lang
daarna.

കണനഗണന zie കണന
കണന Kr. en Ng. het planten.

ഗണന Kr. vragen.

കണന Ng. een rijp gewas.

ഗണന Arb. لا bidden; gebed.

കണന Kr. en Ng. te hulp komen.

ഗണന Kr. en Ng. eene zekere maat
rijst, die tot een kooksel ter voeding
van een huisgezin wordt vereischt.

കണന Kr. en Ng. bestendig, on-
afgebroken.
കണന Kr. en Ng. niet, zonder.

കണന Kr. en Ng buitengewoon.

കണന z. v. a. ഗണന

കണ

കണ Ng. toch; ഗണ ja toch.

കണ Kr. en Ng. dubbel; കണകണ
veelvoudig.

കണന Kr. en Ng. jaar.

കണ Kw. en, daarenboven.

കണന Kw. onderhoorigheden.

കണന Ng. slapen; de slaap.

കണ z. v. a. ഗണന

കണ of (കണ) Kr. en Ng. regtuit.

കിരീടം	കിരീടം
കിരീടം Kr. en Ng. klaar, helder, duidelijk.	കിരീടം zie കിരീടം
കിരീടം Ng. volgen, gehoorzamen,	കിരീടം zie കിരീടം
കിരീടം Kw. water.	കിരീടം Kr. en Ng. cinde.
കിരീടം Kr. en Ng. bewijs; കിരീടം	കിരീടം zie കിരീടം
എന്നു tot bewijs.	കിരീടം Ng. onderwijs, lecr.
കിരീടം zie കിരീടം	കിരീടം Kr. mond.
കിരീടം zie കിരീടം	കിരീടം of കിരീടം Ng. draad, vadem,
കിരീടം Ng. komen; komst; കിരീടം tot,	touw.
naar; കിരീടം waarheen? കിരീടം	കിരീടം Kr. en Ng. klaar, duidelijk.
mijne komst.	കിരീടം Kr. en Ng. bestendig, vast.
കിരീടം Arb. تقدير het onveranderlijke	കിരീടം Kr. en Ng. deksel.
besluit van God,	കിരീടം Kr. en Ng. onderteckening;
കിരീടം Kr. nog; കിരീടം dat nog.	datum; കിരീടം gedateerd.
കിരീടം Arb. تعظيم eerbied, hoog-	കിരീടം z. v. a. കിരീടം
achting.	കിരീടം z. v. a. കിരീടം

കിബ \

കിഡ \

കിയ്യു Kw. het hart.

കിബയ്യു Kr. gedaan, ten einde, op zijn.

കിയ Ng. oud, bejaard; തിട കിയകിയ
ouders.

കിബയ്യു Kr. en Ng. nat, vochtig.

കിബയ്യു zie കിബയ്യു \

കിയ്യു Kr. en Ng. planten; al hetgeen
uit den grond voortkomt; തിട കിയ്യു
ieder mensch.

കിബയ്യു Kr. en Ng. aanhoudend, be-
stendig, van duur.

കിയയ്യു Kr. en Ng. heer.

കിബ Kr. en Ng. geut, pijp; തിട കിബ

കിഡയ്യു Kr. en Ng. en, of.

കിഡയ്യു het water, dat door eene
geut loopt.

കിയ്യു Kr. van spijs of drank ver-
zadigd zijn.

കിയ്യു Kr. en Ng. hulp, bijstand; കിയ്യു
കിയ്യു helpen, bijstaan.

കിഡയ്യു Kr. en Ng. tegenspoed, on-
geluk.

കിഡ Kr. en Ng. vasten, ingetogen
leven; കിഡ കിഡ kluizenaar.

കിഡ Kw. lucht.

കിഡയ്യു Kw. grensscheiding.

കിഡയ്യു eig. naamw.

കിഡയ്യു Kr. water.

കിഡ Ng. drie.

കിഡ of കിഡ Kr. mensch, menschen.

കിഞ്ച

കിഞ്ച

കിഞ്ച Ng. ontmoeting, gezelschap.

കിഞ്ച Kr. en Ng. taal, spraak.

കിഞ്ചുഗാമി Kr. en Ng. bij gevolg, derhalve.

കിഞ്ചി Kr. en Ng. het hoofd van een distrikt, regent.

കിഞ്ചി Kr. en Ng. waar, wezenlijk;

കിഞ്ചി Kr. drie; കിഞ്ചിഗാമി dertig.

കിഞ്ചി Ng. waarheid.

കിഞ്ചി Kr. en Ng. onkwetsbaarheid.

കിഞ്ചി Kr. vervolgens, daarna.

കിഞ്ചി Kr. en Ng. uitrijden, toeren.

കിഞ്ചി Kr. en Ng. medegaan, mededoen.

കിഞ്ചി Kr. en Ng. beteekenis, uitlegging.

കിഞ്ചി Kr. waar, wezenlijk; കിഞ്ചി bewaarheid worden.

കിഞ്ചി z. v. a. കിഞ്ചി

കിഞ്ചി Ng. vallen.

കിഞ്ചി tempus, tijd.

കിഞ്ചി Ml. groetenis, heilwensch.

കിഞ്ചി Ng. ontvangst.

കിഞ്ചി Kr. ver, verre; കിഞ്ചി verte, afstand; കിഞ്ചി te ver.

കിഞ്ചി Kr. en Ng. toekomst.

കിഞ്ചി Kr. en Ng. een onbebouwd land.

കിഞ്ചി of കിഞ്ചി Kr. en Ng. evenwigt; weergade.

കിഞ്ചി Ng. hand.

ബഥാ\

ബഥാ\

കി. കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. eig. naamw.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. en Ng. onbeschroomd zijn.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Arb. ^{دعلي} تعلي hoog, verheven.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. z. v. a. കി. ^ദകി. ^ദകി. \

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. en Ng. buurman, buurlieden.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. en Ng. aangifte, bekendmaking.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. en Ng. gelasten, bevelen.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Ml. vriend, broeder.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr en Ng. het toe- en afnemen der maan.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. waar, wezenlijk.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. waarheid, zekerheid.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. half; de helft, het midden.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. en Ng. straf.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr, en Ng. regts.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. z. v. a. കി. ^ദകി. ^ദകി. \

ബ\

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kw. jong.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Ng. voorzetsel voor namen van personen van geringe afkomst.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. voornaam van den vorst.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. en Ng. zich oefenen.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. en Ng. gunst.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Arb. ^{اثنان} اثنان twee; കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. \

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. en, met, ook.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Maandag.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Kr. schoon, zuiver; deugzaam.

കി. ^ദകി. ^ദകി. ^ദകി. Ng. familie.

ᳵ᳚᳚

ᳵ᳚᳚

ᳵ᳚᳚ Kw. omtrek , kring; omgeving.

ᳵ᳚᳚ Kr. geweer.

ᳵ᳚᳚ Kr. en Ng. ofschoon , al-
hoewel.

ᳵ᳚᳚ Kr. en Ng. zuiver , heilig.

ᳵ᳚ Kw. vorst , koning.

ᳵ᳚᳚ Kr. niet doorgaan , niet geschie-

(ᳵ᳚ z. v. a. ᳵ᳚᳚)

den; ᳵ᳚᳚᳚᳚᳚᳚ het zal geschieden.

ᳵ᳚᳚ Ng. gij , u , uw. Dit woord wordt

alleen door den vorst gebruikt.

ᳵ᳚᳚ Kw. water.

ᳵ᳚᳚ Kr het is zoo , het is wel.

ᳵ᳚᳚ de naam eener maand.

ᳵ᳚᳚ Kr. wie , welke ?

ᳵ᳚᳚ Kr. slapen ; de slaap.

ᳵ᳚᳚ Kr. avond ; ᳵ᳚᳚᳚᳚᳚᳚

ᳵ᳚᳚ Kr. het hoofd.

te laat.

ᳵ᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Kr. en Ng. aangezien , dewijl.

ᳵ᳚᳚ Kr. en Ng. de vorstelijke fa-

ᳵ᳚᳚ Kw. verdwijnen , vergaan.

milie.

ᳵ᳚᳚᳚᳚᳚᳚ eig. naamw.

ᳵ᳚᳚ Kw. bidder , priester.

ᳵ᳚᳚ of ᳵ᳚᳚ Kr. ligchaam ; ᳵ᳚᳚᳚᳚᳚

ᳵ᳚᳚ Kr. en Ng. kleeid , kleederen ;

gij zelf.

ᳵ᳚᳚᳚᳚᳚᳚ kleeiding.

ᳵ᳚᳚᳚᳚᳚᳚ Kr. brief , geschrift , boek.

ബന്ധ

ബന്ധ

ദിദി ബന്ധം zie ബന്ധം

ദിദി ദിദി Kr. en Ng. de zon.

ബന്ധം Kr. en Ng. pottbakker.

ബന്ധം Ng. dikwijls.

ബന്ധം Kr. en Ng. gierig, inhalig.

ബന്ധം Kr. vreugde.

ബന്ധം of bij verkorting

ബന്ധം Kr. voet.

ബന്ധം eig. naamw.

ബന്ധം Kr. aangenaam, lekker.

ബന്ധം Kr. en Ng. en, met, ook.

ബന്ധം Kr. en Ng. het is wel.

ബന്ധം Kr. en Ng. aan niets gebrek

ബന്ധം Kr. en Ng. ziek; ziekte.

hebben, alles in overvloed bezitten.

ബന്ധം Kr. en Ng. vijftig.

ബന്ധം eig. naamw.

ബന്ധം Kr. en Ng. getuigen; betuigen

ബന്ധം Kw. de zon.

ബന്ധം betuigd.

ബന്ധം Kr. en Ng. de priesterlijke

ബന്ധം Ng. voet.

regtbank.

ബന്ധം Kr. buitengewoon, zeer.

ബന്ധം Kr. toen, wanneer.

ബന്ധം Kr. vreugde, blijdschap.

ബന്ധം Kr. gezamenlijk, gemeenschappelijk.

ബന്ധം Kr. een weinig.

ബന്ധം Kw. ziel, geest; ബന്ധം de

ബഹു

ബഹു

grootte Geest, God.

ബഹുതമുതലായു zamengesteld uit ബഹു

ബഹുതമുതലായു Arb. **صكابة** vrienden, leerlingen.

മുതലായു Kw. en മുതലായു Arb. **حيوان** beesten, schepselen.

മുതലായു Kr. van, door, wegens.

ബഹുതമുതലായു Kw. boschhoen.

മുതലായു Kr. dood (wordt alleen van den vorst gebezigd).

മുതലായു of മുതലായു Kr. één.

മുതലായു Ng. maand.

മുതലായു Ng. voornemens zijn.

മുതലായു Kr. en Ng. droefheid, moeite.

മുതലായു Ng. broeder, zuster, familie.

മുതലായു eig. naamw.

മുതലായു Kr. alle, alles.

മുതലായു eig. naamw.

മുതലായു Kr. en Ng. zich overhaasten.

മുതലായു Kr. en Ng. fout.

മുതലായു z. v. a. മുതലായു

മുതലായു Kr. grond, bodem, land; മുതലായു **മുതലായു** grondgebied.

മുതലായു Kr. en Ng. voortreffelijk.

മുതലായു Kw. wolk.

മുതലായു Kr. en Ng. iemand gegen zijn.

മുതലായു Ng. akkergrond, rijstveld.

മുതലായു Kr. verschijnen, opkomen.

සභා

සභා

සැහැන of සැහැන Kw. hemel.

සැහැන Ng. zilver.

සැහැන Kr. wijlen.

සැහැන Kr. en Ng. vijf en twintig.

සැහැන Kr. en Ng. zestig.

සැහැන Kr. en Ng. vier en twintig.

සැහැන Kr. welaan, komaan!

සැහැන Arb. سلام elkander groeten.

සැහැන de naam eener maand.

සැහැන Arb. سلامة geluk, heil.

සැහැන Kr. en Ng. twisten, vechten.

සැහැන Ng. wie, welke? සැහැන wie

සැහැන z. v. a. සැහැන

ook.

සැහැන Kr. en Ng. iemand min-

සැහැන Ng. koebeest.

achten.

සැහැන Kr. oud, bejaard; සැහැන

සැහැන Kr. bezig zijn; thans, juist.

de oudste.

සැහැන Kr. steen.

සැහැන Kr. eed.

සැහැන Kr. en Ng. fout; සැහැන

සැහැන de naam eener maand.

een van beiden.

සැහැන Kr. en Ng. smal, moeilijk

සැහැන Ng. verwisselen, ruilen.

(van eenen weg).

සැහැන Kw. alle, alles; geheel.

සැහැන Kr. besnijdenis.

ബഥ

ബഥ

ബഥ Kw. zeven; ^ദബഥ ^ദബഥ ^ദബഥ Zaterdag.

^ദബഥ of ^ദബഥ Kr. zij, zamen, alle;

ബഥ } eig. naamw.

^ദബഥ ^ദബഥ vereenigen; ^ദബഥ ^ദബഥ vereenigd;

ബഥ } Ng. tien.

^ദബഥ ^ദബഥ ^ദബഥ dergelijke.

^ദബഥ Ng. één; ^ദബഥ ^ദബഥ één voor één.

^ദബഥ Kr. en Ng. voorkomen, gelaat.

ബഥ of ^ദബഥ z. v. a. ^ദബഥ

^ദബഥ Kr. en Ng. fraai, schoon.

ബഥ ^ദബഥ Ng. in, binnen.

^ദബഥ ^ദബഥ Ng. antwoorden.

ബഥ Arb. ^دسجس zich nederbui-
gen, aanbidden.

^ദബഥ ^ദബഥ Kr. ^ദബഥ Ng. zoo veel,
zoo groot.

ബഥ z. v. a. ^ദബഥ

^ദബഥ Kr. en Ng. geheim, onzichtbaar.

^ദബഥ verk. van ^ദബഥ ^ദബഥ Kr. en Ng.

^ദബഥ ^ദബഥ Kr. en Ng. waterput.

mishandelen,

^ദബഥ ^ദബഥ Kr. verstaan, begrijpen.

^ദബഥ ^ദബഥ eig. naamw.

^ദബഥ ^ദബഥ Kr. eig. naamw.

^ദബഥ ^ദബഥ Arb. meerv. van ^دسيد heer.

^ദബഥ Kr. en Ng. twifelen, verlegen

^ദബഥ ^ദബഥ zie ^ദബഥ ^ദബഥ

zijn; verlegenheid.

^ദബഥ Kr. dag; ^ദബഥ ^ദബഥ dagen nacht.

^ദബഥ Kr. en Ng. beiden; tegelijk.

မိမိ

မိမိ

မိမိ Kr. reeds, geleden; မိမိ

မိမိ ရijkdom; မိမိ zich

မိမိ or မိမိ

rijk vertoonen.

မိမိ daarna, nadat.

မိမိ Kr. မိမိ Ng. de zee.

မိမိ Kr. dat niet, opdat niet (ne);

မိမိ Kr. kunnen, mogen, in

မိမိ maak u

staat zijn.

niet ongerust.

မိမိ Kr. en Ng. elk, ieder, alle.

မိမိ Kr. gij, u, uw.

မိမိ or မိမိ Kr. rijstveld.

မိမိ Kr. en Ng. belofte.

မိမိ Arb. صبر geduld.

မိမိ zie မိမိ

မိမိ Kw. zeggen.

မိမိ Kr. en Ng. scherts, kortswijl.

မိမိ Arb. سبب oorzaak, reden;

မိမိ eig. naamw.

omdat, dewijl.

မိမိ Kr. en Ng. welaan! het

မိ voorzetsel voor mannelijke waar-

zij zoo!

digheden, als: မိမိ vorst, ko-

မိမိ Ng. gekookte rijst.

ning; မိမိ God; မိမိ kluzenaar.

မိမိ Kr. en Ng. rijk, vermogend;

မိ Ng. die, welke, wat.

සඟ	සඟ
^{ධ.}
සි z. v. a. සඟ	^{ධ.}
සඟයුධ eig. naamw.
සඟ Kr. en Ng. negen; සඟහඟු
negentien.	සඟ
සඟු Kr. gezegd, voormeld,
භූසඟ Kr. en Ng. komst.	භූසඟු Kr. en Ng. vrucht; භූසඟු
^උ
සඟහඟු Kr. en Ng. jaartelling, jaar-
getal.	සඟු vruchten.
සඟසඟ Kr. en Ng. vermeederen,
toenemen.	සඟුසඟ Kw. beteekenis, uitlegging,
voorspelling.
^{ධ.}
සඟහුධ Ng. vermijden.	සඟහුසඟු Kr. piek, lans.
සඟහුසඟු Ng. overal.	සඟ Kr. woud, bosch.
සඟහුසඟු eig. naamw.	^{ධ.}
සඟු Ng. wagen, durven; dapperheid.
^{ධ.} ^ධ
සඟහුසඟු eig. naamw.	සඟහුසඟු Ng. geven, schenken.
^උ
සඟහු Kr. zeer, uitermate.	සඟහුසඟු සඟහුසඟු of සඟහු
^{ධ.}
සඟහු Kw. een digtbegroeide, on-
gebaande weg.	^{ධ.}
සඟහු en, voorts.
^උ
සඟහු Kr. zijn; සඟහුසඟු dat
er zij.

മാനം

മാനം

മാനമാന Kw. berg.

മാന or മാന Kw. jaar.

മാനമാന Kr. spreken.

മാനമാന Ng. genezen, herstellen.

മാനമാന Kw. uitmuntend; Excel-
lentie,

മാന Kw. schrift, geschrift.

മാന Kw. voorspoedig, gelukkig zijn.

മാന Kw. water.

മാന Ng. niet doorgaan, niet ge-
schieden.

മാനമാന Kr. spreken, verhalen.

മാന Kr. gedaante, soort; മാനമാന

മാന Kw. berg.

മാന van welke gedaante ook;

മാന Ng. begeren, verlangen; be-
geerte.

മാന eene gedaante aannemen;

മാനമാന paard; മാനമാന

മാന Kr. en Ng. einde; eindelijk.

van alle soorten; alle.

മാന Kr. en Ng naakt, bloot.

മാന Kr. spreken, verhalen; മാന

മാന Ng. bevreesd, bang zijn.

verhaald worden.

മാന Kw. God.

മാന Ng. leeren, onderwijzen.

മാന Kw. hoofd, gebiedcr.

മാന or മാന Kr. tijding, nieuws.

മാന Ng. vrouw; vrouwelijk.

മരം

മരം

മരം Kr. en Ng. de stam van eenen boom ; de boom zelve.

മരം Kr. en Ng. de laatste wil , testament ; മരം കരുതൽ erfgenaam maken.

മരം Ng. steen.

മരം naam van het zevende jaar der Windhoe.

മരം Kr. en Ng. gewoonte , aard.

മരം Kr. മരം Ng. naar gissing, omtrent.

മരം Kr. zwangerschap.

മരം Ng. de buik.

മരം Kr. en Ng. begin , aanvang.

മരം of മരം Ng. reeds , geleden ; മരം nadat , daarna.

മരം Kr. en Ng. acht ; മരം tachtig.

മരം Kr. en Ng. einde ; ten laatste.

മരം Kr. en Ng. de maan ; മരം Kr. maand.

മരം Ng. ijzer.

മരം Ng. het geheel.

മരം Kr. Hollandsch ; മരം Hollander ; മരം Holland.

മരം z. v. a. മരം

മരം Kr. മരം Ng. duidelijk , klaar , openbaar.

മരം Kr. en Ng. eene weduwe zonder kinderen.

പദം

പദം

എഴുത്തു Kw. schrift, geschrift.

പയ്യു Kr. en Ng. tijd.

മനസ്സ് Kr. en Ng. het medelijden.

പയ്യു Kr. kleinzoon, kleindochter.

എപ്പോഴും Kw. water.

മിഡ Kr. breed; breedte.

മിസ്സു Kr. welvaren; ^{മി}മിസ്സു ^{മി}മിസ്സു
welvaart, gezondheid.

മിസ്സു Kr. en Ng. uitkomst, ge-
boorte, begin.

മിസ്സു Ng. getal; ^{മി}മിസ്സു ^{മി}മിസ്സു
ontelbaar.

മി Kr. en Ng. een dubbeltje.

പയ്യു of പയ്യു Kr. en Ng. een vat,
emmer.

എപ്പോഴും Ng. mensch.

മിസ്സു Ng. schaaп, schapen.

എപ്പോഴും Kr. wakker worden, opstaan.

മിസ്സു Kr. en Ng. zaad.

മിസ്സു Kr. en Ng. omtrek, grens; ^{മി}മിസ്സു
^{മി}മിസ്സു ^{മി}മിസ്സു personen, die
in den omtrek wonen; ^{മി}മിസ്സു om-

എപ്പോഴും Arb. ^ووجود het aanwezig,
bestaan.

geven, omringd, begrensd.

മിസ്സു Arb. ^وواجب pligt; ^{മി}മിസ്സു
^{മി}മിസ്സു verpligt zijn.

^{മി}മിസ്സു Kr. na, achter.

മിസ്സു Kr. terug keeren; ^{മി}മിസ്സു ^{മി}മിസ്സു
terug brengen; ^{മി}മിസ്സു ^{മി}മിസ്സു antwoord.

හතන\

අයිනසනනන eig. naamw.

උද උද
යනන z. v. a. නනන

උද නනන Ng. bepalen; යනනන bepalings.

හ\

හ getalletter zeven.

හන Ng. zie daar! komaan!

හන Arb. ظاهر openbaar, zichtbaar;

geboren worden.

හන Kw. hoog; hoogte, verhe-
venheid.

හන Ng. en, met, ook.

හන Kr. en Ng. ster, sterren.

හන Kr. en Ng. voetspoor.

හ Kw. alle, alles.

හන Kr. kind, kinderen.

හන\

හන Ng. ziek; හනනනනනන iemand

ziek maken, zeer doen.

හනනනන Ng. twee; හනනනනනන

twee menschen.

හනනනන een titel bij de Javanen, hoofd.

හනනනන Ng. stilzitten, zwijgen.

හනන or හනන Ng. nadat.

හනන or හනනන Ng. straat, weg.

හනන Ng. gang, reis; wijze.

හනන or හනනන Kr. en Ng. tien
duizend.

හනනනන Kw. wolk.

හනනනන Kr. en Ng. zich boven an-
deren verheffen.

හනනනන Kw. water.

ကမာ

ကမာ

ကမာ^၀ Kr. en Ng. mes.

ကမာ^၀ Kr. vuur, brand.

ကမာ^၀ Luitenant.

ကမာ^၀ Kr. gelukkig, voorspoedig
zijn.

ကမာ^၀ Ng. meer; overtreffen.

ကမာ^၀ Kr. en Ng. eene kleine soort van
bamboe; de loop van een geweer.

ကမာ^၀ z. v. a. ကမာ^၀

ကမာ^၀ Ng. voorbij; voorbijgaan.

ကမာ^၀ Ng. lang geleden, voorleden.

ကမာ^၀ Ng. vergeten; ကမာ^၀ ver-
geet niet.

ကမာ^၀ Kr. en Ng. voorouders,
voorgeslacht.

ကမာ^၀ z. v. a. ကမာ^၀

ကမာ^၀ Kr. en Ng. tegenpartij,
tegendeel.

ကမာ^၀ Kr. eene beek.

ကမာ^၀ Kr. ကမာ^၀ Ng. fout.

ကမာ^၀ Kr. en Ng. los laten, den
vrijen loop geven.

ကမာ^၀ Kr. en Ng. los, vrij-
postig, lichtzinnig.

ကမာ^၀ eig. naamw.

ကမာ^၀ Kr. dadelijk, vervolgens.

ကမာ^၀ of ကမာ^၀ Ng. ander; vreemd;
ကမာ^၀ een vreemd land; ကမာ^၀

ကမာ^၀ behalve.

ကမာ^၀ Ng. kunnen; betamen.

បទ

បទ

ប្រយំ Ng. brief, geschrift.

ប្រិម Ng. vijf, ប្រិមប្រិម្យ vijftien.

ប្រិម Kr. lang, lang geleden; ប្រិមប្រិម

ប្រិម zeer lang geleden; ប្រិមប្រិម

ប្រិម្យ zoo lang als; ប្រិមប្រិមប្រិម

ប្រិម្យ voor altoos.

ប្រិម្យ Ng. grond, bodem.

ប្រិម្យ Ng. indien, in geval.

ប្រិម្យ Ng. gaan.

ប្រិម្យ of ប្រិម្យប្រិម្យ Kr. reis, gang.

ប្រិម្យ eig. naamw.

ប្រិម្យ Kr. gaan.

ប្រិម្យ Ng. ប្រិម្យ Kw. pas, zoo even.

ប្រិម្យ Kr. zich verheugen.

ប្រិម្យ Kr. en Ng. stof.

ប្រិម្យ Ng. hetgeen binnen gebragt

wordt; levering.

ប្រិម្យ Kr. in, binnen; diep.

ប្រិម្យ Kr. lip, lippen; ប្រិម្យប្រិម្យ

boven lip.

ប្រិម្យ Ng. weggaan, vertrekken.

ប្រិម្យ eig. naamw.

ប្រិម្យ Kr. meer; ប្រិម្យ overtreffen, voor-

bijgan; ប្រិម្យ alles overtreffend.

ប្រិម្យ Kr. en Ng. de hemel.

ប្រិម្យ Kr. en Ng. verminderen.

ប្រិម្យ Kr. ប្រិម្យ of ប្រិម្យ Ng. zitten;

een ambt, beroep; ប្រិម្យ neder-

zetten; behartigen; ប្រិម្យ

zitplaats.

ပကလ်

ဝ
ကတက Kw. weigeren.

ကံက Kr. en Ng. een kleine tempel naast
de huizen van inlandsche hoofden.

ဝ.ဝ
ကတကျ Kr. en Ng. breekijzer.

ဝ.
ကတကျ of ကတကျ Ng. herinnering.

ဝ
ကတကျ Kr. en Ng. stuursch, onbeleefd.

ကံ တံ z. v. a. တံ တံ
က က

ပလ်

ပလ် getalletter acht.

ပလ်ကျကျ Arb. straf.

ဝ
ပလ်ကျကျ Kr. het kwaad.

ပလ် z. v. a. ပလ်ကျ

ပလ် Hl. van.

ပလ် Kr. voorzetsel voor eigene namen
van mannen.

ပကလ်

ပလ်ကျကျ z. v. a. ပလ်ကျကျ

ပလ်ကျကျ Kr. en Ng. het snijden van
de rijst.

ဝ
ပလ်ကျကျ Kr. zitten.

ပလ်ကျကျ or ပလ်ကျကျ Kr. en Ng. dank.

ပလ်ကျကျ Kr. deze, dit; ပလ်ကျကျ thans.

ပလ်ကျကျ Kr. die, gene, dat.

ပလ်ကျ Kw. bestierder, vorst.

ပလ်ကျ Kr. en Ng. heet; hitte.

ဝ.ဝ
ပလ်ကျ z. v. a. ပလ်ကျ

ပလ်ကျ Kr. wat, welke? ပလ်ကျကျ waar-
om? ပလ်ကျကျ; daarenboven.

ဝ
ပလ်ကျကျ Kr. en Ng. komst.

ပလ်ကျကျ Kr. en Ng. bediende van
een voornaam persoon.

မာက

မာက

မာက^၀ Kr. wáár; မာမာမာမာ^၀ overal; မ

မာမာ^၀ waarheen?

မာမာမာ^၀ Kr. en Ng. aandeel aan eenen

diefstal of roof.

မာ^၀ Kr. en Ng. zit- of ligplaats

မာမာ^၀ Kr. hoeveel? မာမာမာ^၀ hoe-

veelheid, menigte.

မာမာ^၀ Kr. rijst, die nog in de airenis.

မာမာ^၀ Kr. en Ng. betamelijk, be-

hoorlijk.

မာမာမာ^၀ Kr. verzoek, bede.

မာမာ^၀ Ng. het bovenste gedeelte;

boven.

မာမာ^၀ of မာမာ^၀ Kr. en Ng. bestuur,

leiding, regering.

မာမာ^၀ Kr. en Ng. rotting, riet.

မာ^၀ Ng. lang; lengte; မာမာ^၀ ver-

lengen.

မာမာ^၀ Kr. gezamenlijk; tot de-

zelfde zaak behorende.

မာမာ^၀ Kr. en Ng. top, kruin.

မာမာ^၀ Kr. en Ng. eene kleine munt;

မာမာ^၀ rijkdom.

မာ^၀ of မာ^၀ Kr. en Ng. alle, zamen;

မာ^၀ Ng. hoeveel? မာမာ^၀ hoeveelheid,

menigte.

မာ^၀ zie မာမာ^၀

မာ^၀ zie မာမာ^၀

မာ^၀ မာမာ^၀ Ng. droefgeestig.

မာမာ^၀ Kr. en Ng. overal, waar ook.

ഗവ

ഗവ

പുറപ്പെട്ടു Kr. willen; പുറപ്പെട്ടു zich
verstouten.

പ്രത്യേകം Kr. en Ng. opgave; പരസ്യം
ബഹുമാനപ്പെട്ടു bekend maken.

പുറപ്പെട്ടു Kr. en Ng. aambeeld.

പ്രത്യേകം Kr. en Ng. bewijs, verhoog.

പുറപ്പെട്ടു Kr. en Ng. plaats.

പ്രത്യേകം മി. vriendschap.

പുറപ്പെട്ടു eig. naamw.

പുറപ്പെട്ടു Ng. een huwbaar meisje.

പുറപ്പെട്ടു Kr. en Ng. bevel; geregt.

പുറപ്പെട്ടു eig. naamw.

പുറപ്പെട്ടു Ng. gelooven, vertrouwen.

പുറപ്പെട്ടു Kw. berg.

പുറപ്പെട്ടു of പുറപ്പെട്ടു Ng. nabij, digtbij.

പുറപ്പെട്ടു Kw. komst.

പുറപ്പെട്ടു of പുറപ്പെട്ടു Kr. en Ng. oorlog.

പുറപ്പെട്ടു Kr. en Ng. soldaat.

പുറപ്പെട്ടു of പുറപ്പെട്ടു Kr. en Ng. on-
derzoek.

പുറപ്പെട്ടു Kw. voorzigtig zijn.

പുറപ്പെട്ടു Kr. en Ng. ambtenaar.

പുറപ്പെട്ടു Kr. പുറപ്പെട്ടു Ng. zaak, geding;
aangaande.

പുറപ്പെട്ടു Kr. പുറപ്പെട്ടു Ng. goed,
fraai, schoon; goedheid.

പുറപ്പെട്ടു Kr. en Ng. regtbank van
den vorst.

പുറപ്പെട്ടു Kw. vorst, koning.

പുറപ്പെട്ടു Kw. zelf.

പരി

പരി

പുറപ്പെട്ടു Kr. en Ng. bekleedsel,
versiersel.

പരി Ng. de dood.

പു Kr. behagen, verkiezen.

പരി Kw. heer; ^ദപരി veldheer.

^ദപരി Kr. gave, gifte.

^ദപരി Kr. en Ng. zeven; ^ദപരി elk zeven.

പരി Kr. en Ng. spijker.

^ദപരി Ng. wit.

^ദപരി Ng. gij, u, uw.

^ദപരി eén rang bij de Javanen.

^ദപരി Kr. verkrijgen, erlangen.

പരി m. ^ദപരി v. Kr. zoon, dochter, kind.

^ദപരി Kr. vogel.

പരി eig naamw.

പരി Ng. moeilijkheid; fout,
gebrek.

^ദപരി Kr. vragen.

പരി Kr. en Ng. slaan; ^ദപരി
geslagen worden.

^ദപരി Kr. en Ng. leer, onderwijs.

പരി Ng. twist, proces.

^ദപരി Ng. zeer, uitermate.

^ദപരി eig. naamw.

^ദപരി Kr. en Ng. overeenkomst,
gelijkheid.

പരി z. v. a. ^ദപരി

^ദപരി Kr. geloof, vertrouwen; ^ദപരി
^ദപരി gelooven, staat op iets maken.

^ദപരി Kr. ^ദപരി Ng. hoog-

မာမာ\

မာမာ\

land, rijstvelden, die niet onder water gezet kunnen worden.

မာမာ Kr. en Ng. hamer.

မာမာ Kr. en Ng. donker, duister.

မာမာ Kr. en Ng. eiland.

မာမာ Ng. veertig.

မာမာ Kr. en Ng. gedrag, handcl-wijze.

မာမာ Kr. en Ng. maal, keer; မာမာ de eerste; မာမာ eenmaal.

မာမာ Kr. en Ng. plaats, plank; een onbeschreven boek.

မာမာ pistool.

မာမာ z. v. a. မာမာ

မာမာ Kr. မာမာ Ng. plaats van bijeenkomst.

မာမာ Kr. en Ng. verzameld, ver-eenigd.

မာမာ Kr. en Ng. bijdrage, opbrengst, levering.

မာမာ Kr. en Ng. gelijk, effen.

မာမာ Kr. en Ng. het noodlot, fatum.

မာမာ Ng. vier.

မာမာ Kr. onderwijs.

မာမာ Kr. en Ng. jonge bladren.

မာမာ Ng. bloedverwant.

မာမာ Kr. en Ng. voorschrift, mon-delijk onderwijs.

မာမာ Kr. en Ng. vrucht.

မာမာ မာမာ Kr. en Ng. met elkan-

പരി\

പരി\

der spreken; anderen onderwijzen.

van elkander afscheid nemen.

പരി Ng. zij, zamen, alle; gelijk;

പരി Kw. koning, vorst.

പരി^oപരി^oNg. gelijk stellen.

പരി^o z. v. a. പരി\

പരി^oNg. nabij, naast.

പരി^oപരി^oKr. de grond, die zich in den omtrek van een huis bevindt.

പരി^oപരി^ozie പരി\

പരി^oNg. degen, sabel, zwaard.

പരി^oപരി^oKr. en Ng. uitscheiden, eindigen.

പരി^oKr. en Ng. licht; helder.

പരി^oKr. wensch, bede, gebed.

പരി^oപരി^oKr. en Ng. eene plaats op de Haloennaloen, waar de vorst zich aan zijne onderdanen vertoont.

പരി^oNg. dood; de dood.

പരി^oNg. en Ng. dak.

പരി^oപരി^oKr. zelf.

പരി^oപരി^oKr. en Ng. eene plaats, waar troepen gecampeerd zijn.

പരി^oKr. പരി^oNg. volstrekt, zekerlijk.

പരി^oKr. en Ng. oom (jongere vaders broeder).

പരി^oKw. water.

പരി^oKr. wit.

പരി^oKr. en Ng. afscheid; പരി^oപരി^o

പരി^o z. v. a. പരി\

പദം

പദം

പരിരക്ഷണം Kr. en Ng. beschutting,
bescherming, beschaduwing.

പ്രഥമം Kw. de eerste, voornaamste.

പരിധി Kr. പരിധി Ng. kleeding.

പരിവേഷം Kr. en Ng. Heer, Prins.

പദം

പരിസ്ഥലം Kr. plaats.

പ്ര Fr. de.

പരിവേഷം Kw. opperbevelhebber.

പ്ര Hi. den.

പരിവേഷം Kr. en Ng. beschuldiging,
aanklagte.

പ്ര Kr. eten; spijs, voedsel.

പ്ര Kr. en Ng. boete, straf.

പരിവേഷം Kr. en Ng. leedwezen, smart.

പ്ര Kr. medegaan, mededoen.

പരിവേഷം Kr. gezegde, woord.

പ്ര Kr. en Ng. gehugt.

പരിവേഷം Kr. en Ng. verheffing.

പ്ര Kr. en Ng. ijverig zijn.

പരിവേഷം Kr. en Ng. een krom mes.

പ്ര Kr. komen; komst; tot, aan,

പ്ര Kr. en Ng. voorspelling.

naar, door; പ്ര വേദനം waarheen?

പ്ര Kr. en Ng. opperpriester.

പ്ര പ്ര വേദനം doen komen, ontbieden;

പ്ര Kr. begeerte, wensch.

പ്ര of പ്ര വേദനം dat hij kome;

പ്ര Kr. en Ng. toegenegenheid.

aan; പ്ര വേദനം പ്ര വേദനം bij deszelfs komst.

ഡന്

ഭൂന്

ഡ്യൂ Kr. dorp; ^{ദ.ദ.ദ.ദ} കിടപ്പിടം

ഡ്യൂ Kr. en Ng. dobbelsteen.

dorpelingen; ^{ഡ.ഡ} ^{ദ.ദ} ഡ്യൂ ^{ദ.ദ} of ^{ദ.ദ} ഡ്യൂ de eerste, vorige; eerst.
trek van een dorp.

ഡ്യൂ Kr. en Ng. natuur, geaardheid.

ഡ്യൂ Kr. en Ng. natuur, geaardheid.

ഭൂ ^{ഭൂ} verk. van ^{ഭൂ} ^{ഭൂ} Kr. en Ng.

ഡ്യൂ Kr. verklaren, uitleggen,

slager.

openbaren, vertoonen.

ഭൂ ^{ഭൂ} Kr. en Ng. benijden, mis-

ഡ്യൂ Kr. hoofdoek.

gunnen.

ഡ്യൂ Ng. zelf.

ഭൂ ^{ഭൂ} Kr. geel; goud, gulden; ^{ഭൂ} ^{ഭൂ}

ഡ്യൂ Kr. ^{ഡ്യൂ} Ng. vallen; bevelen,

ഡ്യൂ ^{ഭൂ} de tijd wanneer de veld-

gelasten, ^{ഡ്യൂ} ^{ഡ്യൂ} gelast wor-

vruchten rijp zijn.

den; ^{ഡ്യൂ} aan.

ഭൂ ^{ഭൂ} Ng. naam; ^{ഭൂ} ^{ഭൂ} noemen.

ഡ്യൂ Ng. hoog, hoogte.

ഭൂ ^{ഭൂ} z. v. a. ^{ഭൂ} ^{ഭൂ}

ഡ്യൂ Hl. duit.

ഭൂ ^{ഭൂ} Generaal.

ഡ്യൂ Kr. kris, pook, ponjaard.

ഭൂ ^{ഭൂ} Ng. diep, diepte.

ഡ്യൂ Kr. en Ng. vorm, fatsoen.

ഭൂ ^{ഭൂ} Kr. en Ng. meester, baas.

ഭൂതം

ധാര

ഭൂധം eig. naamw.

ഭൂതം Ng. buiten.

ഭൂതം Kr. en Ng. tijd, uur.

ഭൂതം eig. naamw.

ഭൂതം Nr. en Ng. staan, regeren.

ഭൂതം eig. naamw.

ഭൂതം de naam eener maand.

ഭൂതം eig. naamw.

ഭൂതം Kr. en Ng. duim,

ഭൂതം Kr. en Ng. eene uitgestrektheid

groote toon.

gronds van vier Bahoës.

ഭൂതം de naam van het achste jaar

ഭൂതം Kr. en Ng. voorwaarde, belofte;

der Windhoe.

contract.

ഭൂതം de naam van het derde jaar

ഭൂതം Kr. voltallig zijn.

der Windhoe.

ഭൂതം Kr. gij, u, uw.

ഭൂതം Arb. **جمعة** eene week;

ധാര

ഭൂതം Vrijdag.

ധാര getalletter negen.

ഭൂതം Kr. ഭൂതം Ng. waken, bewaken.

ധാര z. v. a. ധാര

ഭൂതം Ng. haan.

ധാര z. v. a. ധാര

ഭൂതം Kr. en Ng. de wereld.

ഭൂതം Kr. en Ng. als, indien, wanneer.

അഥാ\

പദം\

എന്നാലിടം eig. naamw.

അപഹരിച്ചു Kr. en Ng. naar iets grijpen,

അന്വേഷിച്ചു Ng. onderzoeken; opmerken.

പകken.

അവിടെ Kr. അവിടെ Ng. waar, we-

അപഹരിച്ചു Kr. schieten.

zenlijk.

അപഹരിച്ചു Kr. en Ng. zich onderwerpen,

അപഹരിച്ചു eig. naamw.

overgeven; zich naar eenen an-

അപഹരിച്ചു Kw. vervolgens, daarna.

deren schikken.

അപഹരിച്ചു Kr. geld.

അപഹരിച്ചു Kr. en Ng. naderen.

അപഹരിച്ചു eig. naamw.

അപഹരിച്ചു Kr. schrijven; അപഹരിച്ചു ge-

അപഹരിച്ചു Kr. ouderdom, leeftijd.

schreven.

അപഹരിച്ചു Kw. God.

അപഹരിച്ചു Kr. weten, kennen; അപഹരിച്ചു

അഥാ\

അപഹരിച്ചു te kennen geven.

അപഹരിച്ചു z. v. a. അപഹരിച്ചു\

അപഹരിച്ചു Ng. vermijden, onderlaten;

അപഹരിച്ചു Kr. en Ng. overslaan, over-

അപഹരിച്ചു en അപഹരിച്ചു geb. wijs.

schrijven; zich uitbreiden.

അപഹരിച്ചു Kr. verhalen; അപഹരിച്ചു

അപഹരിച്ചു Kr. aanbieden.

അപഹരിച്ചു verhaald worden.

ကောသလ

ကောသလ

ကောသလ၌ Kr. geven , aanbieden ; ကောသလ

ကျွတ်၍ scheuring.

ကောသလ၌ gegeven worden ; ကောသလ၌
of ကောသလ၌ ik geef , bied aan.

ကောသလ၌ Kr. en Ng. bepalen , aan-
wijzen ; ကောသလ၌ ကောသလ၌ gereed maken.

ကောသလ၌ Kr. naderen.

ကောသလ၌ Kr. naderen.

ကောသလ၌ Ng. vatten , oppakken.

ကောသလ၌ Kr. en Ng. strijdigh handelen ;

ကောသလ၌ Kr. en Ng. omvademen ; ကောသလ

zijne verplichtingen niet nakomen.

ကောသလ၌ lastdrager.

ကောသလ၌ Kr. geheim houden ,

ကောသလ၌ Kr. en Ng. iemand verraderlijk
aanvallen.

verbergen.

ကောသလ၌ Kr. droomen ; ကောသလ၌ droom.

ကောသလ၌ Kr. en Ng. steken ; ကောသလ၌

ကောသလ၌ Ng. zweren , vloeken.

elkander steken.

ကောသလ၌ Kr. vatten , oppakken.

ကောသလ၌ Ng. zeggen , verhalen ; ကောသလ၌

ကောသလ၌ Kr. en Ng. slaan.

verhaald worden.

ကောသလ၌ Kr. zich van iets onthouden ;

ကောသလ Kr. en Ng. ziel.

ကောသလ၌ geb. wijs.

ကောသလ၌ Kr. en Ng. scheuren ; ကောသလ၌

ကောသလ၌ Kr. beloven.

ലധാ

ലധാ

അടയാൾ Kr. en Ng. doorwaden; അടയാൾ
over zee; അടയാൾ അടയാൾ അടയാൾ naar over
zee gebannen worden; അടയാൾ അടയാൾ
അടയാൾ ik kom van over zee.

അടയാൾ ^ഓverpachten, verhuren.
അടയാൾ Ng. geluid maken, inhouden;
അടയാൾ geluid, inhoud; അടയാൾ അടയാൾ
overeenkomstig den inhoud.

അടയാൾ Kr. en Ng. noemen, aan-
roepen, bidden.

അടയാൾ Kr. hart, inborst.

അടയാൾ Kr. en Ng. dragen.

അടയാൾ Ng. weder, nog eens, op nieuw.

ലധാ

അടയാൾ Ng. ik, mij, mijn, wij, ons.

ലധാ (Suf.) uw.

അടയാൾ Kr. അടയാൾ Ng. ofschoon, mis-
schien.

ലധാ Kw. z. v. a. അടയാൾ

അടയാൾ Ng. stilstaan, stilhouden; zwij-
gen.

ലധാ Ng. gezegd, voormeld.

ലധാ Kr. en Ng. overtuigd van iets zijn.

അടയാൾ Kr. en Ng. dienen, ver-
strekken.

ലധാ Kr. hoog, verheven.

ലധാ / z. v. a. ലധാ

അടയാൾ Kr. en Ng. verwijderd, af-
gelegen; verschillend; vreemd;

അടയാൾ Kr. pachten, huren; അടയാൾ

ඒක

ඒක

- ඒක වර්ණයක් කි විසිල්ලි ක්ලර් ;

ඒකයා of ඒකයා Kw. මිණි.

ඒක වර්ණයක් කි දි වැනි ක්ලර්
වරාදිලිලි ක්ලර්.

ඒක වර්ණයක් කි දි වැනි ක්ලර් Kr. ආ Ng. හි ඒකාන්ඩ
ඒකාන්ඩ, ලලරින.

ඒකාන්ඩ Kr. ආ Ng. නිදර්ස්ටර්ටි, අස්ටර්ටි.

ඒකාන්ඩ Kr. නිමින, ඔනිමින.

ඒකාන්ඩ z. v. a. ඒකාන්ඩ ඒකාන්ඩ කම හිරි!

ඒකාන්ඩ Kr. ආ Ng. වරුකින, ඒකින ;

ඒකාන්ඩ Ng. වල.

ඒකාන්ඩ ඒකාන්ඩ ඒකින ;

ඒකාන්ඩ Kr. ෂාප.

ඒකාන්ඩ ඒකින ඒකින.

ඒකාන්ඩ Kr. ඒකින ; අන්වර්ණ.

ඒකාන්ඩ ඒකින. නාම.

ඒකාන්ඩ ඒකින

ඒකාන්ඩ Kr. ආ Ng. රිනවල.

ඒකාන්ඩ Kr. ඒකින, හිරින, හිරින, ඔනිමින.

ඒකාන්ඩ Ng. හර්ටිබිස්ට.

ඒකාන්ඩ Kr. ආ Ng. ඒකින හි දි ඒකාන්ඩ.

ඒකාන්ඩ Ng. ඒකින, ඒකින ; ඒකින

ඒකාන්ඩ Kr. ඒකින, නාම හිරින
ඒකින.

ඒකාන්ඩ Kr. ආ Ng. ෂුමින.

ඒකාන්ඩ of ඒකාන්ඩ Ng. ලින.

ඒකාන්ඩ Kr. ආ Ng. වර්බිඩින, ඔනිමින

ၤကၢ

zeggan; ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ verboden worden.

ၤကၢ Ng. naderen, komen; ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ

ၤကၢ ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ elkander naderen.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. trachten, pogen; ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ

ik zal trachten.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. en Ng. schuimen; ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ ^{ၤကၢ}ၤမၤမၤ

schuim.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Ng. onderwijzen.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. en Ng. schilder.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. en Ng. bevelen.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. en Ng. inhalig zijn.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Ng. onderwijzen.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} eig. naamw.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. onderzoeken.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. en Ng. zien; weten; onder-

ၤကၢ

zoeken; ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} geb. wijs; ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ}

^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} doen zien, opmerken; op-

letten; ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} geb. wijs.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. en Ng. ongerust zijn.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. en Ng. erven; ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ}

erfgenaam, bloedverwant.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kw. beginnen; ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} begin.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Arb, ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} waardenen; waar-
dering.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Ng. oorzaak, reden.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} Kr. en Ng. voortgaan, zich
uitbreiden.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} of ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} Kr. weg; ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} opweg;

^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} langs, door middel van.

ၤကၢ ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} ^{ၤကၢ} eig. naamw.

எய்

என்

ஏற்து^{டி} Kr. halen.

எய்ய^{டி} eig. naamw.

ஏய^{டி} Kw. scheppen; ஸ்ரீ^{டி} ஏய^{டி} ஸ்ரீய^{டி}

என்^{டி} zie எய்ய^{டி}

de schepper der wereld.

எய்ய^{டி} Ng. z. v. a. எய்ய^{டி}

ஏற்து^{டி} Kr. en Ng. een helder vuur.

எய்ய^{டி} Kw. gelooven, gehoorzamen.

எய்^{டி} of ஏ^{டி} Ng. aan, naar, door.

எய்ய^{டி} Ng. dooden; என்^{டி} dood; என்^{டி}

எய்^{டி} Kr. en Ng. schuinte, helling.

de dood; எய்ய^{டி} gedood of uit-

எய்ய^{டி} Kr. hooren; verstaan.

gedoofd zijn; எய்ய^{டி} elkan-

எய்ய^{டி} Kr. geven; எய்ய^{டி} gegeven.

der dooden.

எய்ய^{டி} eig. naamw.

எய்ய^{டி} Kr. spreken, antwoorden.

எய்ய^{டி} Kr. எய்ய^{டி} Mdj. zoo-

எய்ய^{டி} z. v. a. எய்ய^{டி}

danig, aldus.

எய்ய^{டி} Kr. begraven.

எய்ய^{டி} Kr. en Ng. noodzaken, dwingen.

எய்ய^{டி} of எய்ய^{டி} Kr. en Ng. uit-

எய்ய^{டி} Arb. مخلوق schepselen.

rekenen, uitleggen.

எய்ய^{டி} Kr. uitkomen, uitgaan; op-

எய்ய^{டி} Kr. geld leenen.

brengen; betalen,

எய்ய^{டி} Ng. goud.

ലിപ്

ലിപ്

ലിപ്തം Arb. ملايكه engel.

ലിപ്തം Kr. en Ng. bedaren, zich

ലിപ്തം Kr. en Ng. verwer.

gerust stellen.

ലിപ്തം Kr. en Ng. opwellen, opborrelen.

ലിപ്തം Ng. nedergaan, afgaan.

ലിപ്തം Kr. en Ng. zich uitbreiden,

ലിപ്തം Kr. hooren.

vergrooten.

ലിപ്തം Kr. en Ng. bidden, aanbidden.

ലിപ്തം Kr. en Ng. eenen voortgang

ലിപ്തം Kr. dooden; ലിപ്തം dood.

nemen.

ലിപ്തം Arb. سجد overwinnen.

ലിപ്തം Kr. en Ng. arm, behoeftig.

ലിപ്തം Kr. hooren.

ലിപ്തം Kr. en Ng. eigendom, be-

ലിപ്തം Kr. en Ng. uitkomen, ver-

zitting.

schijnen, geboren worden.

ലിപ്തം Kr. ലിപ്തം Ng. ingaan;

ലിപ്തം Kr. en Ng. vet; ലിപ്തം

ലിപ്തം hetgeen binnen gebragt

zeer vet.

wordt, levering.

ലിപ്തം Kw. ik, mij, wij, ons.

ലിപ്തം Arb. فحص naauwkeurig

ലിപ്തം Kr. en Ng. bestieren.

onderzoek doen.

ലിപ്തം Kr. ലിപ്തം Ng. dat, opdat.

වඳා

වඳා

ඉවතා Kr. en Ng. wolk.

ඉඉතාඉඉ Ng. op deze wijze.

ඉඳා Kr. vliegen.

ඉඳාඳාඳා eig. naamw.

ඉඳාඳා Kr. ontmoeten.

ඉඳාඳා Kr. en Ng. vertrekken ;

ඉ z. v. a. ගාඳා

ගාඳාඳා vertrek.

ඉඳාඳා Ng. eten ; ගාඳාඳා spijs , levens-
middelen.

ඉඳාඳා Kr. en Ng. tijd , getijde.

ඉඳාඳා Kr. en Ng. verslinden.

ඉඳාඳා Kr. en Ng. stichten, bewerken.

ඉඳාඳා Kr. en Ng. niet.

ඉඳාඳාඳා Kr. en Ng. een afgod van
iets maken.

ඉඳාඳාඳා Kr. antwoorden ; vergelden.

ඉඳාඳා Kr. ඉඳාඳා Ng. opklimmen.

ඉඳාඳා Kr. ඉඳාඳා Ng. zullen ; het-
geen toekomstig is ; ඉඳාඳාඳා ඳාඳා
heden avond.

ඉඳාඳා Kr. ඉඳාඳා Ng. aangaande.

ඉඳාඳා Kr. vinden ; ඉඳාඳා ඳාඳා ontmoeten.

ඉඳා Kr. en Ng. open ; ඳාඳාඳාඳා
openen.

ඉඳා Kr. en Ng. omringen.

ඉඳාඳා Kr. luiden , inhouden ; ගා

ඉඳාඳා Kr. en Ng. en , of.

ඉඳාඳා of ඉඳාඳා Ng. zoodanig , aldus.

ඳාඳා geluid , inhoud ; ඳාඳාඳාඳා

မာဂါး\

geluid maken , lezen.

ခါတုဇံ ၊ ခါတုဇံ ၊ Kr. en Ng. aanzien ,
aanstaren.

မာဂါး\

မာဂါး getalletter één.

မာဂါး Arb. غائب onzichtbaar.

မာဂါး Kr. de wijze hoe.

မာဂါး Ng. plaats.

မာဂါး Ng. vuur.

မာဂါး eig. naamw.

မာဂါး Ng. vervangen.

မာဂါး Kr. en Ng. hangen , ophangen ,
in beslag nemen ; မာဂါး hangende.

မာဂါး Kr. en Ng. beloonen , vergelden ,
begiftigen , verleenen.

မာဂါး\

မာဂါး Kr. en Ng. belooning.

မာဂါး Kr. en Ng. berg.

မာဂါး verk. van မာဂါး Kw. heer. Ou-
ders noemen hunne kinderen မာဂါး

wanneer dezelve boven hen in rang
verheven zijn.

မာဂါး Kw. berg.

မာဂါး of မာဂါး Kr. en Ng. onderwezen
worden ; zich op iets toeleggen.

မာဂါး Kw. begrijpen , verstaan.

မာဂါး eig. naamw.

မာဂါး Kw. schrift , geschrift.

မာဂါး Kr. huisvrouw , echtgenoot.

မာဂါး Kr. en Ng. zaag.

မာဂါး Kr. huis ; မာဂါး woonplaats ;

ကမ္ဘာ

ကမ္ဘာ

ကမ္ဘာဝယ် of ကမ္ဘာပေါ်တွင် wonen, bewonen.

ကျောက်ခဲ Kw. steenachtige grond.

ကမ္ဘာဝယ် Kr. koopwaren; ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျောက်ခဲ
man.

ကျောက်ခဲ Ng. brengen, dragen.

ကျောက်ခဲပင် or ကျောက်ခဲပင် Kr. en Ng.
kreupelbosch, doolweg.

ကျောက်ခဲ Ng. doen, maken; werk; ကျောက်ခဲ

ကျောက်ခဲပင် een proces aangaan;

ကျောက်ခဲပင် ? beroep, kostwinning.

ကျောက်ခဲ Kr. en Ng. drijven.

ကျောက်ခဲ ? Kr. hart; ကျောက်ခဲ ? behartigen.

ကျောက်ခဲ Kw. zich verheugen; ver-
rast worden.

ကျောက်ခဲ ကျောက်ခဲ Ng. zoeken, nasporen.

ကျောက်ခဲ or ကျောက်ခဲ spoedig, gauw.

ကျောက်ခဲ Kr. en Ng. schrik; afkeer;

ကျောက်ခဲ Kr. en Ng. donder.

ကျောက်ခဲ schrikken, beven.

ကျောက်ခဲ Kr. en Ng. heerendiensten

ကျောက်ခဲ Kr. en Ng. slaan.

doen; ကျောက်ခဲ ကျောက်ခဲ die heeren-

ကျောက်ခဲ Kr. en Ng. wegjagen.

diensten doen moet.

ကျောက်ခဲ Kw. heer; ကျောက်ခဲ iemand voor

ကျောက်ခဲ Ng. willen.

heer erkennen,

ကျောက်ခဲ Kr. en Ng. een lijk onge-

ကျောက်ခဲ Kr. leven; het leven.

graven laten liggen.

അല

അഅ

അഡു Kw. spoed, haast.

അഡു Fr. Gouverneur.

അഡു Fr. Gouvernement.

അഡു Kr. bezitten, hebben; അഅഡു
അഡു of അഅഡു bezitting.

അഡു Kr. en Ng. in leen hebben;
അഅഡു leengoed, apanage.

അഅഡു Kr. en Ng. blad; അഅഡു
അഅഡു of അഅഡു blade-
ren, loof.

അഡു Kr. en Ng. de handen naar iets
uitstrekken; naar iets verlangen.

അഡു Ng. overeenstemming; za-
menspanning, vereeniging.

അല of അഅല Kw. geloof, religie.

അല Kr. en Ng. vruchtbaarheid.

അല of അഅല Ng. wapen.

അല Kr. en Ng. verbaasd, ver-
wonderd zijn.

അല Kr. en Ng. een spel, effen of
oneffen.

അല Ng. een kleine vogel, waarvan
het wijfe tot vechten gebruikt wordt.

അല Kr. en Ng. splitsen, ver-
deelen; wanhoopen.

അല Ng. ligt, gemakkelijk.

അല Ng. lagchen.

അല Kr. en Ng. gambir.

അഅ Kr. അഅ Ng. gelooven.

അഅ z. v. a. അഅ

အေမာ

အေမာ

အေမာ en အေမာ^၁ verk. v. အေမာ^၁ en အေမာ^၁

အေမာ^၁ Kr. zeer heet; groote hitte.

အေမာ^၁ Kr. vijf; အေမာ^၁ vijftien.

အေမာ^၁ Kw. de aarde.

အေမာ^၁ Kr. en Ng. roemen, prijzen.

အေမာ^၁ Kr. en Ng. ster, orde.

အေမာ^၁ Kr. en Ng. optellen; somma.

အေမာ^၁ Kr. en Ng. kapmes.

အေမာ

အေမာ^၁ Ng. dadelijk, aanstonds.

အေမာ^၁ naam van het zesde jaar der Windhoe.

အေမာ^၁ of အေမာ^၁ Kr. morgen; toekomstig.

အေမာ^၁ Ng. slechts, alleen.

အေမာ^၁ Ng. water.

အေမာ^၁ Kr. en Ng. bovenarm; een vierde gedeelte van eene djoeng.

အေမာ^၁ Ng. kind, onderdaan, knecht.

အေမာ^၁ Kw. kunnen, bekwaam zijn.

အေမာ^၁ Ng. goed, schoon; goedheid.

အေမာ^၁ Ng. regt, waar, wezenlijk.

အေမာ^၁ Kr. wegwerpen; verbannen.

အေမာ^၁ Kr. groote rivier, stroom.

အေမာ^၁ Ng. achter, na.

အေမာ^၁ Kr. en Ng. toorn, vloek.

အေမာ^၁ Kr. en Ng. blaauw.

အေမာ^၁ Ch. pachter.

အေမာ^၁ Ng. jagt; အေမာ^၁ jagen.

အေမာ^၁ Ng. gestampte rijst.

മലയാളം	അർബിക്	ഇംഗ്ലീഷ്	മലയാളം
അപ്രകാരം	Arb. بورك	tot zegen ver-
strekken.	മുതലായം Ng. verschil, onderscheid.
അപ്രകാരം			മുതലായം Kr. en Ng. beleid, doorzigt,
verstand, wijsheid.
അപ്രകാരം		gezuiverd.	മുതലായം Kr. ligchaam.
അപ്രകാരം		Kr. en Ng. zaak, goed; അപ്രകാരം
goederen.	മുതലായം Ng. het hart.
അപ്രകാരം		Ng. toen, wannecr.	മുതലായം Kr. neen, niet.
അപ്രകാരം		Hl. boek.	മുതലായം eig. naamw.
മുതലായം		Ng. moeder.	മുതലായം Kr. het hart.
മുതലായം	verb. met അപ്രകാരം	misschien.	മുതലായം eig. naamw.
മുതലായം		Kr. en Ng. achterdochtig.	മുതലായം Arb. باطل ijdel, vruchteloos.
മുതലായം		Kw. kunnen, bekwaam zijn.	മുതലായം Kr. en Ng. uitleggen, verklaren.
മുതലായം		Kr. dragen, brengen.	മുതലായം eig. naamw.
മുതലായം		Kr. en Ng. dorps hoofd.	മുതലായം Kr. en Ng. taal; അപ്രകാരം
vertalen.
മുതലായം		Ng. zullen.	മുതലായം Ng. kunnen, in staat zijn.

အာရှ

အာရှ

ကျောဝတ် Kw. kleeding.

အာရှသို့ Ng. terug keeren.

၉ /
အာရှ de naam eener maand.

အာရှ Kr. en Ng. worp; အာရှအား
werpen.

ကျော့ကျော့ Ng. morgen; toekomstig.

၉
အာရှ Kr. en Ng. bepalen.

အာရှအား အာရှအား Kr. en Ng. welge-
maakt (van het ligchaam).

၉
အာရှ Kr. branden, verbranden.

အာရှ Kr. en Ng. onderhoorigheid;

အာရှ Kr. အာရှသို့ Ng. vader.

အာရှအား အာရှအား
hetgeen onder
mij behoort.

အာရှသို့ Kw. raadsheer, regent.

ကျောဝတ် Kw. de aarde.

အာရှ Kr. zullen.

ကျော့ Ng. wegwerpen, verbannen.

ကျော့ Kr. en Ng. overspel bedrijven.

အာရှ Kr. en Ng. volk, onderdanen.

ကျော့အား အာရှအား
noote.

အာရှ Kr. en Ng. rustbank ; အာရှသို့

ကျော့ Kr. vervolgen.

အာရှသို့
woning.

အာရှ Kr. en Ng. misschien.

အာရှအား အာရှအား
Kr. en Ng. ongelukkig ; onheil.

ကျော့ Kr. en Ng. de aarde.

၉
အာရှအား အာရှအား
Mi. bezoldigen, bekostigen.

ကျော့အား Kw. koning, vorst.

ကော

ကော

ကောကော Kr. groeten ; ကောကော

ကော verkorting van ကော

ကောကော Kr. groeten ; ကောကော

ကော or ကော Kw. vernietigen ; twee partijen met elkander

ကော Mi. fraai , schoon.

gen ; twee partijen met elkander

ကော Kr. en Ng. straatroover ;

verzoenen.

ကော streetroof.

ကော Kr. en Ng. volk ; ကော

landslieden,

ကော z. v. a. ကော

ကော Ng. nacht.

ကော Ch. voornaam.

ကော Kr. en Ng. baren , ter wereld

ကော Kr. ကော Ng. vreugde.

brenge.

ကော Ng. zeer , uitermate,

ကော Kr. en Ng. uitspreiden,

ကော Ng. groote rivier.

ကော Ng. zich verwijderen , vlugten.

ကော Kr. en Ng. verwarren , ver-

ကော Ng. bedorven , defect,

dwalen.

ကော Kr. en Ng. oorzaak , begin,

ကော

ကော eig. naamw.

ကော eenige , weinige ; ကော

ကော Kr. en Ng. een lijk.

ကော een weinig ; ကော het minimum.

ᑭᑭᑭ

ᑭᑭ

ᑭᑭᑭᑭ Kr. hoeden, weiden.

ᑭᑭ Kr. en Ng. rijst snijden.

ᑭᑭ Kr. en Ng. met minachting van anderen spreken.

ᑭᑭᑭᑭ Ng. aangenaam maken; ᑭᑭᑭᑭ dat het hun aangenaam worde gemaakt.

ᑭᑭᑭᑭ Kr. en Ng. op iets staan.

ᑭᑭᑭᑭ Kw. berg.

ᑭᑭ Ng. wáár; ᑭᑭᑭᑭ overal.

ᑭᑭ Kr. terug keeren, naar huis gaan; ontslaan; ᑭᑭᑭᑭ terugkeering;

ontslag, ᑭᑭᑭᑭ ontslagen worden.

ᑭᑭᑭᑭ Kr. zeggen, spreken.

ᑭᑭᑭ

ᑭᑭᑭᑭ voor ᑭᑭᑭᑭ Kr. op

iets vertrouwen.

ᑭᑭᑭ Ng. roepen, ontbieden.

ᑭᑭᑭ Ng. tot, naar.

ᑭᑭᑭᑭ Kr. zenden.

ᑭᑭᑭᑭ Kr. tot, naar; ᑭᑭᑭᑭ

ᑭᑭᑭᑭ wachten, verlangen.

ᑭᑭᑭᑭ Kr. beneden.

ᑭᑭᑭᑭ Kr. en Ng. van geringe afkomst

zijn; ᑭᑭᑭᑭ ᑭᑭᑭᑭ het gemeene volk.

ᑭᑭᑭᑭ Kr. aanbieden, geven.

ᑭᑭᑭᑭ Kr. en Ng. met het hoofd knikken.

ᑭᑭᑭᑭ of ᑭᑭᑭᑭ Kr. en Ng. spreken, verhalen;

ကော့

ကျော့ Kr. en Ng. rooven.

ကော့ Ng. pogen , streven , doelen.

ကော့ဝံ Ng. omgaan , verkeereren.

ကျော့မံ့ ဂေ့ဖျေ့ ဂေ့ဖျေ့ ဂေ့ဖျေ့
gevoelen , denken.

ကော့ဝံ့ noemen.

ကျော့ဝံ့ Kr. en Ng. in orde brengen ,
regelen.

ကျော့ Kr. dáár ; ကျော့ Kr. hier.

ကျော့ Kr. en Ng. aankleven , vast-
houden ; ကော့ ဂေ့ဖျေ့ geb. wijs.

ကျော့ Kr. en Ng. bewaken,

ကျော့ Ng. gevoelen , denken.

ကျော့ Kr. vóór , in tegenwoordigheid van.

ကျော့ Kr. zoenen ; aanbidden.

ကျော့ Kr. en Ng. tegelijk , tevens.

ကော့

ကျော့ Kr. (ကျော့ Ng. bederven.

ကျော့ Kr. en Ng. aankleeden.

ကျော့ Kr. en Ng. om hulp vragen.

ကျော့ Ng. uitnoodigen.

ကျော့ Ng. vóór , vooruit ; aanstaande,

ကျော့ Kr. en Ng. ondersteunen.

ကျော့ Kr. en Ng. afdoen , ten einde
brengen.

ကျော့ Kr. en Ng. opligten,

ကျော့ Ng. volgen , vergezellen.

ကျော့ Kr. en Ng. vrees , ontzag in-
boezemen ; ကျော့ ဂေ့ဖျေ့
worden.

ကျော့ Ng. hooren ; ကျော့ ဂေ့ဖျေ့ geb.

wijs van ကျော့ ဂေ့ဖျေ့
doen hooren.

ഭാഷ \

ഭാഷ \

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. en Ng. opdrogen ; dorst
lijden.

മരണമുണ്ടാകുന്നു z. v. a. മരണമുണ്ടാകുന്നു \
മരണമുണ്ടാകുന്നു Ng. voorzigtig zijn.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. മരണമുണ്ടാകുന്നു Ng. erkennen , be-
kennen , belijden.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. en Ng. aanmoedigen.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Ng. twisten , kampvechten.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. en Ng. tellen ; മരണമുണ്ടാകുന്നു of
മരണമുണ്ടാകുന്നു geteld worden.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. en Ng. omgeven , omringen.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. en Ng. aanvullen.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Arb. **جاء** behoorlijk onder-
zoeken ; മരണമുണ്ടാകുന്നു iets , dat be-
hoorlijk onderzocht is.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. മരണമുണ്ടാകുന്നു
Ng. gehoorzamen ; മരണമുണ്ടാകുന്നു
geb. wijs.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Ng. staan ; മരണമുണ്ടാകുന്നു doen
staan , oprigten.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. en Ng. links gaan ; മരണമുണ്ടാകുന്നു
zondigen.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. en Ng. aanbieden , ant-
woorden ; മരണമുണ്ടാകുന്നു ik bied aan ;
മരണമുണ്ടാകുന്നു aangeboden ; മരണമുണ്ടാകുന്നു aanbod ,
antwoord.

മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. en Ng. schaken , ontvoeren.
മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. en Ng. onderdanig zijn ,
dienen.
മരണമുണ്ടാകുന്നു Kr. elk twee.

ഭാഷ \	ഭാഷ \
<p>എടാമുവു Kr. en Ng. rijstvelden be-
bouwen.</p>	ബ ക്കാത geb. wijs.
എടാമുവു Kr. en Ng. koken.	ഈ മി ഴി ഴി Ng. overtreffen.
എവു Kr. en Ng. bewerken.	<p>ഈ വു ഴി Kr. en Ng. toestaan , vergun-
nen ; ഹാ ബി വു ഴി of എ ഴി ഴി വു ver-
gund worden.</p>
ഈ എ വു ഴി Kr. en Ng. langwerpig.	എ ഴി വു Arb. علم wetenschap.
<p>ഈ എ വു Kr. en Ng. zich naar eene
speelplaats begeven.</p>	<p>ഈ ഴി ഴി Kr. doen gaan , verrigten ,
ten uitvoer brengen ; ഹാ വു ഴി ഴി ഴി
gebeuren , gewoon zijn.</p>
ഈ വു Kr. en Ng. dorst.	ഈ വു Kw. leger , slagveld.
<p>ഈ എ വു ഴി Ng. doen gaan , verrigten ,
ten uitvoer brengen ; വു ഴി de gang ;
ഹാ വു ഴി ഴി gebeuren.</p>	<p>ഈ ഴി ഴി Kr. doen ingaan , bin-
nen brengen.</p>
<p>ഈ എ വു ഴി Kr. ഴി എ വു ഴി Ng.
overgeven ; overleveren ; വു ഴി ഴി
geb. wijs.</p>	ഈ ഴി Kr. overtreffen.
എ വു Kw. zoeken , opsporen ;	ഈ വു Kr. en Ng. bedekken.
	ഈ വു Kr. en Ng. overreden , bewegen.

ငါယံ

ငါယံ

ငါယံရှာရန် Kr. zoeken.

ငါယံဝှံ Kr. omsingelen.

ရှာရန်ရှာရန် Kr. en Ng. vervolgen.

ငါယံရှာရန် Kr. en Ng. verschijnen; om-
geven.

ငါယံရှာရန် Ng. weten, kennen; ငါယံရှာရန်
kennis.

ငါယံ Kr. en Ng. eene plaats bezetten,
bewaken.

ငါယံရှာရန် Kr. en Ng. uitnoodigen.

ငါယံရှာရန် Kr. vóór, vooruit; aanstaande;

ငါယံရှာရန်ရှာရန် vooruitkomen, naderen;

ငါယံရှာရန် tegenwoordigheid.

ငါယံ eig. naamw.

ငါယံရှာရန်ရှာရန်ရှာရန်ရှာရန် eig. naamw.

ငါယံရှာရန် Ng. droomen; ငါယံရှာရန် of ငါယံရှာရန်

ငါယံရှာရန် droom.

ငါယံရှာရန် Kr. en Ng. zich verbergen;

ငါယံရှာရန်ရှာရန် schuilplaats.

ငါယံရှာရန်ရှာရန် Kr. en Ng. iets in den

mond steken.

ရှာရန်ရှာရန် Ng. drinken; ရှာရန်ရှာရန်

ရှာရန် drinken.

ရှာရန် Kr. en Ng. loslaten, den vrijen

loop geven.

ရှာရန် eig. naamw.

ရှာရန်ရှာရန် Kr. en Ng. aanklagen.

ငါယံရှာရန် MI. nemen, halen.

ငါယံရှာရန်ရှာရန် Kr. grootmaken, verheffen.

ငါယံရှာရန် een titel bij de Javanen.

ကော့

ကော့

ကော့ Kr. en Ng. branden.

ကော့ eig. naamw.

ကော့ Kr. en Ng. aanbidden; ကော့

ကော့ Kr. en Ng. wegschuiven.

aanbidding; ကော့ eerbied.

ကော့ Ng. overtreffen.

ကော့ Arb. عبد dienaar, onderdaan.

ကော့ Kr. en Ng. opligten, optillen.

ကော့ Kr. en Ng. spelen, dobbelen.

ကော့ Kr. en Ng. water halen.

ကော့ Kr. ကော့ Ng. kleeden, aantrekken; gebruiken.

ကော့ Ng. branden, verbranden;

ကော့ of ကော့ ကော့ verbrand.

ကော့ Kr. en Ng. weerglans.

ကော့ Kr. en Ng. rondgaan, de rond-

ကော့ Kr. en Ng. omgaan, omrijden.

te doen.

